Hur kan Hallands boendeattraktivitet utvecklas?

FLYTTSTUDIE 2017

BÄSTA LIVSPLATSEN
Region Halland

ATTRAKTIV, som äger förmåga att attrahera någon eller något, tilldragande.

Svenska Akademins ordbok

14 slutsatser – ett ramverk för att prata om boendeattraktivitet

Denna studie vill stimulera till en diskussion om Hallands boendeattraktivitet och hur den kan utvecklas. Den beskriver länets boendeattraktivitet i termer av relativa styrkor och svagheter, och visar vad som ligger bakom olika gruppers flyttbeslut. Däremot ger studien inte ett eget svar på frågan hur Halland bör utvecklas. Svaret på den frågan måste komma ur en demokratisk process. Studien vill istället slå ett slag för följande frågeställningar:

- Vad ska Halland vara, vilka värden ska kännetecknа länet?
- För vem ska boendeattraktivitet utvecklas?
- Hur bör länet balansera mellan att utveckla sina styrkor och arbeta med sina svagheter?
- Hur kan region, kommuner, statliga myndigheter och andra aktörer arbeta tillsammans för att utveckla boendeattraktivitet?

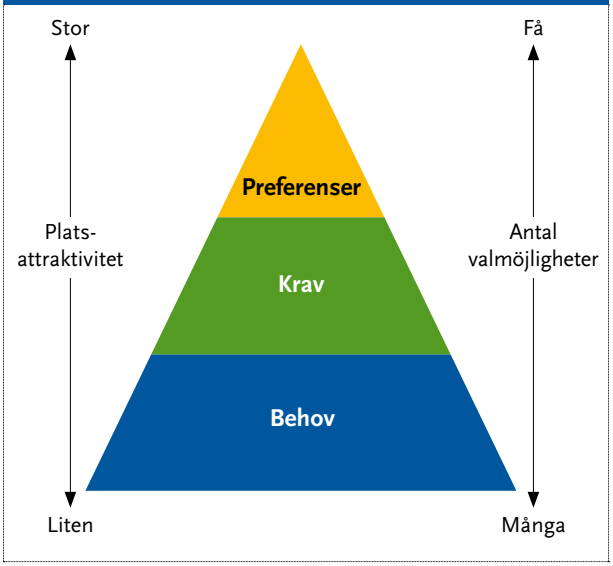
1. Boendeattraktivitet ligger i flyttarens ögon

En plats med hög boendeattraktivitet är en plats som människor vill flytta till och stanna kvar på.[1] Vad som ligger bakom in- och utflyttares flyttbeslut säger därför något om synen på Halland och dess boendeattraktivitet. Kopplingen mellan in- och utflyttares flyttbeslut och länets boendeattraktivitet är den bärande idén bakom analysen.

Studien förstår boendeattraktivitet som något subjektivt. Flyttare söker efter den mest lämpliga platsen att bo på utifrån just deras behov, krav och preferenser. I analysen konstateras att hur enskilda flyttbeslut motiveras varierar enormt. Vad som attraherar en flyttare till en plats får en annan att flytta därifrån. Vid en första anblick ser detta rörigt ut. Men tar man ett steg tillbaka framträder mönster. Särskilt påverkar ålder, flyttdistans och hushållstyp orsakerna bakom flytt och vad flyttare ser som en attraktiv plats att bo på.

Som stöd i analysen använder studien en modell för boendeattraktivitet. Modellen är en pyramid med tre nivåer: behov, krav och preferenser.[2] Behov avser det mest grundläggande för att en plats ska vara aktuell att flytta till, såsom ett fungerande boende man har råd med och en grundläggande nivå av säkerhet. Krav innebär mer eller mindre icke-förhandlingsbara faktorer som behöver uppfyllas. Till skillnad från behov är dessa inte nödvändiga för en brukbar livssituation. Preferenser avser faktorer som tillför något extra. De är något som flyttare tillskriver en positiv betydelse men som de kan kompromissa med.[3]

FIGUR 1 – MODELL FÖR BOENDEATTRAKTIVITET

2. Boendeattraktivitet är relativt

Denna studie fångar boendeattraktivitet genom att analysera flyttbeslut. Skillnader i vad in- och utflyttare baserar sina flyttbeslut på säger något om synen på Halland och de värden som kännetecknar länet. Utifrån sådana skillnader kan studien uttala sig om relativa styrkor och svagheter i dess boendeattraktivitet. En relativ styrka i något hänseende tolkas som att Halland har en stark position gentemot övriga riket. En relativ svaghet pekar på att sådana värden bättre kan tillgodoses på andra platser. Boendeattraktivitet har en relativ dimension.

Strikt tillämpat innebär detta att om en plats ska öka sin boendeattraktivitet behöver den utvecklas på ett sätt som särskiljer sig från sina konkurrenter i något avseende. Det skulle emellertid vara ett något för smalt synsätt. Alldeles

1 Tillväxtanalys (2014)
2 För en mer omfattande beskrivning av modellen, se kapitlet Introduktion, Modell för boendeattraktivitet s.13
3 Niedomysl (2006)

oavsett hur mycket eller lite andra platser utvecklas finns det självfallet ett värde i att utveckla sin attraktivitet, inte minst för befintliga invånares skull.

3. Att utveckla boendeattraktivitet är ett grupparbete

Ett flyttbeslut kan inte reduceras ned till en enskild anledning. Flyttare tar hänsyn till flera saker. Som en följd av det beror även boendeattraktivitet på flera faktorer. Analysen pekar på att attraktivitet skapas i ett samspel mellan bostadsutbud, möjligheter till arbete, karriär, studier samt boendemiljöns funktion och karaktär. Vilken mix en plats erbjuder påverkar vilka grupper som flyttar in respektive ut. Ju mer varierad boendemiljö en region kan erbjuda, desto fler flyttares krav och preferenser kan tillgodoses.

Att utveckla boendeattraktivitet är ett arbete som spänner över flera politikområden. Ansvaret för dessa är utspridda på olika aktörer i samhället. Det krävs samverkan mellan kommuner, region, statliga myndigheter, arbetsliv och civilsamhälle för att öka en plats boendeattraktivitet. Här fångas utmaningen i regionalt tillväxtarbete, att klara av att arbeta tillsammans för att åstadkomma en önskvärd förändring. Detta är i högsta grad en fråga där det finns behov av ett regionalt perspektiv eftersom ingen enskild aktör kan hantera frågan på egen hand.

4. En positiv syn på flyttningar

Hög boendeattraktivitet definieras som en plats människor vill flytta till och stanna kvar på. En mindre välvillig läsning av den definitionen skulle kunna leda till slutsatsen att denna studie vill hindra människor från att flytta från Halland. Inget kunde vara längre från sanningen. Att hallänningar flyttar är i allt väsentligt positivt. Det är bra för individen och därför också bra för samhället.

Att utveckla boendeattraktivitet handlar inte om att stänga in. Det handlar om att fler ska flytta in än som flyttar ut, och därmed om att åstadkomma de positiva utvecklingseffekter som en växande befolkning medför på skatteunderlag, kompetensförsörjning och förnyelse i arbetsliv och civilsamhälle.

5. En strategi för boendeattraktivitet behöver besvara två frågor - vilka och varifrån?

En flyttares ålder, flyttdistans och hushållstyp har betydelse för hur flyttbeslut underbyggs och vad som uppfattas som attraktivt att bo nära. När strategier för boendeattraktivitet tas fram behövs en grundläggande förståelse för hur flyttdistans påverkar flyttbeslut samt om skillnader mellan olika grupper av flyttare. Tillspetsat innebär detta att två frågor behöver ställas:

- Varifrån ska inflyttarna komma?
- För vilka inflyttare ska boendeattraktiviteten öka?

Flyttdistans påverkar de överväganden som ligger bakom flyttbeslut. Mer precist innebär en längre flyttsträcka att studier, arbete och karriärmöjligheter får en större betydelse. För flyttar över kortare sträckor är istället boendemiljö- och bostadsaspekter de huvudsakliga drivkrafterna. En strategi riktad till potentiella inflyttare som bor en bit bort behöver adressera hur studie- och karriärmöjligheter ska utvecklas. Ska inflyttare attraheras från närområdet handlar det om att utveckla konkurrensfördelar i boendemiljön och bostadsutbud relativt andra kommuner/platser i samma arbetsmarknadsregion.

Tillsammans med flyttdistans har ålder och hushållstyp en stor påverkan på hur flyttbeslut underbyggs och vad flyttare söker i sin boendemiljö. Både ålder och hushållstyp fångar fas i livet. En barnfamilj har krav och preferenser som skiljer sig från andra hushåll, inte minst på utbudet av offentlig service och boendesmiljöns beskaffenhet. För unga flyttare betyder studier mycket, medan arbete har en stor betydelse i åldrarna 27-59 år. Ju yngre flyttare, desto viktigare är karriärmöjligheter. Stigande ålder innebär att betydelsen ökar av boendemiljön i bred bemärkelse och bostaden som sådan. Samtidigt finns det aspekter i boendemiljön som unga tycker är viktigare än äldre, inte minst gäller det urbana värden såsom uteliv.

6. Hallands boendeattraktivitet har relativa styrkor i en boendemiljö som är barnvänlig och erbjuder trygghet, kustmiljöer, natur- och friluftsvärden

Länets boendeattraktivitet har relativa styrkor i en boendemiljö som är barnvänlig och erbjuder trygghet, kustmiljöer, natur- och friluftsvärden. Slutsatsen baseras på genomgående skillnader mellan hur in- och utflyttare underbygger sina flyttbeslut och vad de söker i sin boendemiljö. Inflyttare tillskriver natur- och friluftsliv, bostadens omgivning/närområde, bostaden som sådan och kvalitén på förskola/skola en större betydelse än vad utflyttare gör. De söker också en bostad i ett barnvänligt område nära hav och natur i en större utsträckning än utflyttare.

Dessa skillnader löper som ett tvärsnitt genom ålder, flyttdistans och hushållstyp. Sett genom modellen för boendeattraktivitet är in- och utflyttares krav och preferenser delvis olika. Olikheter som till del speglar skillnader i livsstil eller livsfas mellan in- och utflyttare. Länets relativa styrkor kommer att diskuteras mer ingående längre fram.

7. Hallands boendeattraktivitet har relativa svagheter i karriär- och studiemöjligheter samt urbana värden

Relativa svagheter finns i karriär- och studiemöjligheter samt i en boendemiljö som erbjuder urbana värden. Slutsatsen baseras på genomgående skillnader mellan hur in- och utflyttare underbygger sina flyttbeslut och vad de söker i sin boendemiljö. Utflyttare tillskriver arbete, karriärmöjligheter, studier, nöjes-, kultur-, och shoppingutbud en större betydelse än vad inflyttare gör. De söker också efter en bostad i ett centralt läge med närhet till arbetsplats, kollektivtrafik och nöjesutbud i en större omfattning än inflyttare.

Precis som i föregående slutsats löper dessa skillnader som ett tvärsnitt genom ålder, flyttdistans och hushållstyp. Dessa olikheter speglar delvis skillnader i livsstil eller livsfas mellan in- och utflyttare. Länets relativa svagheter kommer, precis som dess styrkor, att diskuteras längre fram.

8. Trampa försiktigt kring relativa styrkor och svagheter, in- och utflyttare är inte väsensskilda

En diskussion om relativa styrkor och svagheter behöver föras med viss försiktighet. Ordet relativt är centralt. In- och utflyttare är inte varandras motsatser. Det finns dimensioner av arbetsmarknad, boendemiljö, bostad och sociala orsaker i de flesta flyttbeslut, givet att flyttarna är under 60 år gamla och flyttar över sex mil. Relativa styrkor och svagheter fångar hur in- och utflyttare betonar olika värden. Sett genom modellen för boendeattraktivitet finns det en förskjutning i krav och preferenser mellan in- och utflyttare. Men det finns också behov, krav och preferenser som in- och utflyttare delar.

Viktigt när relativa styrkor och svagheter diskuteras är att ta hänsyn till likheter mellan in- och utflyttare. Vissa saker är betydelsefulla för alla flyttare. En tillgänglig bostad, en fungerande boendemiljö med en grundläggande trygghet, service och ett gott rykte utgör själva basen för boendeattraktivitet. Likaså betyder arbete och närhet till familj mycket i de flesta flyttbeslut.

Barnfamiljer kan användas som exempel på hur studien resonerar kring relativa styrkor och svagheter. Det första att slå fast är de likheter som finns mellan in- och utflyttande barnfamiljer. Familj, bostaden som sådan och dess omgivning/närområde samt arbete är viktigt faktorer i deras flyttbeslut. I jämförelse med andra hushållstyper tycker de att kvalitén på förskola/skola är mer betydelsefull. De söker efter en bostad i ett barnvänligt, tryggt område nära förskola/skola. Med det sagt finns det saker som särskiljer in- och utflyttare. Och dessa skillnader är karaktäristiska. Utflyttande hushåll med barn tillskriver karriärmöjligheter och urbana värden större betydelse än de som flyttar in. Inflyttande barnfamiljer värderar natur- och friluftsliv högre och de söker närhet till hav i en större utsträckning än vad utflyttare gör.

Sammanfattningsvis finns det mycket som förenar in- och utflyttande barnfamiljer. Men analysen visar på en förskjutning i deras krav och preferenser. Förskjutningen fångar att länet tilltalar flyttare med en delvis annan livsstil än de som flyttar ut.

9. Inflyttare är mer boendemiljö- och bostadsorienterade än utflyttare

Inflyttare till Halland tillskriver en större betydelse till bostadens omgivning/närområde och till bostaden som sådan. Något som kan tyckas märkligt. För givetvis behöver alla som flyttar en bostad och en fungerande boendemiljö. Analysen pekar dessutom på att dessa faktorer är behov för alla flyttare. Betydelsefulla för att en flytt ska vara aktuell överhuvudtaget. Med det som bakgrund, hur ska denna skillnad mellan in- och utflyttare förstås?

Denna studie gör tolkningen att inflyttare sätter bostaden som sådan i centrum av sina flyttbeslut i en större utsträckning än vad utflyttare gör. Bostaden kan inte enbart betraktas som ett behov relaterat till modellen för boendeattraktivitet. Bostaden är mer än så. Det är drömmen om en livsstil. Flyttare lägger således också in aspekter på bostaden som krav i sina flyttbeslut. Analysen pekar på att inflyttare har mer uttalade krav på bostaden än vad utflyttare har.

Till detta finns det flera samverkande orsaker. För det första är det vanligare att inflyttare söker en villa. Flyttare som efterfrågar en villa tillskriver också bostaden som sådan en större betydelse. Dessutom tenderar bostaden att hamna i centrum av flyttbeslutet när flytten kopplas till en ny livssituation med förändrade krav på bostaden, såsom ett växande eller krympande hushåll. Att fler barnfamiljer flyttar in till Halland än som flyttar ut är därför en ytterligare förklaring. För det tredje är det vanligare att inflyttare omvandlar ett fritidshus till ett permanentboende i samband med flytt, något som också bidrar till att inflyttare är mer bostadsorienterade än vad utflyttare är.

Att inflyttare är mer boendemiljöorienterade än utflyttare behöver också nyanseras. Mer precist är det inflyttare över 27 år som fäster en större betydelse till bostadens omgivning/närområde, eller boendemiljön i bred bemärkelse. Tolkning av detta liknar den för bostaden som sådan. Inflyttare

lägger in aspekter av boendemiljön som krav i sina flyttbeslut i en större utsträckning än vad utflyttare gör. De tar sammantaget större hänsyn till olika värden i boendemiljön när de flyttar än vad utflyttare gör.

10. Lite mer om relativa styrkor: kustmiljöer, natur- och friluftsvärden

Inflyttare är mer boendemiljöorienterade än utflyttare. Bakom den slutsatsen ligger företrädesvis att inflyttare tillskriver natur- och friluftsliv och en bostad nära havet en större betydelse än vad utflyttare gör. Här är skillnaderna mellan in- och utflyttare stora. Särskilt slående är skillnaderna för att söka en bostad nära havet.

Denna studie pekar tydligt på att Hallands kustmiljöer och naturvärden har en avgörande betydelse för länets boendeattraktivitet. Hur natur- och friluftsvärden samt kusten ska användas framåt är en central frågeställning för länets utveckling. Ett utvecklingsarbete som tar utgångspunkt i befintliga styrkor inbegriper rimligtvis en strategi för hur kustmiljöerna än bättre kan användas för att bygga boendeattraktivitet.

11. Lite mer om att karriärmöjligheter är en relativ svaghet, trots en stark arbetsmarknad

Karriärmöjligheter är en relativ svaghet i Hallands boendeattraktivitet. En slutsats som baseras på att utflyttare genomgående värderar arbete och karriärmöjligheter högre i sina flyttbeslut än vad inflyttare gör. Hur ska detta förstås med tanke på att Hallands arbetsmarknad är en av Sveriges bästa i termer av låg arbetslöshet och god sysselsättningsutveckling?

Återigen är det värt att påminna om att en relativ svaghet inte är en absolut svaghet. För inflyttare under 40 år spelar både arbete och karriärmöjligheter en betydande roll för flyttbeslutet. Inte minst om flytten är längre än sex mil. Ett rimligt antagande är att inflyttning skulle ha varit mindre om det inte vore för länets goda arbetsmarknad. De goda möjligheterna till arbete formar länets boendeattraktivitet tillsammans med bostads- och boendemiljörelaterade faktorer. Alltså är arbetsmarknaden betydelsefull för inflyttningen, men utgör likväl en relativ svaghet i länets boendeattraktivitet.

Skillnaderna mellan in- och utflyttare ska förstås som att utflyttares flyttbeslut i större utsträckning är kopplade till ett projekt som handlar om att tillvarata jobbmöjligheter än vad inflyttares är. Skillnaden kan illustreras med hur in- och utflyttare värderar arbete respektive karriärmöjligheter i sina flyttbeslut. Förutom att utflyttare tillskriver dessa två faktorer större betydelse generellt är också gapet mellan de båda mindre. Inflyttare att tycker arbetet som sådant är mycket viktigare än vad karriärmöjligheter är i sitt flyttbeslut. För utflyttare är arbete och karriärmöjligheter nästan lika betydelsefulla. Detta är ett uttryck för olikheter i livsstilar eller livsfas som löper som ett tvärsnitt genom demografiska och socioekonomiska grupper av in- och utflyttare.

Även om Halland har en god arbetsmarknad finner flyttare som vill maximera sin karriär bättre möjligheter på andra platser. Därför är arbetsmarknad en relativ svaghet. Samtidigt bidrar den otvivelaktigt till länets boendeattraktivitet. Är det möjligen tack vare en tillräckligt god arbetsmarknad som Halland kan utnyttja sina naturvärden som en faktor för attraktivitet? Oavsett skulle en mer avancerad arbetsmarknad bredda länets boendeattraktivitet.

12. Lite mer om relativa svagheter: studiemöjligheter påverkar in- och utflyttningen av unga vuxna

Högre utbildning är en relativ svaghet i länets boendeattraktivitet. Bakgrunden är att utbudet av högre utbildning är jämförelsevis litet i Halland. Lärosätens lokalisering påverkar vart flyttlassen går i åldrarna 19-26 år. Eftersom unga vuxna ofta flyttar för att studera bidrar den relativa svagheten till att fler unga flyttar från länet än till det. Vidare går det att konstatera att om studenter ska stanna kvar på orten efter avslutade studier är goda karriärmöjligheter en konkurrensfördel.

Den relativa svagheten i högre utbildning handlar om utbudet. Det är inte en reflektion på kvalitén på de utbildningar som bedrivs på Högskolan i Halmstad eller Campus Varberg. Rimligen har kvalitén på en plats utbildningsinstitutioner betydelse för dess attraktivitet, men den aspekten fångas inte i denna studie.

13. Lite mer om relativa svagheter: urbana värden

Halland har relativa svagheter i en boendemiljö som erbjuder urbana värden. Den slutsatsen underbyggs av att utflyttare i en högre utsträckning söker en bostad i ett centralt läge, med närhet till caféer, resturanger, uteliv och arbetsplats. Som regel tillskriver de också en större betydelse till nöjes-, kultur- och shoppingutbud i sina flyttbeslut i jämförelse med vad inflyttare gör.

Analysen pekar på att naturvärden är en relativ styrka i länets boendeattraktivitet. Att urbana värden samtidigt identifieras som en relativ svaghet leder tankarna till motsatsparet stad-land. Att inflyttare särskilt vurmar för landsbygden och utflyttare för det urbana. En sådan beskrivning vore missvisande. Inflyttare söker visserligen efter en bostad med en hög tillgänglighet till naturvärden och kustmiljöer i en högre utsträckning än utflyttare. Denna studie vill betona att

det inte kan översättas till att inflyttare söker efter en bostad i en lantlig omgivning. Ett centralt läge är som regel viktigare. I sammanhanget är det också värt att nämna att inflyttare 19-26 år har en utpräglad urban sökprofil.

Urbana värden i de halländska centralorterna är en del av länets boendeattraktivitet. Att det beskrivs som en relativ svaghet innebär att andra platser bättre kan erbjuda sådana miljöer. Särskilt attraheras unga flyttare av urbanitet. Vill Halland öka inflyttningen av unga vuxna behöver en strategi adressera hur urbana värden ska utvecklas.

14. Flyttstudiens inspel till strategier riktade till unga vuxna och barnfamiljer

Två grupper särskiljer sig i hur deras flyttbeslut underbyggs och vad de söker i boendemiljön – unga vuxna och barnfamiljer. Att deras profiler är annorlunda än övriga flyttare innebär att det behövs särskilda strategier för att öka inflyttningen av dessa grupper.

Denna studie har visat att Hallands boendeattraktivitet har relativa svagheter i studie- och karriärmöjligheter och i urbana värden. Precis de värden som unga vuxna ser som mest betydelsefulla. Effekten av det är ett negativt flyttnetto för unga vuxna. Fler unga flyttar ut än som flyttar in.

En strategi för att hantera dessa relativa svagheter behöver innehålla flera delar. Den behöver adressera hur utbudet av högre utbildning ska öka och hur arbetsmarknaden ska utvecklas för att bättre erbjuda karriärmöjligheter. Andra delar är fler bostäder centralt samt att utveckla en intressant, levande stadskärna med ett bra nöjes- och uteliv. Ett utvecklingsarbete med fokus på unga vuxna skulle ta utgångspunkt i befintliga relativa svagheter. Ett framgångsrikt genomförande skulle bredda länets boendeattraktivitet. Utmaningen är att konkurrenterna företrädesvis är de tre storstäderna och övriga städer med större lärosäten.

Barnfamiljer är en grupp med en särskild kravprofil. En strategi för ökad attraktivitetet gentemot barnfamiljer handlar både om kvalitén i och närheten till förskola/skola. Bostadsområden ska vara barnvänliga, trygga och ha närhet till hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Offentligt finansierad service betyder mer för barnfamiljers flyttöverväganden än vad den gör för andra typer av hushåll.

Innehåll

14 slutsatser – ett ramverk för att prata om boendeattraktivitet 4

Förord 10

Introduktion 11

Syfte, boendeattraktivitet och upplägg 12

Modell för boendeattraktivitet 13

Enkätundersökning 14

Region Hallands flyttstudie 2006 16

Inrikes flyttningar 17

Analys: Flyttmotiv, flyttfaktorer och sökfaktorer 23

Flyttmotiv 24

Vad påverkar olika gruppers flyttmotiv? 25

Flyttmotiv för in- och utflyttare 27

Skillnader kontrollerat för ålder och flyttdistans 29

Flyttfaktorer 31

Vad påverkar olika gruppers flyttbeslut? 32

Rangordning av flyttfaktorer 34

Skillnader kontrollerat för ålder och flyttdistans 44

Sökfaktorer, vad flyttare vill bo nära 47

Vad påverkar sökfaktorer? 48

Rangordning av sökfaktorer 50

Skillnader kontrollerat för ålder 55

Vad söker flyttare för bostad? 57

Flyttares anknytning 58

Referenser 60

Bilaga 1 – Frågeblankett och informationsbrev 61

Bilaga 2 – Statistiska modeller, val av metoder och variabler 70

Bilaga 3 – Tabeller, flyttmotiv 72

Bilaga 4- Tabeller, flyttfaktorer 74

Bilaga 5 – Tabeller, sökfaktorer 78

Förord

En plats med hög boendeattraktivitet är en plats som människor vill flytta till och stanna kvar på. Inflyttning är väsentligt för en god regional utveckling. Det föryngrar befolkningen, underlättar kompetensförsörjning och bidrar till förnyelse i arbetsliv och civilsamhälle. Boendeattraktivitet är därför en regional tillväxtfråga.

Syftet med denna studie är att stimulera en diskussion om Hallands boendeattraktivitet och hur den kan utvecklas. Målgrupp är regionala och kommunala politiker och tjänstemän samt andra intressenter inom regionalt tillväxtarbete. Bakgrunden till studien är att den innevarande regionala utvecklingsstrategin, Halland – bästa livsplatsen, löper ut år 2020. En ny strategi ska tas fram och denna studie utgör ett kunskapsunderlag till den processen.

Studien baseras på en enkätundersökning som genomfördes under våren 2016 i samarbete med Statistiska Centralbyrån. Författare är Jessica Berntsson och Henrik Bengtsson, analytiker på Region Halland. Resonemang och slutsatser är författarnas egna.

Författarna vill särskilt tacka några personer som gett värdefulla bidrag till studien. Dessa är Tomas Niedomysl, Lunds universitet, Karolina Bock, Statistiska centralbyrån, Claes Hammarlund, Region Halland samt Fatema Diah, praktikant på Region Halland sommaren 2016..

Ulrika Bertilsson

Chef för avdelningen för analys och samordning,
Region Halland

Introduktion

Studien introduceras i fem kapitel. I det första beskrivs syfte, frågeställningar, avgränsningar och relevanta begrepp. Därefter redogörs för den modell för boendeattraktivitet som används som stöd i analysen. I det tredje kapitlet diskuteras enkätundersökningen som studien är baserad på vilket följs av en kort sammanfattning av Region Hallands tidigare flyttstudie från 2006. Som avslutning beskrivs vilka det är som flyttar i termer av ålder, utbildningsnivå samt hur flyttströmmarna till och från Halland ser ut.

Syfte, boendeattraktivitet och upplägg

Variationsrikedomen i hur flyttbeslut motiveras är enorm. Fritidshuset som blev ett permanentboende. Studier. Ekologisk mat. Orkester. Billigt. Natur. Barnpassning. Kärlek. Förändring. Irriterande grannar. Barnbarn. Livskris. Hemlängtan. Karriär. Puls. Duktig specialpedagog. Drömhus. Hav. Skiljsmässa. Skottlossning. Jobb. Surfing. Geografi. Trygghet. Storstad. Vandring. Cykelbanor. Trängselskatt. Något eget. Sjön. Klimat. Nedlagd skola. Lugn. Tvång. Sjukdom. Tillfällighet. Skönhet. Kultur. Stress. Partnerns arbete. Främlingsfientlighet. Utflugna barn. Ishockey. Vräkning. Småstad. Trängselskatt. Golf. Vänner. Mer stimulerande fritid. Bort från trafik. Lagom stor stad. Gård på landet. Vantrivsel.[4]

Enskilda flyttbeslut är alla i någon mening unika. Men tar man ett steg tillbaka finns det mönster som säger något om Hallands boendeattraktivitet. Denna studie har fokus på de mönsterna. Inte på de enskilda historierna.

Studiens syfte och frågeställningar

Syftet är att stimulera en diskussion om hur Hallands boendeattraktivitet kan utvecklas. Utgångspunkt är tre frågeställningar:

1. Vilka styrkor och svagheter kännetecknar Hallands boendeattraktivitet?
2. Varför flyttar olika grupper?
3. Vad söker olika grupper i sin boendemiljö?

Vad är boendeattraktivitet?

En plats med hög boendeattraktivitet är en plats som människor vill flytta till och stanna kvar på. Boendeattraktivitet skiljer sig från andra typer av attraktiviteter. Näringslivsattraktivitet är en plats där företag vill lokalisera sig. Besöksattraktivitet handlar om platser som människor vill besöka. Mellan dessa finns det givetvis många kopplingar. En förutsättning för de flesta flyttare är en försörjning. Därmed går det inte att frånkoppla boendeattraktivitet från arbetsmarknads- och näringslivsfrågor. Näringslivsattraktivitet blir en delmängd i boendeattraktivitet och vice versa. Boendeattraktivitet har också likheter med besöksattraktivitet. Inte sällan uppskattar besökare och de som bor på platsen liknande saker. Därmed inte sagt att många turister är något boende uppskattar i alla lägen.[5]

Boendeattraktivitet är intressant att analysera eftersom det påverkar en kommun eller regions utvecklingsförutsättningar. Inflyttning föryngrar befolkningen och har positiva effekter på skatteunderlag, kompetensförsörjning och förnyelse i arbetsliv och civilsamhälle..

Upplägg: Flyttbeslut under lupp utifrån tre perspektiv - flyttmotiv, flyttfaktorer och sökfaktorer

Denna studies tre frågeställningar analyseras utifrån vad olika grupper baserar sina flyttbeslut på. Den bärande idén bakom studien är att in- och utflyttares flyttbeslut säger något om en plats boendeattraktivitet. Flyttbeslut analyseras i sin tur utifrån tre perspektiv; flyttmotiv, flyttfaktorer och sökfaktorer. Dessa tillägnas varsitt kapitel i analysen längre fram. Flyttmotiv är den enskilt viktigaste orsaken till flytt. Flyttfaktorer undersöker vilken betydelse olika faktorer har för beslutet att flytta. Sökfaktorer fångar vad flyttare söker i sin nära boendemiljö.[6]

Upplägg: Analys av flyttmotiv, flyttfaktorer och sökfaktorer

De tre perspektiven analyseras på ett likartat sätt. Gemensamt är hur flyttmotiv, flyttfaktorer och sökfaktorer påverkas av flyttares demografiska och socioekonomiska egenskaper. Studien undersöker hur sex variabler påverkar flyttmotiv, flyttfaktorer och sökfaktorer. Variablerna är kön, ålder, flyttdistans, utbildningsnivå, inkomst och hushållstyp.

I alla tre kapitel skattas skillnader mellan in- och utflyttare avseende olika faktorers betydelse för deras flyttbeslut. Här kontrollerar analysen för variabler med stor påverkan, särskilt ålder och flyttdistans. Skattningen görs för att undersöka om det finns några signifikanta skillnader mellan vad in- och utflyttare baseras sina flyttbeslut på. Sådana skillnader pekar på relativa styrkor och svagheter i länets boendeattraktivitet.

För flyttfaktorer och sökfaktorer görs en rangordning av dess betydelse. Detta ger en bild av vad som både är viktigt respektive mindre viktigt i in- och utflyttares flyttbeslut. Rangordningen ger möjligheter att analysera hur olika delar samspelar i flyttbeslutet, exempelvis arbetsmarknad, boendemiljö, bostad och sociala relationer.

Avgränsning

Denna studie analyserar boendeattraktivitet genom att undersöka inrikes in- och utflyttare. In- och utvandrare är exkluderade. Det viktigaste skälet till detta är att de inrikes flyttningarna fångar boendeattraktivitet på ett bättre sätt än internationell migration gör. Nivåerna på invandringen är i huvudsak ett resultat av nationell migrationspolitik och humanitära katastrofer i omvärlden. Det säger inte särskilt mycket om attraktiviteten i en region.

4 Dessa exempel är hämtade från svaren på fråga 1 i frågeblanketten, se Bilaga 1 - Frågeblankett och informationsbrev
5 Tillväxtanalys (2014)
6 I frågeblanketten fångas flyttmotiv i fråga ett och två, flyttfaktorer i fråga sex och sökfaktorer i fråga åtta, Bilaga 1 - Frågeblankett och informationsbrev

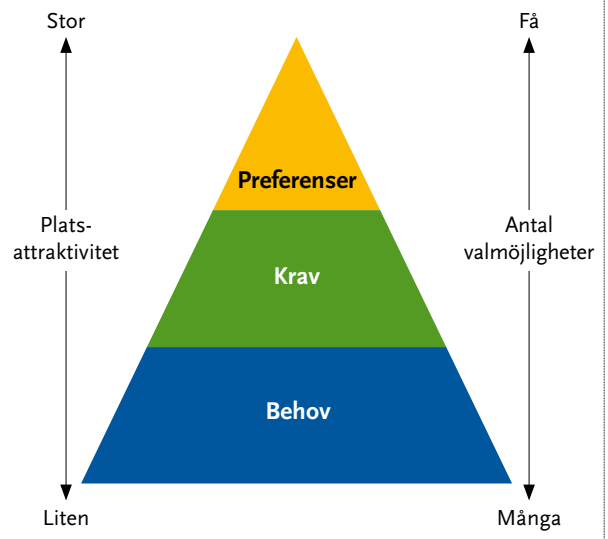
Modell för boendeattraktivitet

Denna studie kopplar vad flyttare baserar sina flyttbeslut på till boendeattraktivitet. Som stöd i analysen används en modell för boendeattraktivitet, vilken illusteras i figur 2.[7]

Modellen säger att flyttare söker den mest lämpliga platsen utifrån deras behov, krav och preferenser. Vad behov, krav och preferenser är beror på vem flyttaren är och på dennes sociala och ekonomiska situation. Boendeattraktivitet är alltså något subjektivt. En meningsfull analys behöver ta utgångspunkt i vad olika grupper söker.

Modellen är en pyramid med tre nivåer: behov, krav och preferenser. På var sida om pyramiden finns en skala – platsens attraktivitet och antal valmöjligheter. Dessa illustrerar att i desto större utsträckning behov, krav och preferenser uppfylls, ju mer ökar platsens attraktivitet. Samtidigt som attraktiviteten ökar minskar antalet valmöjligheter för flyttaren.

FIGUR 2 – MODELL FÖR BOENDEATTRAKTIVITET

I triangelns bas finns behov, vilket avser det grundläggande för att en plats ska vara attraktiv att flytta till överhuvudtaget. Som ett fungerande boende man har råd med och en viss nivå av säkerhet. Basalt men betydelsefullt. Tillgången till ett boende är något som påtagligt begränsar en flyttares valmöjligheter. Krav innebär mer eller mindre icke-förhandlingsbara faktorer som behöver uppfyllas för att en flytt ska äga rum. Till skillnad från behov är dessa emellertid inte nödvändiga för en brukbar livssituation.

Preferenser avser faktorer som tillför något extra. De är något som flyttare tillskriver en positiv betydelse men som de kan kompromissa med. En flyttare kan ha som krav ett hus med en viss storlek nära vatten. En annan flyttare kan tillskriva samma faktorer ett mindre värde, men fortfarande tycka det är något positivt. I det senare fallet är dessa faktorer att betrakta som preferenser snarare än krav. Preferenser är mindre viktigt än krav, men kan ha en stor inverkan på ett flyttbeslut när flera platser uppfyller en flyttares krav.

Modellen säger att flyttare är rationella. De gör informerade val utifrån sina behov, krav och preferenser. Det gör den mindre tillämpbar på flyttningar som av olika skäl är framtvingande, där en flyttare inte väger en rad olika platsers för- och nackdelar mot varandra.

Den bärande idén i analysen är att innehållet i in- och utflyttares flyttbeslut säger något om en plats boendeattraktivitet. För att ge en uppfattning om hur den kopplingen görs längre fram i studien kan följande exempel ges. Analysen pekar på att natur- och friluftsliv är något som inflyttare tillskriver en större betydelse än vad utflyttare gör. Sett genom modellen för boendeattraktivitet är natur- och friluftsliv ett krav för inflyttare. För utflyttare är det snarare en preferens. Detta leder till slutsatsen att natur- och friluftsliv är en relativ styrka för Hallands boendeattraktivitet. Inflyttare motiveras av sådana värden i en högre utsträckning än vad utflyttare gör.

Detta ska inte tolkas som att utflyttare inte bryr sig om natur- och friluftsliv. En diskussion om relativa styrkor och svagheter behöver föras med viss försiktighet. Ordet relativt är centralt. En relativ svaghet i någon annan aspekt, exempelvis karriärmöjligheter, betyder inte att det saknar betydelse för en plats boendeattraktivitet. Det innebär snarare att det finns andra platser som bättre kan erbjuda sådana möjligheter.

7 Niedomysl (2006)
Modellen kallas av Niedomysl för modell för platsattraktivitet. I denna studie har platsattraktivitet byts ut mot boendeattraktivitet. Anledningen är att författarna vill använda samma begrepp som myndigheten Tillväxtanalys.

Enkätundersökning

Studien baseras på en enkätundersökning som genomfördes under april-juni 2016. Frågeblanketten togs fram av Region Halland med metodstöd från Statistiska centralbyrån och Tomas Niedomysl, docent vid Lunds universitet.[8] Det praktiska arbetet relaterat till enkätundersökningen; utskick, påminnelser, datainsamling och kalibrering för att reducera bortfallsfel, har genomförts av Statistiska centralbyrån, SCB.

Population och urval

Studiens population består av inrikes flyttare mellan 18-74 år som flyttat till eller från Hallands län under 2015. Populationen har ytterligare avgränsats genom att exkludera:

- De som under 2015 flyttat både in och ut, eller både ut och in.
- De som inte har någon känd högsta utbildningsnivå.
- De som immigrerat till Sverige under 2015, och därefter genomfört en inrikes flyttning över Hallands länsgräns.

Populationen består av 12 682 personer. För ett representativt fördelat urval stratifierades populationen efter fyra nyckelvariabler - kommun, typ av flytt (in- eller utflyttare), utbildningsnivå och ålder. Därefter drogs ett stratifierat obundet slumpmässigt urval på 8 000 personer. Dessa fördelades först efter kommun och typ av flytt. Därefter proportionerligt efter utbildningsnivå och ålder inom varje kommun och efter typ av flytt.

TABELL 1

Antal i population och urval efter kommun och typ av flytt.

Kommun	Typ av flytt	Population	Urval
Hylte	in	158	158
	ut	204	204
Halmstad	in	2 111	1 200
	ut	2 191	1 201
Laholm	in	482	482
	ut	378	378
Falkenberg	in	678	500
	ut	590	500
Varberg	in	1113	600
	ut	918	576
Kungsbacka	in	2 049	1 200
	ut	1 810	1 001

Frågeblankett och utskick

Frågeblanketten bestod av 20 frågor och skickades ut med post. Respondenterna fick möjlighet att svara med returnerande post eller via en hemsida som SCB tillhandahåller. Tre påminnelser skickades ut och svarsandelen landade på 35 procent.

TABELL 2

Antal och andel svarande efter första utskick och påminnelser.

	Antal	Andel
Efter första utskick	1 460	18,4
Efter tack och påminnelsekort	590	7,4
Efter enkätpåminnelse 1	352	4,4
Efter enkätpåminnelse 2	383	4,8
Totalt	**2 785**	**35**
Bortfall	5 172	65
Urval	7 957	100

Kalibrering

Enkätundersökningar är förknippade med urvalsfel och bortfallsfel. Urvalsfel eftersom endast en delmängd av populationen studeras och bortfallsfel eftersom samtliga i urvalet inte svarar. Bortfallet i denna studie landade på 5 172 personer. Vissa grupper har svarat i mindre utsträckning än andra. Därmed ger urvalet en skev bild av populationen. Detta bortfallsfel har reducerats genom att varje svarande individ har getts en vikt som justerar för att vissa grupper svarat i en mindre utsträckning.[9]

TABELL 3

Antal svarande och andelar efter ålder, rådata och viktat material.

Ålder	Antal oviktat	Procent oviktat	Antal viktat	Procent viktat
19-25 år	671	24,1	3 987	32,3
26-37 år	898	32,2	4 537	36,7
38-59 år	697	25	2 365	19,1
60+ år	519	18,6	1 472	11,9
Total	**2722**	**100**	**12 059**	**100**

Tabell 3 visar hur kalibreringen förändrar åldersfördelningen i materialet. I det oviktade materialet är 24 procent mellan 19-25 år. I de åldrarna är man inte lika benägen att svara på enkäter som man är att flytta. Därför är unga vuxna underrepresenterade i det oviktade urvalet relativt populationen. Kalibreringen reducerar detta bortfallsfel och i det viktade materialet utgör de unga 32 procent. Motsatt resonemang är giltigt för de äldre åldersgrupperna. Analysen i denna studie baseras helt på viktad data.

8 För frågeblankett och informationsbrev, se bilaga 1.
9 För att läsa mer om bortfallsanalys och kalibrering av flyttstudien, se SCB (2016)

Datamaterialets viktade sammansättning

I denna studies jämförs in- och utflyttares orsaker till flytt. När olika grupper jämförs kan utfallet påverkas av olikheter i sammansättning mellan grupperna. Därför är det betydelsefullt att vara medveten om att in- och utflyttare har olika sammansättning inom de variabler som används i analysen.[10] Inflyttare är i genomsnitt äldre än utflyttare och flyttar dessutom en kortare sträcka. De har också en högre utbildningsnivå, högre inkomster samt lever oftare i hushåll med barn. Tabell 4 visar skillnaderna i sammansättning mellan in- och utflyttare.

Hur fångas flyttmotiv?

Frågeblankettens första två frågor är öppna och syftar till att fånga flyttmotiv, den enskilt viktigaste orsaken till flytt. Att frågorna är öppna innebär att inga fasta svarsalternativ ges. Istället fick respondenterna möjlighet att med egna ord beskriva varför de flyttade.[11]

1. Vilken var den viktigaste orsaken till att du flyttade?
2. Fanns det även andra viktiga orsaker till att du flyttade?

Svaren på dessa frågor tolkades och kategoriserades manuellt till något av studiens sex flyttmotiv. Fråga två kom endast till bruk när flyttorsaken inte framgick av svaret till fråga ett. Som stöd i kategoriseringen användes vissa stödord, se tabell 5.

Manuell kategorisering innebär vissa tolkningsproblem. Frågorna ställdes för att ta reda på den viktigaste orsaken till flytt. Ett problem uppstod då en svarande ändå beskrev flera orsaker i fråga ett. Detta hanterades genom att som regel välja den förstnämnda orsaken, givet att det inte framgick tydligt att det var något annat som var den viktigaste orsaken. Ett annat problem var att vissa svar inte gav tillräcklig information för att kunna genomföra kategoriseringen. Utifrån svar som ”Pensionerades” går det inte att förstå om det var sociala orsaker, bostad eller boendemiljön som låg bakom flytten. I dessa fall har svaret på fråga två använts. Om inte den gav ytterligare information kategoriserades dessa svar in under Övrigt.[12]

TABELL 4

Viktat antal in- och utflyttare efter kön, ålder, flyttdistans, utbildningsnivå, inkomst och hushållstyp

	Inflyttare	Utflyttare		Inflyttare	Utflyttare
Kön			**Utbildningsnivå**		
Män	3 397 (53 %)	2 816 (48 %)	Högst gymnasial	3 369 (52 %)	3 321 (56 %)
Kvinnor	3 043 (47 %)	3 105 (52 %)	Eftergymnasial	3 071 (48 %)	2 600 (44 %)
Ålder			**Inkomst**		
19-26 år	1 792 (28 %)	2 793 (47 %)	Låg	1 834 (29 %)	2 288 (39 %)
27-39 år	2 473 (38 %)	1 814 (31 %)	Mellan	1 968 (31 %)	2 151 (36 %)
40-59 år	1 227 (19 %)	790 (13 %)	Hög	2 638 (41 %)	1 482 (25 %)
60+ år	948 (15 %)	524 (9 %)			
Flyttdistans			**Hushållstyp**		
Under sex mil	1 998 (31 %)	1 182 (20 %)	Övriga hushåll	3 542 (55 %)	**3 185 (54 %)**
6-15 mil	1 943 (30 %)	2 103 (36 %)	Hushåll med barn	1 451 (23 %)	768 (13 %)
Över 15 mil	2 499 (39 %)	2 636 (45 %)	Singelhushåll	1 446 (23 %)	1 968 (33 %)

TABELL 5

Flyttmotiv och stödord för manuell kategorisering

Arbete	Arbete/jobb – Pendling/avstånd till arbete – Karriär/bättre arbetsmöjligheter – Partners arbete – Annat arbetsrelaterat
Boendemiljö	Miljöombyte – Stadsmiljö/kultur–serviceutbud/större ort – Landsbygdsmiljö/natur/mindre ort – Övrigt boendemiljörelaterat
Bostad	Mindre/enklare bostad – Större boende – Bostadsekonomi/kontraktfrågor – Grannar – Övrigt bostadsrelaterat
Sociala orsaker	Hushållsbildning – Separation/skiljsmässa – Närhet till familj/anhöriga/vänner – Övrigt socialt ex. kärlek
Studier	Studier/utbildning – Pendling/avstånd till studier – Partners utbildning – Övrigt studierelaterat
Övrigt	

10 För en beskrivning av studiens statistiska modeller, se bilaga 2.

11 För en diskussion om öppna svar kontra fasta svarsalternativ, se Niedomysl & Malmberg (2009)

12 Manuell kategorisering genomfördes under sommaren 2016 av Jessica Berntsson, Claes Hammarlund, Henrik Bengtsson analytiker på Region Halland, samt Fatema Dhia praktikant på Region Halland. Modellen för kategorisering är framtagen av Tomas Niedomysl, Lunds universitet.

Region Hallands flyttstudie 2006

2006 publicerade Region Halland en flyttstudie. Dess genomslag har varit stort. Under närmare tio år har den varit en del av det tillväxtpolitiska samtalet i länet. Den tidigare flyttstudien har varit en given utgångspunkt i arbetet med den nya studien. I detta kapitel sammanfattas slutsatserna från Region Hallands flyttstudie 2006.[13]

Syftet med flyttstudien 2006 var att ta reda på hushållens flyttmotiv. Ett slumpmässigt urval om 600 hushåll blev uppringda och besvarade frågor om motiv, förväntningar och hur det blev efter flytt. 213 inflyttare och 193 utflyttare svarade.

Flyttstudien inleds med en beskrivning av vilka det är som flyttar. Allmänna fakta om flyttare presenteras, som att det företrädesvis är unga människor som flyttar. Att både in- och utflyttning domineras av unga människor betonas på grund av den, enligt studien, utbredda men felaktiga uppfattningen att det är många pensionärer som flyttar till länet. I själva verket utgör pensionärer en mycket liten grupp.

Det konstateras också att Halland har ett positivt flyttnetto i alla åldersgrupper förutom unga vuxna i åldrarna 19-28 år, samt att barnfamiljer är en viktig grupp inflyttare. Vidare beskrivs att varannan inflyttare till Halland kommer från Västra Götalands län och att många har en tidigare anknytning till länet.

Flyttstudien 2006 använder fyra motiv för att beskriva varför man flyttar till och från Halland. Motiven är; boende, miljö, arbete och socialt. Studier exkluderades i redovisningen. Resultatet visar att in- och utflyttning främst styrs av sociala motiv. Vissa skillnader mellan in– och utflyttare lyfts. Exempelvis pekar analysen på att boende och miljö är vanligare motiv för inflyttare medan arbete är ett vanligare motiv för de som flyttar från länet.

Studien visar också på variationer mellan kommuner. Bland annat är boende ett motiv för varannan inflyttare till Kungsbacka. Dubbelt så många i jämförelse med övriga Halland. Varberg har den största andelen miljöinflyttare medan sociala motiv är vanliga i alla kommuner.

En distinktion görs mellan närflyttare och fjärrflyttare. Uppdelningen avslöjar intressanta skillnader bland inflyttare. Boende och miljö är vanligare flyttmotiv för närflyttare, medan arbete är dubbelt så vanligt för fjärrflyttare. Flyttstudien 2006 konstaterar också att andelen närflyttare är störst i Kungsbacka, något som delvis förklarar kommunens stora bonderelaterade inflyttning.

Flyttstudien 2006 behandlar även frågan om hur det har blivit efter flytten. De skillnader mellan in- och utflyttare som påvisas går i linje med resultaten avseende motiven för in- och utflyttning. Inflyttningen till Halland styrs mer än utflyttningen av motiven boende och miljö. Inflyttare upplever också i en större utsträckning att deras boende och miljö har blivit bättre som ett resultat av flytten. Utflyttare, å andra sidan, anser i en högre grad än inflyttare att arbetssituationen blivit bättre. Något som speglar att arbete är ett vanligare motiv för utflyttarna.

Flyttstudien 2006 resultat beskrivs som positiva för Halland. Boende och miljö är styrkor och flyttares förväntningar på Halland uppfylls i en hög utsträckning. Detta gäller inte minst de som flyttar av just boende- eller miljöskäl.

13 Region Halland (2006)

Inrikes flyttningar

Detta kapitel ger en överblick av hur Hallands inrikes in- och utflyttning utvecklats över tid, varifrån inflyttarna kommer, samt hur ålder och utbildningsnivå påverkar benägenheten att flytta. I ett samtal om hur Hallands boendeattraktivitet kan utvecklas behövs en förståelse för vilka det är som flyttar i allmänhet. Kapitlet baseras på Region Halland rapport Inrikes flyttningar i Halland och de halländska kommunerna från 2015.[14]

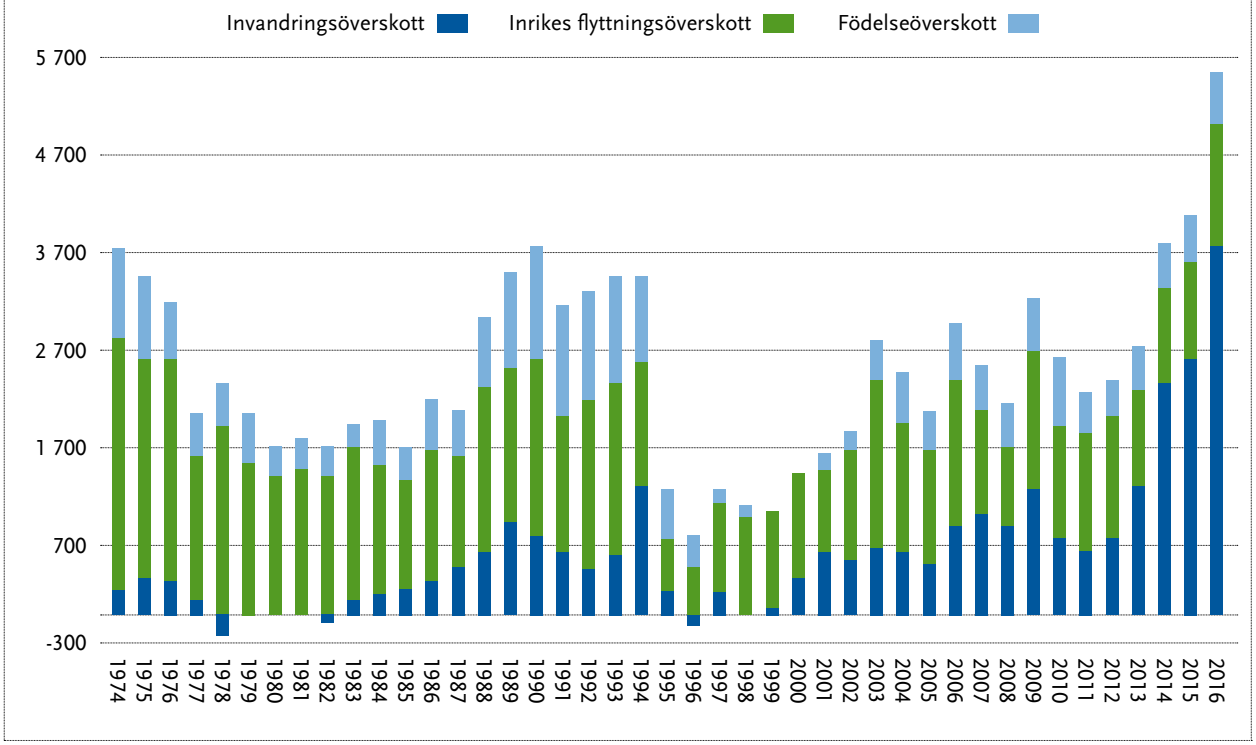
En region eller en kommun växer på tre sätt. Genom att fler föds än dör, genom inflyttning från övriga riket eller genom inflyttning från utlandet. Inrikes inflyttning har varit den huvudsakliga drivkraften bakom Hallands goda folkmängdsutveckling sedan 70- talet. På senare år har emellertid detta förändrats, se figur 3. I det långa perspektivet är trenden ett krympande inrikes flyttningsöverskott och ett växande invandringsöverskott. Mellan 1974 och 1984 motsvarade överskottet från de utrikes flyttningarna fem procent av folkmängdsökningen. Det senaste decenniet har det motsvarat 38 procent. Födelseöverskottet är betydligt mindre än överskottet från inflyttning.

Inrikes flyttningar

Av Hallands cirka 320 000 invånare är 36 procent födda i något annat län i Sverige. En stadig inflyttning över tid har bidragit till att Halland har vuxit. 2016 flyttade drygt 10 000 till Halland från övriga landet. Knappt 9 000 flyttade ut. Det senaste decenniet har Halland i genomsnitt haft ett årligt inrikes flyttöverskott på cirka 1 000 personer. Detta speglar att länet är attraktivt för boende. Fler flyttar in än som flyttar ut. Detta illustreras i figur 4 på nästa sida.

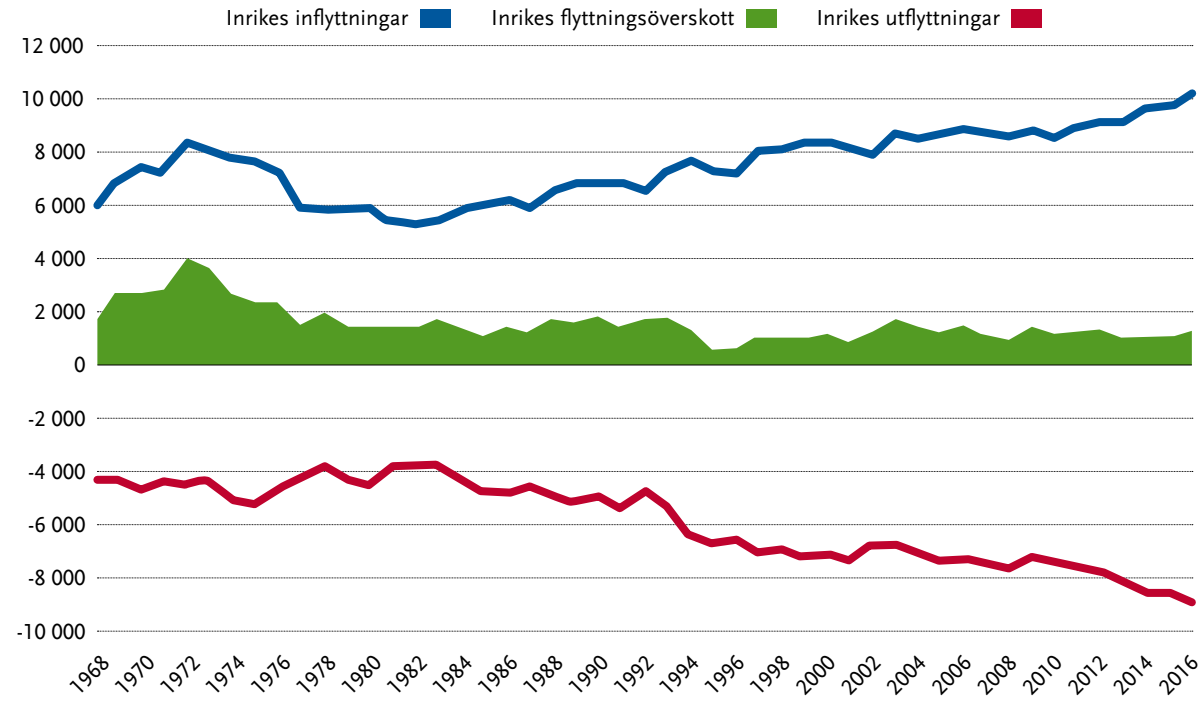
Sedan tidigt 90-tal har både in- och utflyttningen ökat. En orsak är den högre utbildningens expansion och decentralisering i Sverige. En utbyggnad som ökade rörligheten för unga vuxna. Figur 4 visar också att Halland hade en stor inflyttning runt 1970. Det var en tid av stor omflyttning i Sverige, understödd av en statlig flyttlasspolitik, där flyttningarna gick från mindre orter till större med växande arbetsmarknader.

FIGUR 3 – ÅRLIG FOLKMÄNGDSFÖRÄNDRING OCH DESS TRE DELAR, 1974-2016 HALLANDS LÄN ÅR

14 Region Halland (2015)

FIGUR 4 – ANTAL INRIKES IN- OCH UTFLYTTARE SAMT FLYTTÖVERSKOTT, 1968-2016 HALLANDS LÄN

Inrikes flyttnetto mellan Halland och övriga län

Inrikes flyttningar är ett nollsummespel. Ett läns inflyttning är ett annat läns utflyttning. Däremot behöver inte en positiv befolkningsutveckling vara ett nollsummespel. Höga födelsetal och invandring kan kompensera för ett inrikes flyttningsunderskott.

Inflyttning från övriga Sverige har gjort att Halland växt. I det avseende särskiljer sig Halland från merparten av Sveriges län, vilka tappar i befolkning gentemot övriga Sverige. Detta kompenseras visserligen med invandring. I absoluta tal har endast Stockholm och Skåne haft ett större inrikes flyttöverskott än Halland det senaste decenniet,se figur 5.

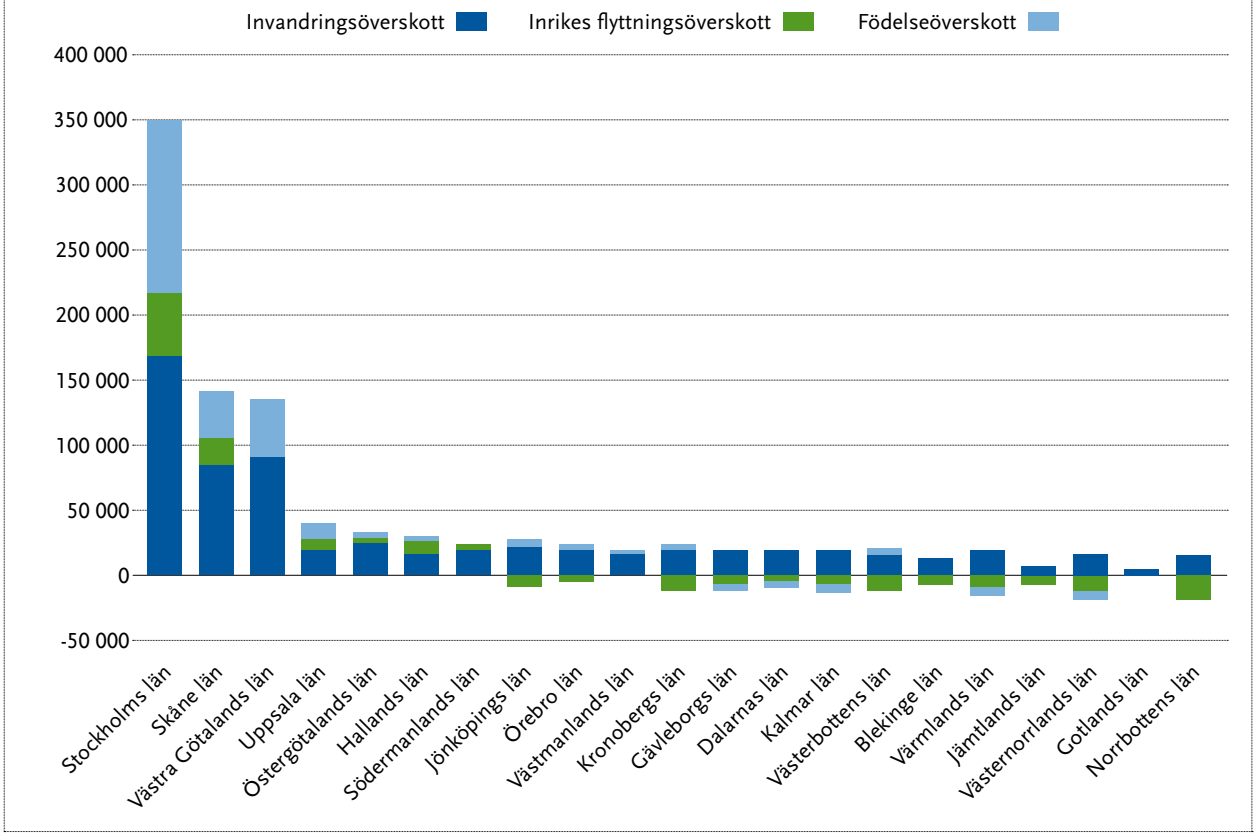
Halland har haft ett positivt inrikes flyttnetto i flera decennier. De senaste fem åren kommer det största bidraget från Västra Götalands län. Därefter följer Smålandslänen Jönköping och Kronoberg. Län med stora universitet, som Östergötland och Uppsala, har Halland en något större utflyttning till än inflyttning ifrån. Se figur 6.

Ålder

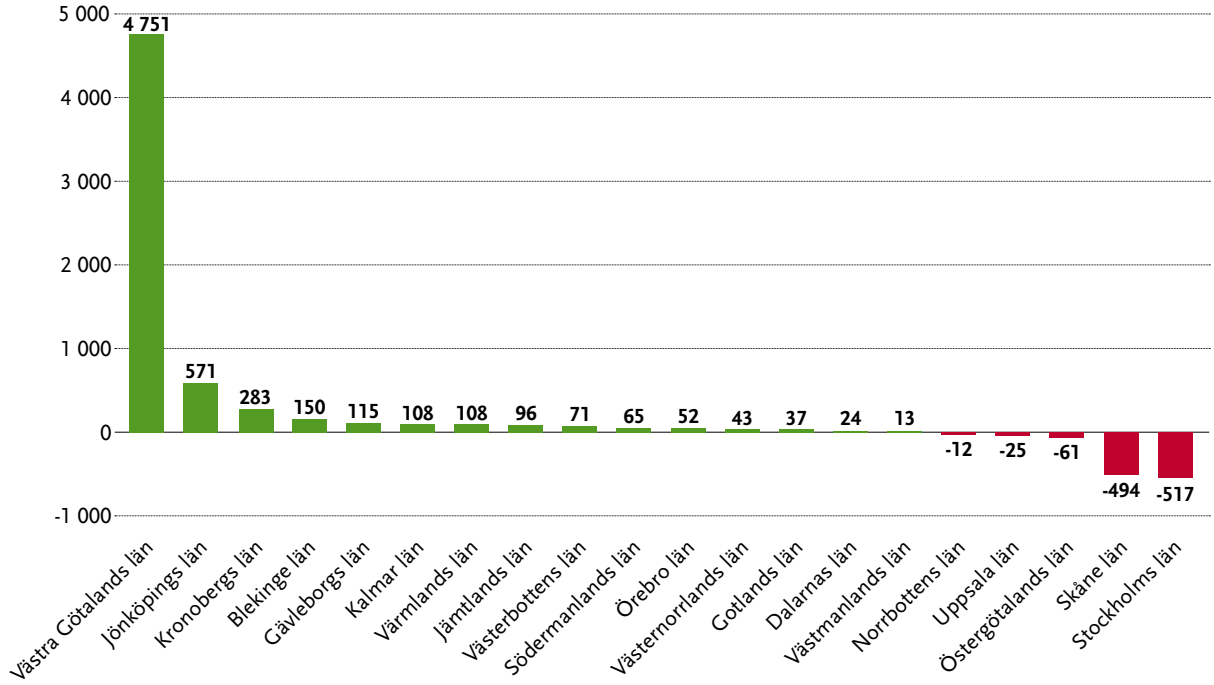
Ålder har en stor betydelse för sannolikheten att flytta. Företrädesvis är det unga personer som flyttar. Rörligheten i Sverige är som störst i åldrarna 19-25 år. Därefter minskar benägenheten att flytta. En bit över 30 år och de flesta människor har rotat sig. Runt pensionsåldern ökar rörligheten marginellt, men i allt väsentligt är det yngre människor som flyttar.

Åldersfördelningen på in- och utflyttare till och från Halland liknar den för riket i stort, se figur 8. Både in- och utflyttning är som störst i åldrarna 19-25 år. Däremot finns det skillnader i ålder mellan in- och utflyttare. Dessa skillnader säger något om länets boendeattraktivitet. Halland har en större inflyttning än utflyttning för åldrarna 0-8 år respektive 28-45 år. Rimligen är detta till stor del barnfamiljer, gentemot vilka Halland verkar ha en stark boendeattraktivitet. Fler flyttar in än som flyttar ut. För unga vuxna mellan 19 och 28 år är förhållandet det motsatta. Det pekar på relativa svagheter i Hallands boendeattraktivitet gentemot denna grupp. Samtidigt är unga vuxna den största inflyttningsgruppen till länet.

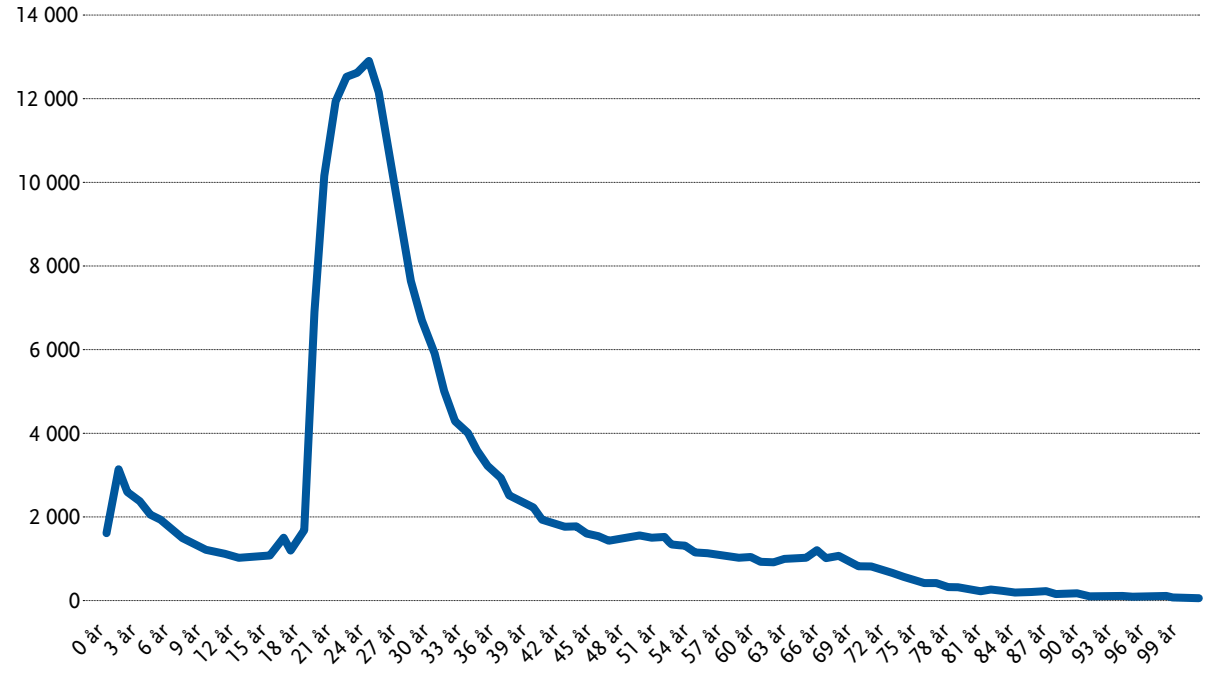
FIGUR 5 – FOLKMÄNGDSFÖRÄNDRINGENS DELAR FÖR SVERIGES LÄN. AGGREGAT FÖR ÅREN 2007-2016.

FIGUR 6 – INRIKES FLYTTNETTO MELLAN HALLANDS LÄN OCH ÖVRIGA LÄN I SVERIGE. AGGREGERAT FÖR ÅREN 2004-2014.

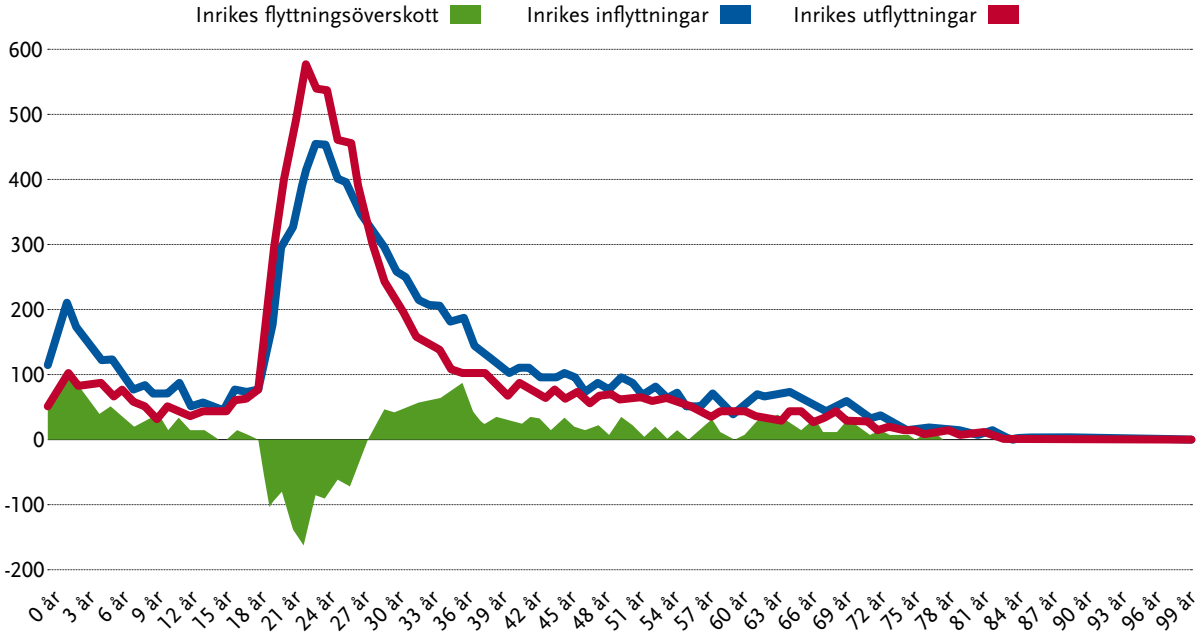

FIGUR 7 – ANTAL FLYTTNINGAR ÖVER LÄNSGRÄNS EFTER ÅLDER, ÅR 2016 I RIKET.

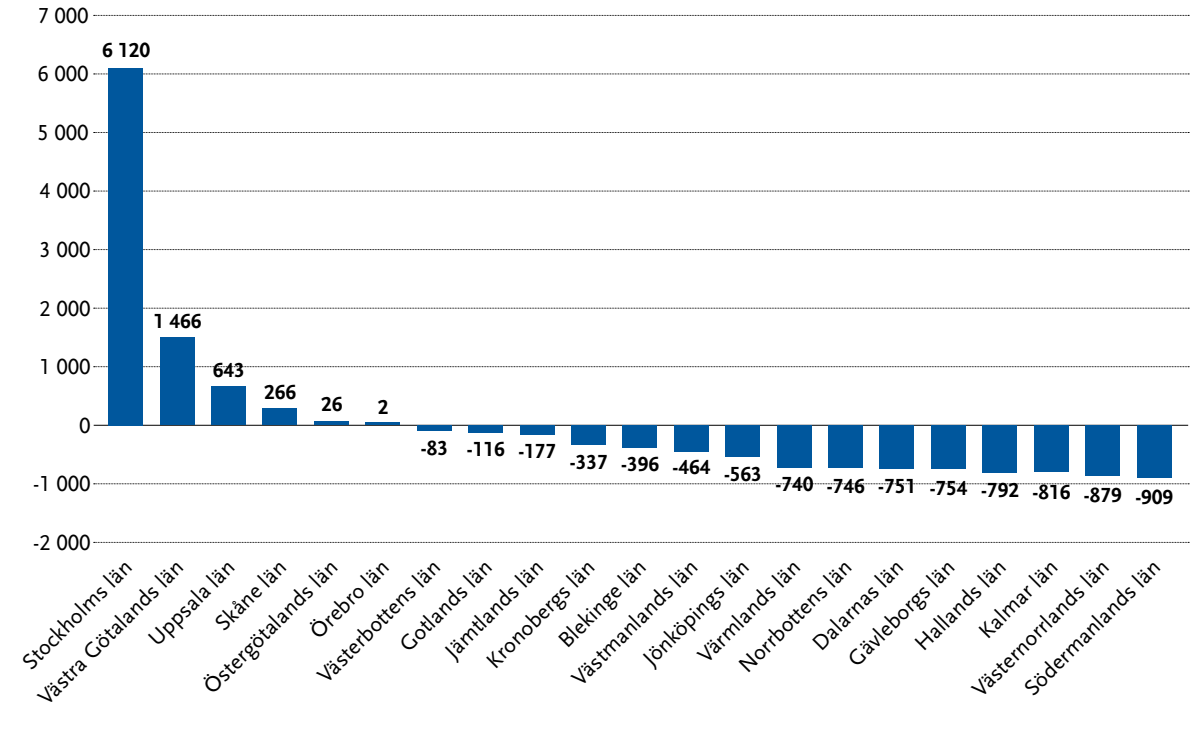

Det är inte bara Halland som har ett negativt flyttöverskott för unga vuxna. Det gäller de flesta län i Sverige. Undantagen är storstadslän med stora lärosäten. Stockholms, Västra Götalands, Skånes och Uppsalas län har en större inflyttning än utflyttning av unga. Östergötlands, Örebros och Västerbottens län balanserar runt ett netto på noll. Se figur 9.

FIGUR 8 – ANTAL INRIKES IN- OCH UTFLYTTARE SAMT FLYTTÖVERSKOTT EFTER ÅLDER, ÅR 2016 HALLANDS LÄN.

FIGUR 9 – INRIKES FLYTTNETTO FÖR ÅLDRARNA 19-28 ÅR, ÅR 2016.

Utbildningsnivå

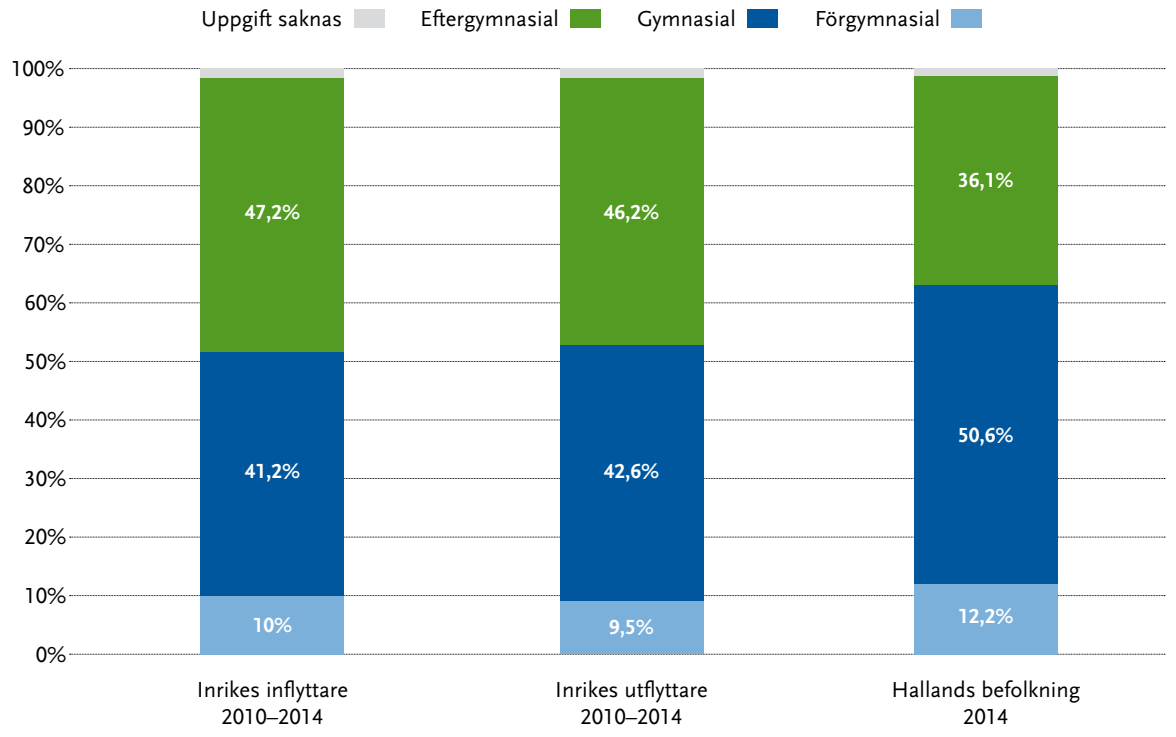
Precis som ålder påverkar utbildningsnivå benägenheten att flytta. En person med en eftergymnasial utbildning är mer flyttvillig än en person med lägre utbildningsnivå. Både in- och utflyttare till och från Halland har en högre utbildningsnivå än befolkningen i genomsnitt.

Att inflyttarna är fler än utflyttarna bidrar till att utbildningsnivån i länet höjs. Mellan 2010 och 2014 gav de inrikes flyttningarna ett nettotillskott på drygt 1 300 personer med en eftergymnasial utbildning. Se figur 10.

Uppsamling:

- Inrikes inflyttning har varit den huvudsakliga drivkraften bakom Hallands folkmängdsutveckling sedan 1970-talet.
- I jämförelse med andra län i Sverige har Halland ett stort inrikes flyttnetto.
- Sedan 1968 har Halland haft ett positivt inrikes flyttnetto varje år. Även om nettot har minskat över tid har rörligheten ökat. Fler flyttar till och från Halland än någonsin tidigare.
- Rörlighet samvarierar med ålder. Störst rörlighet finns i åldersgruppen 20-24 år. I denna grupp är utflyttarna från Halland fler än inflyttarna, något som kompenseras av fler inflyttare i övriga åldersgrupper.
- Efter 20-24 år minskar rörligheten med stigande ålder. Undantaget är 60-69 åringar. För denna åldersgrupp är inflyttning till Halland något större än för 55-59 åringarna.
- Flyttare har i regel en högre utbildningsnivå än befolkningen i genomsnittet.

FIGUR 10 – INRIKES IN- OCH UTFLYTTARE 20-64 ÅR EFTER UTBILDNINGSNIVÅ. AGGREGAT ÅREN 2010-2014, HALLANDS LÄN.

Analys: Flyttmotiv, flyttfaktorer och sökfaktorer

Studiens syfte är att stimulera en diskussion om Hallands boendeattraktivitet och hur den kan utvecklas. Utgångspunkter är tre frågeställningar:

1. Vilka styrkor och svagheter kännetecknar Hallands boendeattraktivitet?
2. Varför flyttar olika grupper?
3. Vad söker olika grupper i sin boendemiljö?

I detta kapitel diskuteras dessa frågeställningar utifrån tre perspektiv, flyttmotiv, flyttfaktorer och sökfaktorer. Flyttmotiv är den enskilt viktigaste orsaken till flytt. Flyttfaktorer undersöker vilken betydelse olika faktorer har i flyttbeslut. Sökfaktorer fångar vad flyttare söker i sin nära boendemiljö.

Flyttmotiv

Flyttmotiv är den viktigaste enskilda orsaken till flytt. Det ger en första glimt av varför olika grupper flyttar och vilka relativa styrkor och svagheter som kännetecknar Hallands boendeattraktivitet. Studien använder sex olika flyttmotiv: arbete, boendemiljö, bostad, sociala orsaker, studier samt övrigt.

TABELL 6
Flyttmotiv
Arbete
Boendemiljö
Bostad
Sociala orsaker
Studier
Övrigt

Relaterat till modellen för boendeattraktivitet ger flyttmotiv en indikation på en flyttares krav, mitt i triangeln.[15] Kapitlet diskuterar alltså endast en del av Hallands boendeattraktivitet. En diskussion om flyttares behov, krav och preferenser lyfts i kommande kapitel om flyttfaktorer och sökfaktorer.

Kapitlet delas in i tre avsnitt. I det första analyseras vad som påverkar att man flyttar av den ena eller andra anledningen. Därefter beskrivs skillnader och likheter mellan in- och utflyttares flyttmotiv. I avsnitt nummer tre fördjupas analysen av skillnader mellan in- och utflyttare genom att kontrollera för ålder och flyttdistans.

Vad säger analysen av flyttmotiv?

- Ålder och flyttdistans har störst påverkan på flyttares motiv. Arbetsrelaterade flyttar sker företrädesvis i åldrarna 27-59 år. Studieflyttar är koncentrerade till åldrarna 19-26 år. Boendemiljö och bostad blir mer vanliga med stigande ålder.
- För flyttdistans gäller att boendemiljö- eller bostadsskäl ökar när flyttsträckan är kort. Medan ett längre avstånd innebär en ökad sannolikhet att flytta av arbets- eller studieskäl.
- Flyttmotiv ger en första glimt av relativa styrkor och svagheter i Hallands boendeattraktivitet. Analysen pekar på skillnader mellan in- och utflyttare som löper som ett tvärsnitt genom olika demografiska grupper av flyttare.
- Inflyttare motiverar oftare sina flyttar med boendemiljöskäl, medan det är vanligare att utflyttare flyttar av studie- eller arbetsanledningar. Detta indikerar att länets boendeattraktivitet har relativa styrkor i boendemiljön och relativa svagheter i arbetsmarknad och utbudet av högre utbildning.
- Ovanstående ska inte tolkas som att boendemiljö inte är viktigt för utflyttare eller att arbete inte spelar någon roll för inflyttare. Snarare handlar det om att inflyttare, i en högre utsträckning än utflyttare, kopplar värden i boendemiljön till sitt flyttbeslut. Utflyttare verkar lägga en större vikt vid arbete eller studier.
- Skillnader i flyttmotiv behöver värderas i ljuset av att sociala relationer och arbetsmarknad har en stor allmän betydelse. När boendemiljö beskrivs som en relativ styrka i Hallands boendeattraktivitet behöver man vara medveten om att analysen av flyttmotiv visar att det är fler som flyttar till Halland av arbetsskäl än av boendemiljöskäl.

15 För en beskrivning av modellen för boendeattraktivitet, se kapitel Introduktion, Modell för boendeattraktivitet s.13
16 Tabell för regressionsanalysen som analysen baseras på finns i bilaga tre.

Vad påverkar olika gruppers flyttmotiv?

Detta avsnitt analyserar hur sex olika variabler påverkar sannolikheten att flytta av en specifik anledning/flyttmotiv.[16] Variablerna är kön, ålder, flyttdistans, utbildningsnivå, inkomst och hushållstyp. Kunskap om varför olika grupper flyttar är centralt för ett fruktbart samtal om hur Hallands boendeattraktivitet kan utvecklas. Ska boendeattraktiviteten relativt en viss grupp utvecklas behövs kunskap om vad den gruppen ser som attraktivt.

Resultatet från analysen redovisas i tabell 1, bilaga tre. Värdena i tabellen är skattningar av sannolikheten att en grupp flyttar av en specifik anledning/flyttmotiv i jämförelse med den grupp som utgör referenskategori. Är värdet över ett(1) är sannolikheten större. Är värdet under ett(1) är sannolikheten mindre. Som exempel kan hur kön påverkar flyttmotiv arbete användas. Det värde som redovisas för kvinnor säger hur mycket större eller mindre sannolikt det är att de flyttar av arbetsskäl i jämförelse med män, vilka utgör referenskategori. För kvinnliga inflyttare är värdet 0,63. Det innebär att sannolikheten är cirka 40 procent lägre att en kvinna flyttar till Halland av arbetsskäl i jämförelse med en man.

Ålder och flyttdistans

De variabler med störst påverkan på flyttmotiv är ålder och flyttdistans. Ålder fångar fas i livet, vilket har en betydelse för de överväganden som ligger bakom en flytt. Lika rimligt är att en kort flyttsträcka innebär andra motiv till flytt än en längre distans. I flera hänseenden påverkar ålder och flyttdistans in- och utflyttare lika. Arbetsrelaterade flyttar sker företrädesvis i åldrarna 27-59 år. Studieflyttar är koncentrerade till åldrarna 19-26 år. Boendemiljö och bostad blir mer vanliga med stigande ålder. För flyttdistans gäller att boendemiljö- eller bostadsskäl ökar när flyttsträckan är kort. Medan ett längre avstånd innebär en ökad sannolikhet att flytta av arbets- eller studieskäl.

Ovanstående är allmänna samband som ger en grundläggande förståelse för flyttningar. Praktiskt innebär detta att en strategi för boendeattraktivitet behöver ha en idé om vart ifrån inflyttarna ska komma. Handlar det om en längre sträcka ökar betydelsen av arbets- och studiemarknad. Är det över en kort flyttsträcka behöver man utveckla konkurrensfördelar i boendemiljö och bostadsutbud relativt andra kommuner/platser inom samma arbetsmarknadsregion. Det innebär också att flyttares ålder påverkar en strategis utformning. För äldre spelar boendemiljön och bostaden en större roll i flyttbeslutet. Ska yngre attraheras är studie- och arbetsmarknad relativt viktigare.

Det finns vissa skillnader i hur ålder och flyttdistans påverkar in- och utflyttare. För inflyttare är kopplingen starkare mellan stigande ålder och boendemiljö- och bostadsrelaterade flyttningar. Inflyttare över 60 år har en sju gånger så stor sannolikhet att flytta av boendemiljö- eller bostadsskäl i jämförelse med de under 27 år. För utflyttare är sannolikhet drygt två och en halv gånger så stor för boendemiljö och fem gånger så stor för bostad. Sambanden har olika styrkor, men samma riktning.

Sociala orsaker

Sambandet ålder och att flytta av sociala orsaker ser olika ut för in- och utflyttare. För utflyttare innebär stigande ålder att sociala motiv blir vanligare. För inflyttare har däremot ålder en liten påverkan för variationer i flyttmotiv sociala orsaker. Anledningen till olikheterna är skillnader i referenskategorin, unga vuxna i åldrarna 19-26 år. Utflyttare i dessa åldrar domineras av studieflyttare, vilket gör att sociala orsaker är en ovanlig flyttanledning. Bland inflyttare i unga åldrar är studier inte lika dominerande. Utfallet blir att sociala orsaker blir vanligare. Ett annat sätt att beskriva det är att sociala orsaker är vanligt i alla åldrar för inflyttare.

Övriga variabler

Övriga variabler; kön, utbildningsnivå, inkomst och hushållstyp, påverkar också flyttmotiv, men de saknar de genomgående effekter som ålder och flyttdistans har. Några samband är emellertid relevanta. Barnfamiljer fäster en större vikt vid boendemiljön än andra hushåll. Singelhushåll anger oftare studier som skäl till flytt. En hög utbildningsnivå innebär en ökad sannolikhet att flytta av arbetsskäl medan den minskar för sociala orsaker. Skillnader mellan kvinnor och män reflekterar traditionella könsroller. Kvinnor har en lägre sannolikhet att flytta av arbetsskäl och en högre för att flytta av sociala orsaker.

Uppsamling

- Ålder och flyttdistans är de variabler med störst påverkan på flyttmotiv. En strategi för boendeattraktivitet behöver ta hänsyn till vart ifrån inflyttarna ska komma och för vilka boendeattraktiviteten ska öka.
- En längre flyttsträcka ökar betydelsen av arbetsmarknad och studier. En strategi för långdistansflyttare behöver sätta fokus på arbetsmarknad och utbudet av högre utbildning.
- En kortare flyttsträcka ökar betydelsen av boendemiljön och bostaden. En strategi handlar där om att utveckla konkurrensfördelar i boendemiljö och bostadsutbud relativt andra kommuner/platser inom samma arbetsmarknadsregion.
- För äldre spelar boendemiljön och bostaden en större roll i flyttbeslutet. Ska yngre attraheras är studie- och arbetsmarknad viktigare.
- Barnfamiljer fäster en större vikt vid boendemiljön än andra hushåll. Dessutom innebär en hög utbildningsnivå innebär en ökad sannolikhet att flytta av arbetsskäl.

Flyttmotiv för in- och utflyttare

Detta avsnitt redogör för flyttmotiv för in- och utflyttare. Figur 11 visar hur stora andelar in- och utflyttare som flyttar av den ena eller andra anledningen. Det vanligaste motivet för inflyttare är sociala orsaker. Därefter följer arbete, bostad, boendemiljö, studier och övrigt. För utflyttare är studier den vanligaste enskilda orsaken till flytt. Därefter följer arbete, sociala orsaker, bostad, övrigt och till sist boendemiljö.

TABELL 7

Rangordning av flyttmotiv för in- och utflyttare

	Inflyttare	Utflyttare
1	Sociala orsaker	Studier
2	Arbete	Arbete
3	Bostad	Sociala orsaker
4	Boendemiljö	Bostad
5	Studier	Övrigt
6	Övrigt	Boendemiljö

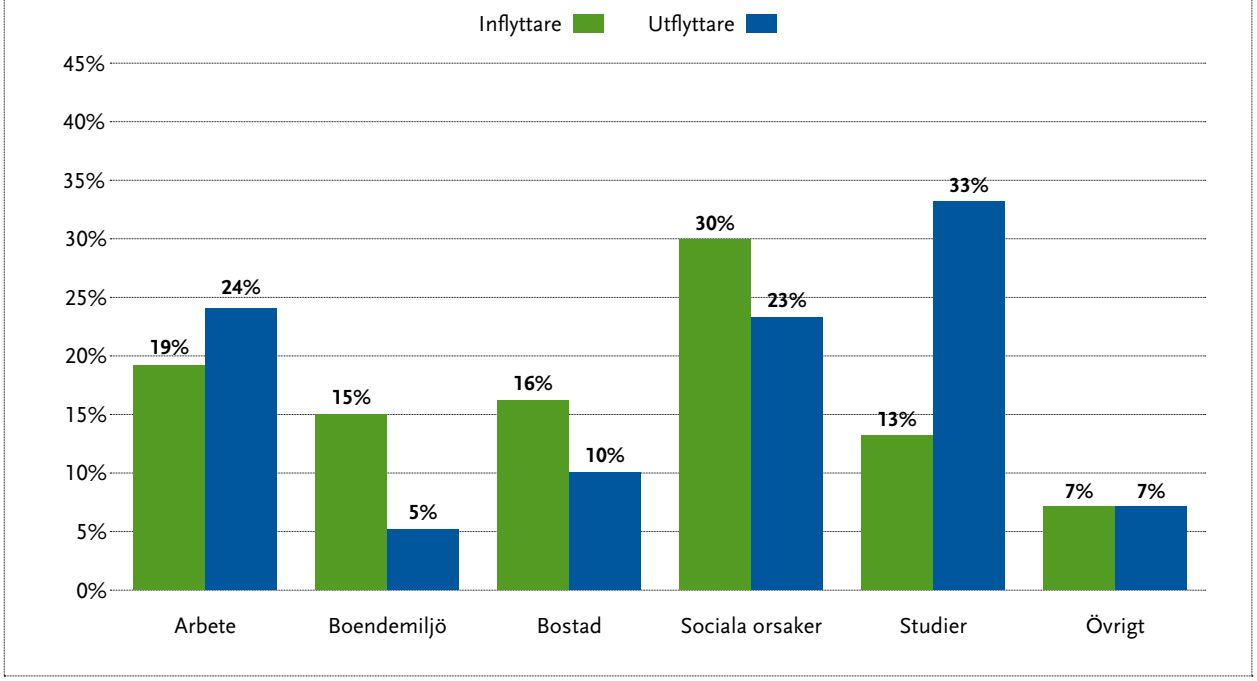
Både likheter och skillnader finns mellan in- och utflyttare. Arbete och sociala orsaker ligger bakom hälften av flyttningarna i bägge riktningarna, vilket pekar på sociala relationers och arbetsmarknadens allmänna betydelse. Vidare finns det signifikanta skillnader mellan in- och utflyttare för alla flyttmotiv förutom övrigt. Störst är skillnaden för studier. Sådana skäl ligger bakom var tredje utflyttning och var tionde inflyttning. Ett förhållande som återspeglar att Halland har ett relativt litet utbud av högre utbildning. Övriga skillnader är att sociala orsaker, boendemiljö och bostad är vanligare motiv för inflyttare. Arbete är vanligare bland utflyttare.

Dessa skillnader indikerar att det som gör det attraktivt att flytta till Halland är delvis skilt från det som gör att man flyttar därifrån. Relaterat till modellen för boendeattraktivitet har in- och utflyttare till del olika krav, vilket i sin tur säger något om relativa styrkor och svagheter i länets boendeattraktivitet. När skillnader värderas behöver hänsyn också tas till likheterna mellan grupperna. Annars finns det en risk att skillnadernas betydelse överskattas.

Ett problem med att jämföra in- och utflyttare på detta sätt är att ingen hänsyn tas till olikheter i sammansättning. Inflyttare är äldre än utflyttare och flyttar en kortare sträcka i genomsnitt.[17] Föregående avsnitt visade att ålder och flyttdistans har en stor betydelse för hur flyttmotiv varierar. Detta problem hanteras i nästa avsnitt där skillnader mellan in- och utflyttare skattas kontrollerat för ålder och flyttdistans.

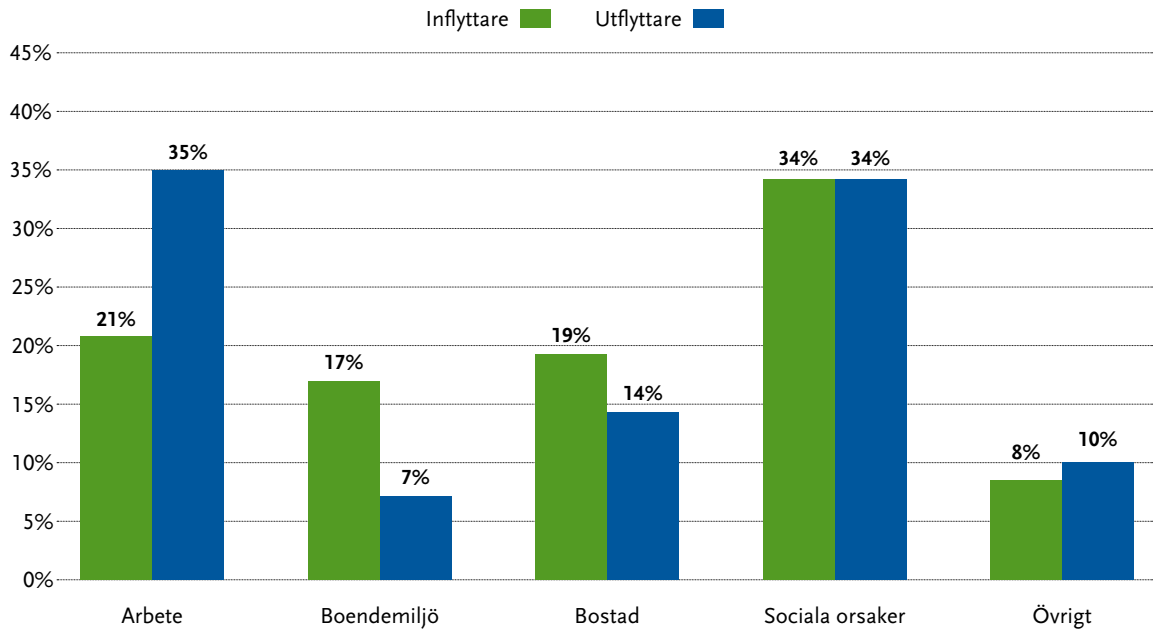
Att studieflyttare är betydligt fler bland utflyttare påverkar resultatet i figur 12. Om flyttmotiv studier exkluderas förändras andelsförhållandena mellan grupperna. För sociala

FIGUR 11 – FLYTTMOTIV FÖR IN- OCH UTFLYTTARE, HALLANDS LÄN

17 För att läsa om skillnader i sammansättning mellan in- och utflyttare, se kapitlet Introduktion, enkätundersökning s.14.

FIGUR 12 – FLYTTMOTIV FÖR IN- OCH UTFLYTTARE, STUDIER EXKLUDERADE, HALLANDS LÄN

orsaker försvinner skillnaderna. En tredjedel av både in- och utflyttningen motiveras av sociala orsaker när studieflyttare exkluderas. Det andra som inträffar är att andelen utflyttare som flyttar av arbetsskäl växer. Skillnader som tidigare identifierats rörande flyttmotiven boendemiljö och bostad finns kvar.

Uppsamling

- Det finns både likheter och skillnader mellan in- och utflyttares flyttmotiv.
- Likheter är att sociala relationer och arbetsmarknad har i allmänhet en stor betydelse.
- Skillnader är att de som flyttar till Halland oftare är motiverade av boendemiljö- eller bostadsskäl än vad utflyttarna är. Utflyttare flyttar av arbets- och studieskäl i en större utsträckning än vad inflyttare gör.
- Skillnader i flyttmotiv indikerar att det som gör det attraktivt att flytta till Halland är delvis skilt från det som gör att man flyttar därifrån.

Skillnader kontrollerat för ålder och flyttdistans

I detta avsnitt skattas skillnader mellan in- och utflyttare samtidigt som olikheter i sammansättning avseende ålder och flyttdistans kontrolleras för.[18] Skillnader mellan in- och utflyttare pekar på relativa styrkor och svagheter i Hallands boendeattraktivitet.

Analysen pekar på att det finns skillnader mellan in- och utflyttare som löper som ett tvärsnitt genom olika grupper av flyttare. Skillnader finns för flyttmotiven arbete, boendemiljö och studier, även när hänsyn tas till ålder och flyttdistans. De olikheter som föregående avsnitt pekade på beror alltså inte enbart på olika sammansättning mellan in- och utflyttare.

Arbete, fortsatta skillnader även kontrollerat för ålder och flyttdistans

För flyttmotiv arbete finns det fortsatt skillnader mellan in- och utflyttare även när ålder och flyttdistans kontrolleras för. Sannolikheten är högre att utflyttare flyttar av arbetsskäl än att inflyttare gör det, detta gäller för de flesta åldrar och flyttdistanser. I några fall finns det inga skillnader. Exempel på det är 19-26 åringar som flyttat över sex mil och 27-39 åringar som flyttat över 15 mil. Men i stora drag pekar resultatet på att arbetsmarknad är ett starkare krav för utflyttare är vad det är för inflyttare.

Detta indikerar att arbetsmarknad är en relativ svaghet i länets boendeattraktivitet. Men för att kunna dra en sådan slutsats behöver frågan analyseras djupare. En svaghet med flyttmotiv är att det inte går att analysera hur flera faktorer samspelar i flyttbeslutet. Det tittar studien på först i nästa kapitel om flyttfaktorer. Vidare bör en diskussion om relativa styrkor och svagheter föras med viss försiktighet. När analysen indikerar att arbetsmarknad är en relativ svaghet behöver man samtidig ha i åtanke att arbete är det näst vanligaste flyttmotivet för inflyttare. Att arbetsmarknad är en relativ svaghet innebär alltså inte att det inte är en del av länets boendeattraktivitet. Denna diskussion kommer studien att återkomma till.

Boendemiljö, ett starkt flyttmotiv för inflyttare över 27 år

Resultatet är tydligt för flyttmotiv boendemiljö. Inflyttare är som regel betydligt mer benägna att flytta av sådana skäl, även när ålder och flyttdistans kontrolleras för. Undantaget är de unga vuxna i åldrarna 19-26 år. I dessa åldrar finns det inga skillnader mellan in- och utflyttare. Inflyttare över 27 år lägger in boendemiljön som ett starkare krav i sitt flyttbeslut.

Detta indikerar att boendemiljö är en relativ styrka i Hallands boendeattraktivitet. Vad som avses med boendemiljö ger analysen här emellertid inget svar på. Bakom flyttmotiv boendemiljö samsas en variation av olika flyttanledningar, som havet, kommersiellt utbud, landsbygden och offentlig service. I kommande avsnitt om flytt- och sökfaktorer bryts boendemiljö ned, vilket möjliggör en mer detaljerad analys.

Bostad, små skillnader mellan in- och utflyttare

Kontrollerat för ålder och flyttdistans förefaller bostad vara ungefär lika viktigt för in- och utflyttare. Ett fåtal kombinationer av ålder och flyttdistans ger utfall med signifikanta skillnader. Dessa är emellertid inte entydiga i riktning. Inom fyra grupper är det mer sannolikt att inflyttare flyttar av bostadskäl än utflyttare. I ett fall gäller det omvända, för 27-39 åringar som flyttar över 15 mil.

Föregående avsnitt visade att inflyttare flyttar av bostadsskäl i en högre utsträckning än utflyttare. Här kan vi konstatera att den skillnaden i huvudsak beror på skillnader i sammansättning mellan in- och utflyttare. Som flyttmotiv kan bostad vara något svårtolkat. Alla behöver en bostad. I den meningen kan det knappast vara viktigare för den ena eller andra flyttaren. Denna diskussion fördjupas i nästa del om flyttfaktorer.

Sociala orsaker

Skillnader för sociala orsaker är stora för unga vuxna. Sannolikheten är två gånger så stor att inflyttare i åldrarna 19-26 år flyttar av sociala orsaker i jämförelse med utflyttare. För övriga åldrar och flyttdistanser varierar riktningen, i några fall har inflyttare en större sannolikhet, i andra fall har utflyttare det. Angående sociala orsaker är det svårt att översätta dess variationer till något relevant för policy inom regional tillväxtarbete.

Studier, förväntat stora skillnader

Tidigare konstaterades att skillnader i flyttmotiv studier beror på att Halland har ett relativt litet utbud av högre utbildning. Därför är det förväntat och naturligt att det oavsett ålder och flyttdistans är fler studieflyttare bland utflyttarna. Studieskäl är koncentrerade till flyttare i åldrarna 19-26 år. Det är få som flyttar av sådana anledningar efter 27 års ålder.

18 Resultatet redovisas i tabell två, bilaga tre.

Uppsamling

- Det finns skillnader mellan in- och utflyttare som löper som ett tvärsnitt genom olika grupper av flyttare. När analysen kontrollerar för ålder och flyttdistans kvarstår skillnader mellan in- och utflyttare avseende flyttmotiven arbete, boendemiljö och studier.
- Inflyttare flyttar av boendemiljöskäl i en högre utsträckning än utflyttare även när ålder och flyttdistans kontrolleras för. Utflyttare anger på motsvarande sätt arbete oftare.
- Skillnaderna ger en indikation på relativa styrkor och svagheter i Hallands boendeattraktivitet. Analysen av flyttmotiv indikerar att länet har en relativ styrka i boendemiljön och relativa svagheter i arbetsmarknad och utbudet av högre utbildning.
- För att kunna dra slutsatser om relativa styrkor och svagheter behöver emellertid frågeställningen analyseras djupare. Det sker i kommande kapitel om flytt- och sökfaktorer.

Flyttfaktorer

Detta kapitel analyserar vad olika faktorer betyder för flyttbeslutet. Två frågeställningar diskuteras i kapitlets tre avsnitt; varför olika grupper flyttar och vilka relativa styrkor och svagheter som kännetecknar Hallands boendeattraktivitet.

I enkäten fick flyttarna ta ställning till hur stor eller liten betydelse sexton fördefinierade flyttfaktorer hade för deras beslut att flytta.[19] Därmed kan hur olika faktorer samspelar i flyttbeslut beskrivas. Detta fördjupar analysen från föregående kapitel om flyttmotiv i den mening att vad som är behov, krav och preferenser (modellen för boendeattraktivitet) för olika grupper av flyttare kan diskuteras.[20]

Kapitlet disponeras i tre avsnitt. I det inledande avsnittet analyseras vad som påverkar att en flyttfaktor tillskrivs en mindre eller större betydelse. Därefter tittar studien på vilka flyttfaktorer som är mer respektive mindre betydelsefulla för olika gruppers flyttbeslut. I det avslutande avsnittet skattas skillnader mellan in- och utflyttare kontrollerat för ålder och flyttdistans.

TABELL 8 - FLYTTFAKTORER I STUDIEN

Flyttfaktorer	Kategori/Flyttmotiv
Arbete	Arbete
Karriärmöjligheter	Arbete
Studier	Studier
Bostadens omgivning/närområde	Boendemiljö
Kommunikationer (vägnät och kollektivtrafik)	Boendemiljö
Kvalitén på förskola och skola	Boendemiljö
Kvalitén på hälso- och sjukvården	Boendemiljö
Natur- och friluftslivet	Boendemiljö
Shoppingutbudet	Boendemiljö
Nöjesutbudet	Boendemiljö
Kulturutbudet	Boendemiljö
Landstings- och kommunalskatten	Boendemiljö
Bostaden	Bostad
Boendekostnader	Bostad
Närhet till familj och släkt	Sociala orsaker
Närhet till vänner	Sociala orsaker

Vad säger analysen av flyttfaktorer?

Flyttbeslut och boendeattraktivitet bör förstås som ett samspel mellan flera faktorer. Arbetsmarknad, utbud av högre utbildning, tillgång till bostäder och boendemiljöns karaktär och funktion bygger tillsammans en plats boendeattraktivitet.

- Viktigt för alla flyttare är en fungerande bostad och boendemiljön i en allmän mening. Sådana behov behöver tillgodoses för att en plats ska vara attraktiv för flyttare överhuvudtaget.
- Särskilt påverkar ålder, flyttdistans och hushållstyp hur flyttare underbygger sina flyttbeslut.
- Med en längre flyttsträcka ökar betydelsen av arbete och karriärmöjligheter, särskilt för flyttare under 40 år. För närflyttare styr andra flyttfaktorer flyttbeslutet, företrädesvis aspekter av boendemiljön och bostadsutbud.
- Unga vuxna har en särskiljande profil. För flyttare i dessa åldrar, som flyttar över sex mil, är studier och karriärmöjligheter de starkaste drivkrafterna bakom flytt. Andra faktorer med betydelse är arbete, boendekostnader och nöjesutbud.
- För flyttare 27-39 år som flyttar en längre sträcka är arbete, familj och karriärmöjligheter krav. Betydelse har också närhet till vänner, kommunikationer, natur- och friluftsliv, nöjes- och kulturutbud. Om det är en barnfamilj förändras kravprofilen. Centrala krav är då närhet till familj, arbete, förskola/skola samt natur- och friluftsliv.
- För äldre flyttare betyder karriärmöjligheter mindre. Flyttare mellan 40-59 år, som flyttar över sex mil, har natur- och friluftsliv, boendekostnader och arbete som viktiga delar i flyttbeslutet. För flyttare över 60 år är betydelsen av arbete eller karriärmöjligheter obefintlig. Deras flyttbeslut underbyggs av natur- och friluftsliv, närhet till familj och boendekostnader.
- Analysen identifierar länets relativa styrkor i en barnfamiljsvänlig boendemiljö som erbjuder natur- och friluftsvärden. Relativa svagheter finns i karriär- och studiemöjligheter samt i urbana värden. Dessa slutsatser underbyggs av genomgående skillnader i in- och utflyttares flyttbeslut.
- En diskussion om relativa styrkor och svagheter behöver föras med viss försiktighet. Ordet relativt är centralt. En relativ svaghet i någon flyttfaktor, exempelvis karriärmöjligheter, betyder inte att den faktorn saknar betydelse för länets boendeattraktivitet. Det innebär snarare att det finns andra platser som bättre kan erbjuda sådana möjligheter.

19 Se bilaga 1 - Frågeblankett och informationsbrev.
20 För en beskrivning av modellen för boendeattraktivitet, se kapitel Introduktion, Modell för boendeattraktivitet s.13.

Vad påverkar olika gruppers flyttbeslut?

I detta avsnitt analyseras hur sex olika variabler påverkar vilken betydelse flyttare tillskriver studiens flyttfaktorer.[21] Variablerna är kön, ålder, flyttdistans, utbildningsnivå, inkomst och hushållstyp. Kunskap om varför olika grupper flyttar är centralt för ett fruktbart samtal om hur Hallands boendeattraktivitet kan utvecklas. Ska boendeattraktiviteten relativt en viss grupp utvecklas behövs kunskap om vad den gruppen ser som attraktivt.

Analysen delas upp i fyra underavsnitt. Först analyseras flyttfaktorer som relaterar till arbete och studier. Därefter följer faktorer som kopplar till boendemiljö, bostad och sociala orsaker.

Resultatet från bakomliggande regressionsanalyser redovisas i tabell 1-4 i bilaga 4. Värdena i tabellerna är skattningar av sannolikheten att en grupp tillskriver en flyttfaktor en större eller mindre betydelse i jämförelse med den grupp som utgör referenskategori. Värdena i tabellerna ska tolkas som att ett värde över ett(1) innebär en större betydelse. Ett värde under ett(1) pekar på en mindre betydelse. Som exempel kan hur kön påverkar karriärmöjligheter användas i tabell ett. Det värde som redovisas för kvinnor är 0.78 för inflyttare och 0.86 för utflyttare. Resultatet visar att kvinnor tillskriver karriärmöjligheter en mindre betydelse än vad män gör i sina flyttbeslut .

Arbete och studier

För flyttfaktorerna arbete, karriärmöjligheter och studier ligger resultatet i linje med analysen av flyttmotiv.[22] Ålder och flyttdistans har följaktligen en stor betydelse. Flyttare tillskriver arbete en större betydelse om de är 27-59 år och flyttar över sex mil. Likaså ökar betydelsen av karriärmöjligheter ju yngre man är och desto längre man flyttar. Män och högutbildade anser att arbete spelar en större roll än kvinnor och personer med en kortare utbildning. Som förväntat är studier i huvudsak en angelägenhet för flyttare i 19-26 års åldrar.

Unga vuxna är den grupp som flyttar mest. För dessa är karriärmöjligheter och studier särskilt viktigt. För att öka boendeattraktiviteten för flyttare i dessa åldrar som dessutom bor en bit bort (vilket de flesta gör) finns det goda skäl att utveckla arbetsmarknaden samt expandera den högre utbildningen på orten.

Boendemiljö

Föregående kapitel om flyttmotiv visade att stigande ålder och kortare flyttsträcka ökar förekomsten av flyttar som motiveras av boendemiljöskäl. Detsamma gäller för den flyttfaktor som fångar boendemiljö i bred bemärkelse, bostadens omgivning/närområde. Särskilt tillskriver flyttare över 60 år denna faktor en relativt stor betydelse. Likaså gör flyttare med hög inkomst, kvinnor och barnfamiljer.

Flyttfaktorer fångar flera aspekter av boendemiljön. När dessa analyseras framträder två grupper med särskiljande kravprofiler - unga vuxna i åldrarna 19-26 år och hushåll med barn. De unga vuxna fäster en större betydelse vid nöjes-utbudet än vad äldre gör. Samtidigt tycker de att hälso- och sjukvård, kultur samt natur- och friluftsliv spelar en mindre roll i deras flyttbeslut i jämförelse med äldre flyttare. Det finns alltså saker i boendemiljön som unga tycker är viktigare än äldre. En slutsats som inte gick att dra utifrån analysen av flyttmotiv.

Barnfamiljers särskiljande krav på boendemiljön handlar företrädesvis om kvalitén på förskola/skola. De anser också att kommunikationer (vägnät och kollektivtrafik), hälso- och sjukvård, liksom närområdet generellt är mer viktigt för deras flyttbeslut än vad andra hushåll gör.

En kort flyttdistans innebär för inflyttare att flyttfaktorer som relaterar till boendemiljön tillskrivs en större betydelse. Undantagen är nöjes- och kulturutbud. För utflyttare gäller detta samband för bostadens omgivning/närområde, kommunikationer och till viss del för nöjes-, kultur och shoppingutbud. Övriga flyttfaktorer, förskola/skola samt hälso- och sjukvård, påverkas inte av flyttdistans för utflyttare i någon större utsträckning.[23]

Bostad

Boendekostnader och bostaden som sådan är de två flyttfaktorer som knyter an till bostad. Analysen pekar i samma riktning som analysen av flyttmotiv. Med stigande ålder och kortare flyttdistans ökar betydelsen av bostaden för flyttbeslutet. Hushåll med barn tillskriver också bostaden en större vikt än vad andra hushåll gör. Samstämmigheten mellan in- och utflyttare förstärker allmängiltigheten i dessa samband.

Det är inte självklart hur sambanden mellan bostad och ålder/flyttdistans ska förstås. Alla behöver såklart en bostad, oavsett ålder och hur långt man flyttar. En tolkning är att

21 Tabeller för regressionsanalyserna som analysen baseras på finns i bilaga fyra.
22 Se tabell 1, bilaga 4 Tabeller - flyttfaktorer
23 Se tabell 2, bilaga 4 Tabeller - flyttfaktorer

kraven på bostaden förändras med stigande ålder eller beroende på flyttens karaktär. Att flytta utan att byta arbete, inom samma arbetsmarknad, är något som kan accentuerar bostadens betydelse för flyttbeslutet. En förändrad livssituation kan också ställa nya krav på bostaden, såsom en växande eller krympande familj. Ett annat exempel är att flytta till sitt fritidshus som omvandlats till ett permanentboende.[24]

Sociala orsaker

Kvinnor tillskriver familj en större betydelse än män. Ålder påverkar särskilt utflyttares benägenhet att tillskriva sociala orsaker som familj och vänner en betydelse. Att variationen för utflyttare är större efter ålder förklaras av att referenskategorin, 19-26 åringar, domineras av studieflyttare, vilka generellt tillskriver sociala faktorer en mindre betydelse än övriga flyttare. För inflyttare är studier en ovanligare flyttanledning, vilket förklarar att ålder ger upphov till en mindre variation.[25]

Uppsamling

- Hur betydelsefullt arbete, karriärmöjligheter och studier är i flyttbeslutet beror på flyttarens ålder och flyttdistans.
- Karriärmöjligheter och studier blir viktigare ju yngre flyttaren är och desto längre denne flyttar.
- Flyttare tillskriver arbete en större betydelse om de är 27-59 år och flyttar över sex mil.
- Med stigande ålder och kortare flyttdistans ökar betydelsen av boendemiljön i allmänhet och av bostaden.
- Unga vuxna i åldrarna 19-26 år och hushåll med barn har särskiljande krav på boendemiljön. Unga vuxna fäster en större betydelse vid nöjesutbud. Barnfamilj tillskriver förskola/skola en mycket större betydelse än vad andra hushållstyper gör.

24 Se tabell 3, bilaga 4.
25 Se tabell 4, bilaga 4.

Rangordning av flyttfaktorer

Detta avsnitt tittar på hur flyttare prioriterar i sina flyttbeslut. Vad är viktigt respektive mindre viktigt? Flyttfaktorer rangordnas efter hur betydelsefulla de är för beslutet att flytta. Detta ger analysen en möjlighet att värdera flyttfaktorerna utifrån begreppen behov, krav och preferens i den modell för boendeattraktivitet som studien använder.[26] Först rangordnas flyttfaktorer efter betydelse för in- och utflyttare. I nästa steg bryts in- och utflyttare ned i fyra åldersgrupper som flyttat olika långt. Syftet är att få en bild av in- och utflyttares kravprofiler och hur dessa förändras med ålder och flyttdistans.

Rangordning in- och utflyttare

För flyttare i allmänhet har bostaden och bostadens omgivning/närområde en stor betydelse. Sett genom modellen för boendeattraktivitet utgör dessa flyttfaktorer behov. Sådant som behöver tillgodoses för att en flytt ska bli aktuell överhuvudtaget. Detta nyanserar analysen från föregående del om flyttmotiv, vilken pekade på boendemiljö som ett mindre vanligt förekommande motiv i jämförelse med exempelvis sociala orsaker och arbete. Boendemiljö i en allmän mening framstår här som viktig för flyttare generellt. Likaså spelar familj och arbete en stor roll, vilket speglar att boendeattraktivitet är ett samspel mellan flera faktorer. Den flyttfaktorn med minst betydelse för flyttbeslut är kommunal- och landstingsskatten.

Mellan in- och utflyttare finns det skillnader som tyder på att olika krav och preferenser ligger bakom deras flyttbeslut. Inflyttare tillskriver natur- och friluftsliv, närhet till familj och boendekostnader en stor betydelse. För utflyttare har istället arbete, studier och karriärmöjligheter en betydande påverkan. Skillnaden mellan in- och utflyttare är särskilt påtaglig för flyttfaktorn studier, vilket beror på det förhållandevis begränsande utbudet av högre utbildning i Halland.

De skillnader som finns mellan vad in- och utflyttare ser som betydelsefullt för deras beslut att flytta understryker några resultat från föregående kapitel om flyttmotiv. Att arbete och studier är mer framträdande flyttmotiv för utflyttare slår igenom även när flyttfaktorer analyseras. Att boendemiljö är ett vanligare motiv för inflyttare tar sig bland annat uttryck i att de tillskriver en större betydelse till bostadens omgivning/närområde samt natur- och friluftsliv i jämförelse med utflyttare.

TABELL 9

Rangordning av flyttfaktorer efter hur många procent som anser att flyttfaktorn hade en helt avgörande eller stor betydelse i flyttbeslutet.

FLYTTARE		INFLYTTARE		UTFLYTTARE	
Bostaden	47 %	Bostaden	54 %	Arbete	40 %
Bostadens omgivning/närområde	41 %	Bostadens omgivning/närområde	47 %	Studier	39 %
Familj	35 %	Familj	38 %	Bostaden	39 %
Arbete	33 %	Natur- och friluftsliv	37 %	Karriärmöjligheter	37 %
Vänner	29 %	Boendekostnader	32 %	Bostadens omgivning/närområde	34 %
Boendekostnader	29 %	Vänner	27 %	Familj	32 %
Natur- och friluftsliv	28 %	Arbete	27 %	Vänner	32 %
Studier	28 %	Kommunikationer	20 %	Kommunikationer	27 %
Karriärmöjligheter	28 %	Hälso- och sjukvård	20 %	Nöjesutbud	25 %
Kommunikationer	24 %	Karriärmöjligheter	19 %	Boendekostnader	25 %
Nöjesutbud	19 %	Förskola & skola	18 %	Kulturutbud	19 %
Hälso- och sjukvård	16 %	Studier	17 %	Natur- och friluftsliv	19 %
Kulturutbud	15 %	Nöjesutbud	14 %	Shoppingutbud	17 %
Förskola & skola	15 %	Shoppingutbud	12 %	Hälso- och sjukvård	12 %
Shoppingutbud	14 %	Kulturutbud	11 %	Förskola & skola	11 %
Skatt	6 %	Skatt	7 %	Skatt	4 %

26 Flyttfaktorerna har rangordnats efter hur stor andel som svarat att flyttfaktorn hade en ”helt avgörande” eller ”stor betydelse” för flyttbeslutet. Se bilaga 1 - Frågeblankett och informationsbrev, fråga nummer sex.

Boendeattraktivitet är ett samspel mellan flera faktorer. Att inflyttare tillskriver bostaden som sådan samt natur- och friluftsliv en stor betydelse innebär inte att arbetsmarknad är oviktigt. En försörjning är rimligen en förutsättning för flytt i de flesta fall, och det gäller även inflyttare till Halland. Däremot är det i allmänhet inte inflyttares huvudsakliga drivkraft till flytt. En talande skillnad mellan in- och utflyttare är gapet mellan betydelsen av arbete och karriärmöjligheter. Förutom att utflyttare tillskriver dessa två flyttfaktorer en större betydelse generellt är också gapet mellan de båda flyttfaktorerna mindre. Inflyttare tycker arbete är ganska mycket viktigare än vad karriärmöjligheter är i sitt flyttbeslut. För utflyttare är arbete och karriärmöjligheter nästan lika betydelsefulla. Detta indikerar olikheter i livsstil eller livsfas mellan in- och utflyttare.

Flyttdistans påverkar betydelsen av arbete, karriärmöjligheter och studier

Hur långt man flyttar påverkar hur betydelsefullt arbete, karriärmöjligheter och studier är. För flyttar över sex mil har sådana faktorer en stor inverkan på flyttbeslutet, inte minst om flyttarna är relativt unga. Därför, precis som fastslogs i kapitlet om flyttmotiv, behöver en strategi för boendeattraktivitet ha en uppfattning om vart de nya inflyttarna ska komma ifrån. Är det över en längre sträcka behöver studie- och arbetsmarknaden utvecklas om boendeattraktiviteten ska öka. Ska flyttare attraheras från närområdet handlar det istället om att utveckla konkurrensfördelar i boendemiljön och bostadsutbudet relativt andra kommuner/platser inom samma arbetsmarknadsregion. Vad i boendemiljön som ska utvecklas beror på vilka grupper en plats vill öka sin attraktivitet gentemot.

En allmän bild av flyttare 19-26 år, studier och karriärmöjligheter

För unga vuxna som flyttar över sex mil är studier och karriärmöjligheter de starkaste drivkrafterna till flytt. Andra betydelsefulla faktorer är arbete, bostaden som sådan, olika sociala orsaker, bostadens omgivning/närområde samt nöjesutbud. Längre ned i prioriteringsordningen finns kommunikationer (vägnät och kollektivtrafik) och boendekostnader.

Unga närflyttare tonar ned studier, arbete och karriär i jämförelse med fjärrflyttare. Drivkrafterna bakom flytt är annorlunda. För dessa är bostads-, boendemiljö och sociala orsaker centrala krav.[27] Vidare tar unga vuxna en större hänsyn till nöjesutbud samt tillskriver natur- och friluftsliv en mindre betydelse i jämförelse med äldre flyttare.

In- och utflyttare 19-26 år, små skillnader i flyttbeslut för fjärrflyttare, större för närflyttare

Unga in- och utflyttare som flyttar en längre sträcka underbygger sina flyttbeslut på ett liknande sätt. Karriärmöjligheter, studier, bostad och närhet till vänner värderas högt. Men vissa skillnader finns. För inflyttare är natur- och friluftsliv viktigare. Och unga utflyttare betonar arbete, studier, karriärmöjligheter och nöjesutbud i en större utsträckning än vad inflyttare gör. Det finns fler likheter än skillnader mellan in- och utflyttare, men de betonar vissa värden lite olika. Sett genom modellen för boendeattraktivitet finns det en viss förskjutning mellan in- och utflyttare i deras krav och preferenser.

För unga närflyttare är skillnaderna mer påtagliga mellan in- och utflyttare. För utflyttare är studier, kommunikationer och nöjesutbud av stor betydelse. Inflyttare håller närhet till familj och vänner samt natur- och friluftsliv som centrala delar i deras flyttbeslut. Majoriteten i denna grupp av inflyttare flyttar från Göteborg/Mölndal till Kungsbacka. Det är en liten grupp som faller utanför unga vuxnas generella profil.

Utflyttningen av unga vuxna är större än inflyttningen.[28] Det i sig visar på relativa svagheter i Hallands boendeattraktivitet relativt denna grupp. Analysen pekar på orsaker bakom detta. Det handlar om relativa svagheter i karriärmöjligheter, nöjesutbud och utbildningsmöjligheter. Dessa svagheter finns företrädesvis gentemot storstäderna och städer med större lärosäten.

Flyttare 27-39 år, arbete, familj och karriärmöjligheter

För flyttare i dessa åldrar, med en flyttsträcka över sex mil, är arbete, familjen, bostaden som sådan och karriärmöjligheter viktiga för flyttbeslutet. De tar även stor hänsyn till bostadens omgivning/närområde, vänner samt natur- och friluftsliv. I jämförelse med yngre flyttare är natur- och friluftsliv en högre prioritet. Studier och nöjesutbud är däremot mindre viktigt.

Närflyttare 27-39 år gamla prioriterar särskilt bostaden som sådan, dess omgivning/närområde samt natur- och frilutsliv. Med kunskap om vilken inverkan en kort flyttdistans har på arbetsmarknadens betydelse är det förväntat att närflyttare i dessa åldrar tonar ned sådana värden.

Markanta skillnader mellan in- och utflyttare 27-39 år

Det finns markanta olikheter mellan in- och utflyttare i dessa åldrar. Särskilt talande är skillnader i hur grupperna värderar natur- och friluftsliv respektive karriärmöjligheter. För inflyttare är natur- och friluftsliv ett starkt krav, och det

27 Närflyttare avser de som flyttat under sex mil. Fjärrflyttare de som flyttat över sex mil.
28 Se kapitel Introduktion, Inrikes flyttningar, s.17.

TABELL 10			
Rangordning av flyttfaktorer hur många procent 19-26 åringar som anser att flyttfaktorn hade en helt avgörande eller stor betydelse i flyttbeslutet. Inflyttare och utflyttare. När- och fjärrflyttare.			
NÄRFLYTTARE 19-26 ÅR			
INFLYTTARE		**UTFLYTTARE**	
Bostaden	**56 %**	Bostaden	**57 %**
Bostadens omgivning/närområde	**36 %**	Studier	**50 %**
Familj	**34 %**	Kommunikationer	**49 %**
Natur- och friluftsliv	**33 %**	Bostadens omgivning/närområde	**46 %**
Vänner	**31 %**	Nöjesutbud	**40 %**
Boendekostnader	**30 %**	Vänner	**37 %**
Shoppingutbud	**19 %**	Arbete	**35 %**
Kommunikationer	**18 %**	Karriärmöjligheter	**34 %**
Studier	**17 %**	Boendekostnader	**27 %**
Arbete	**17 %**	Familj	**26 %**
Nöjesutbud	**16 %**	Kulturutbud	**22 %**
Hälso- och sjukvård	**15 %**	Natur- och friluftsliv	**18 %**
Karriärmöjligheter	**12 %**	Shoppingutbud	**17 %**
Kulturutbud	**10 %**	Hälso- och sjukvård	**10 %**
Skatt	**9 %**	Förskola & skola	**10 %**
Förskola & skola	**6**	Skatt	**1**

FJÄRRFLYTTARE 19-26 ÅR			
INFLYTTARE		**UTFLYTTARE**	
Studier	**50 %**	Studier	**70 %**
Bostaden	**36 %**	Karriärmöjligheter	**47 %**
Karriärmöjligheter	**32 %**	Arbete	**37 %**
Arbete	**31 %**	Bostaden	**32 %**
Vänner	**29 %**	Vänner	**32 %**
Familj	**28 %**	Nöjesutbud	**28 %**
Boendekostnader	**27 %**	Bostadens omgivning/närområde	**28 %**
Bostadens omgivning/närområde	**26 %**	Familj	**28 %**
Nöjesutbud	**19 %**	Kommunikationer	**24 %**
Natur- och friluftsliv	**18 %**	Boendekostnader	**21 %**
Kommunikationer	**17 %**	Shoppingutbud	**19 %**
Hälso- och sjukvård	**14 %**	Kulturutbud	**19 %**
Shoppingutbud	**12 %**	Förskola & skola	**13 %**
Kulturutbud	**10 %**	Natur- och friluftsliv	**11 %**
Förskola & skola	**9 %**	Hälso- och sjukvård	**10 %**
Skatt	**4 %**	Skatt	**3 %**

gäller både när- och fjärrflyttare. För utflyttare spelar karriärmöjligheter en central roll, vilket inflyttare inte kopplar till sitt flyttbeslut i en lika stor utsträckning. Arbete är viktigt för bägge grupperna, men utflyttare lägger en större vikt vid det i sitt flyttbeslut. Sammanfattningsvis kopplar inflyttare delvis sin flytt till andra värden än vad utflyttare gör.

Ovanstående indikerar att länet har en relativ styrka i en boendemiljö som erbjuder natur- och friluftsliv, och en relativ svaghet i en arbetsmarknad som erbjuder karriärmöjligheter. Skillnader som dessa behöver värderas i ljuset av likheter. Att det finns både skillnader och likheter att förhålla sig till innebär att en diskussion om relativa styrkor och

TABELL 11			
Rangordning av flyttfaktorer efter hur många procent 27-39 åringar som anser att flyttfaktorn hade en helt avgörande eller stor betydelse i flyttbeslutet. Inflyttare och utflyttare. När- och fjärrflyttare.			
NÄRFLYTTARE 27-39 ÅR			
INFLYTTARE		**UTFLYTTARE**	
Bostaden	**79 %**	Bostaden	**54 %**
Bostadens omgivning/närområde	**78 %**	Bostadens omgivning/närområde	**46 %**
Natur- och friluftsliv	**52 %**	Kommunikationer	**42 %**
Förskola & skola	**44 %**	Arbete	**36 %**
Boendekostnader	**44 %**	Familj	**35 %**
Familj	**40 %**	Vänner	**35 %**
Kommunikationer	**32 %**	Boendekostnader	**35 %**
Vänner	**26 %**	Natur- och friluftsliv	**34 %**
Hälso- och sjukvård	**25 %**	Nöjesutbud	**25 %**
Arbete	**14 %**	Karriärmöjligheter	**23 %**
Shoppingutbud	**12 %**	Kulturutbud	**17 %**
Karriärmöjligheter	**10 %**	Shoppingutbud	**12 %**
Nöjesutbud	**9 %**	Hälso- och sjukvård	**10 %**
Kulturutbud	**7 %**	Förskola & skola	**9 %**
Skatt	**5 %**	Skatt	**7 %**
Studier	**3 %**	Studier	**7 %**

FJÄRRFLYTTARE 27-39 ÅR			
INFLYTTARE I PROCENT		**UTFLYTTARE I PROCENT**	
Familj	**51 %**	Arbete	**56 %**
Bostaden	**45 %**	Karriärmöjligheter	**47 %**
Arbete	**43 %**	Familj	**34 %**
Bostadens omgivning/närområde	**39 %**	Vänner	**33 %**
Natur- och friluftsliv	**35 %**	Bostaden	**32 %**
Vänner	**33 %**	Bostadens omgivning/närområde	**27 %**
Boendekostnader	**27 %**	Studier	**27 %**
Karriärmöjligheter	**27 %**	Kommunikationer	**23 %**
Kommunikationer	**22 %**	Nöjesutbud	**22 %**
Förskola & skola	**20 %**	Kulturutbud	**20 %**
Hälso- och sjukvård	**17 %**	Boendekostnader	**20 %**
Nöjesutbud	**14 %**	Natur- och friluftsliv	**16 %**
Studier	**13 %**	Shoppingutbud	**16 %**
Kulturutbud	**13 %**	Hälso- och sjukvård	**12 %**
Shoppingutbud	**10 %**	Förskola & skola	**12 %**
Skatt	**5 %**	Skatt	**4 %**

svagheter behöver föras med viss försiktighet. Ordet relativt är centralt. En relativ svaghet, exempelvis inom karriärmöjligheter, betyder inte att den faktorn saknar betydelse för Hallands boendeattraktivitet. Det innebär snarare att det finns andra platser som bättre kan erbjuda sådana möjligheter.

En ytterligare kommentar till tabell 11 är för inflyttare som flyttar en kort sträcka är förskola/skola ett krav i flyttbeslutet. Detta speglar att det är fler barnfamiljer som flyttar in till Halland än som flyttar ut. Inte sällan flyttar dessa från Göteborg/Mölndal till Kungsbacka.

TABELL 12

Rangordning av flyttfaktorer efter hur många procent 27-39 åringar i olika hushållstyper som anser att flyttfaktorn hade en helt avgörande eller stor betydelse i flyttbeslutet. Inflyttare och utflyttare. Fjärrflyttare.

FJÄRRFLYTTARE 27-39 ÅR, INFLYTTARE

ÖVRIGA HUSHÅLL		HUSHÅLL MED BARN		SINGELHUSHÅLL	
Familj	46 %	Familj	60 %	Arbete	54 %
Bostaden	43 %	Bostaden	56 %	Familj	46 %
Natur- och friluftsliv	39 %	Bostadens omgivning/närområde	52 %	Vänner	42 %
Arbete	38 %	Arbete	44 %	Bostadens omgivning/närområde	32 %
Bostadens omgivning/närområde	34 %	Skola	44 %	Bostaden	32 %
Vänner	28 %	Natur- och friluftsliv	37 %	Karriärmöjligheter	31 %
Boendekostander	26 %	Boendekostander	34 %	Natur- och friluftsliv	25 %
Karriärmöjligheter	22 %	Vänner	34 %	Boendekostander	20 %
Kommunikationer	18 %	Kommunikationer	32 %	Studier	19 %
Nöjesutbud	15 %	Karriärmöjligheter	30 %	Kommunikationer	18 %
Hälso- och sjukvård	14 %	Hälso- och sjukvård	25 %	Nöjesutbud	16 %
Kulturutbud	11 %	Kulturutbud	15 %	Kulturutbud	12 %
Skola	11 %	Shoppingutbud	14 %	Hälso- och sjukvård	10 %
Shoppingutbud	10 %	Studier	13 %	Skatt	8 %
Studier	9 %	Nöjesutbud	12 %	Shoppingutbud	7 %
Skatt	4 %	Skatt	6 %	Skola	3 %

FJÄRRFLYTTARE 27-39 ÅR, UTFLYTTARE

ÖVRIGA HUSHÅLL		HUSHÅLL MED BARN		SINGELHUSHÅLL	
Arbete	55 %	Arbete	58 %	Arbete	59 %
Karriärmöjligheter	48 %	Familj	49 %	Karriärmöjligheter	50 %
Familj	33 %	Karriärmöjligheter	40 %	Vänner	38 %
Vänner	28 %	Bostaden	40 %	Studier	38 %
Bostaden	27 %	Vänner	38 %	Bostaden	36 %
Bostadens omgivning/närområde	27 %	Bostadens omgivning/närområde	31 %	Kulturutbud	26 %
Studier	27 %	Boendekostander	30 %	Bostadens omgivning/närområde	26 %
Nöjesutbud	23 %	Skola	29 %	Kommunikationer	25 %
Kommunikationer	22 %	Natur- och friluftsliv	25 %	Nöjesutbud	23 %
Kulturutbud	21 %	Kommunikationer	25 %	Familj	23 %
Boendekostander	19 %	Hälso- och sjukvård	19 %	Shoppingutbud	19 %
Natur- och friluftsliv	16 %	Nöjesutbud	18 %	Boendekostander	14 %
Shoppingutbud	15 %	Shoppingutbud	15 %	Natur- och friluftsliv	9 %
Hälso- och sjukvård	12 %	Studier	14 %	Hälso- och sjukvård	8 %
Skola	10 %	Kulturutbud	12 %	Skola	3 %
Skatt	4 %	Skatt	7 %	Skatt	1 %

Skillnader mellan hushållstyper för 27-39 åringar

Det finns relevanta skillnader mellan olika hushållstyper för flyttare 27-39 år gamla. Barnfamiljer tillskriver särskilt kvalitén på förskola/skola en mycket större betydelse än vad andra hushållstyper gör. Detta är giltigt för flyttande hushåll med barn generellt, men det gäller särskilt inflyttande barnfamiljer. Hushåll med barn tycker även att närhet till familj, natur- och friluftsliv, hälso- och sjukvård, bostaden som sådan och dess omgivning/närområde är viktigare än vad andra hushåll gör. För singelhushåll är arbete, karriärmöjligheter och vänner centrala delar i flyttbeslutet. Singelhushåll 27-39 år liknar unga vuxna i det avseendet, undantaget att de inte flyttar för att studera i en lika hög utsträckning.

Tidigare har några generella skillnader mellan in- och utflyttare fastslagits. Inflyttare tillskriver i allmänhet natur- och friluftsliv, närhet till familj, bostaden som sådan och dess omgivning/närområde en större betydelse än vad utflyttare gör. För utflyttare sticker arbete, studier och karriärmöjligheter ut och påverkar flyttbeslutet mer än vad dessa faktorer gör för inflyttare. Dessa skillnader slår igenom även när en specifik åldersgrupp och hushållstyp jämförs. Mönstret är tydligt. Oavsett hushållstyp håller utflyttare i åldrarna 27-39 år flyttfaktorerna arbete och karriärmöjligheter högre än vad inflyttare gör. Med ett undantag, nämligen singelhushåll och bostaden som sådan, tillskriver inflyttare oavsett hushållstyp natur- och friluftsliv, familj, bostaden och dess omgivning/närområde en större betydelse än utflyttare.

TABELL 13

Rangordning av flyttfaktorer efter hur många procent 40-59 åringar som anser att flyttfaktorn hade en helt avgörande eller stor betydelse i flyttbeslutet. In- och utflyttare. När- och fjärrflyttare.

NÄRFLYTTARE 40-59 ÅR

INFLYTTARE		UTFLYTTARE	
Bostaden	**72 %**	Bostaden	**58 %**
Bostadens omgivning/närområde	**66 %**	Bostadens omgivning/närområde	**51 %**
Natur- och friluftsliv	**45 %**	Natur- och friluftsliv	**30 %**
Boendekostnader	**36 %**	Boendekostnader	**30 %**
Familj	**24 %**	Nöjesutbud	**29 %**
Kommunikationer	**22 %**	Kommunikationer	**29 %**
Förskola & skola	**21 %**	Familj	**28 %**
Hälso- och sjukvård	**19 %**	Kulturutbud	**27 %**
Vänner	**18 %**	Arbete	**27 %**
Arbete	**11 %**	Vänner	**26 %**
Shoppingutbud	**9 %**	Shoppingutbud	**21 %**
Skatt	**8 %**	Hälso- och sjukvård	**18 %**
Nöjesutbud	**7 %**	Förskola & skola	**11 %**
Kulturutbud	**6 %**	Karriärmöjligheter	**8 %**
Karriärmöjligheter	**5 %**	Skatt	**8 %**
Studier	**4 %**	Studier	**4 %**

FJÄRRFLYTTARE 40-59 ÅR

INFLYTTARE		UTFLYTTARE	
Bostaden	**54 %**	Arbete	**48 %**
Bostadens omgivning/närområde	**49 %**	Bostaden	**46 %**
Natur- och friluftsliv	**44 %**	Bostadens omgivning/närområde	**41 %**
Arbete	**40 %**	Natur- och friluftsliv	**36 %**
Familj	**39 %**	Boendekostnader	**36 %**
Boendekostnader	**37 %**	Familj	**35 %**
Hälso- och sjukvård	**24 %**	Vänner	**29 %**
Karriärmöjligheter	**21 %**	Karriärmöjligheter	**28 %**
Förskola & skola	**21 %**	Kommunikationer	**23 %**
Vänner	**20 %**	Hälso- och sjukvård	**19 %**
Nöjesutbud	**17 %**	Kulturutbud	**19 %**
Kommunikationer	**16 %**	Shoppingutbud	**19 %**
Kulturutbud	**15 %**	Nöjesutbud	**14 %**
Shoppingutbud	**11 %**	Förskola & skola	**14 %**
Skatt	**10 %**	Skatt	**10 %**
Studier	**7 %**	Studier	**6 %**

Flyttare 40-59 år, arbete, natur, och friluftsliv

Förutom bostaden som sådan och dess omgivning/närområde är arbete, natur- och friluftsliv, familj och boendekostnader centrala beståndsdelar i flyttbeslutet för fjärrflyttare 40-59 år. För närflyttare gäller detsamma med undantag för arbete. Några skillnader finns i jämförelse med yngre flyttare. 40-59 åringar som flyttar en längre sträcka tillskriver kvalitén på hälso- och sjukvården en större betydelse än yngre fjärrflyttare. En ytterligare skillnad är att karriärmöjligheter betyder mindre.

De skillnader som finns mellan in- och utflyttare i dessa åldrar är välbekanta. Utflyttare anser att karriärmöjligheter betyder mer för flyttbeslutet än vad inflyttare gör. Och de som flyttar till Halland fäster en större vikt vid natur- och friluftsliv i jämförelse med de som flyttar från länet. Dessa skillnader mellan in- och utflyttare löper som ett tvärsnitt genom olika demografiska grupper av flyttare.

TABELL 14			
Rangordning av flyttfaktorer efter hur många procent 60+ åringar som anser att flyttfaktorn hade en helt avgörande eller stor betydelse i flyttbeslutet. In- och utflyttare. När- och fjärrflyttare.			
NÄRFLYTTARE 60+ ÅR			
INFLYTTARE		**UTFLYTTARE**	
Bostaden	**66 %**	Bostaden	**63 %**
Bostadens omgivning/närområde	**59 %**	Bostadens omgivning/närområde	**59 %**
Familj	**41 %**	Kommunikationer	**46 %**
Natur- och friluftsliv	**34 %**	Natur- och friluftsliv	**38 %**
Hälso- och sjukvård	**33 %**	Familj	**36 %**
Boendekostnader	**33 %**	Vänner	**34 %**
Vänner	**25 %**	Boendekostnader	**33 %**
Kommunikationer	**22 %**	Arbete	**25 %**
Shoppingutbud	**21 %**	Hälso- och sjukvård	**21 %**
Kulturutbud	**10 %**	Kulturutbud	**18 %**
Nöjesutbud	**8 %**	Shoppingutbud	**13 %**
Skatt	**6 %**	Nöjesutbud	**13 %**
Förskola & skola	**2 %**	Skatt	**9 %**
Arbete	**2 %**	Förskola & skola	**3 %**
Karriärmöjligheter	**0 %**	Karriärmöjligheter	**0 %**
Studier	**0 %**	Studier	**0 %**

FJÄRRFLYTTARE 60+ ÅR			
INFLYTTARE		**UTFLYTTARE**	
Bostadens omgivning/närområde	**62 %**	Familj	**51 %**
Bostaden	**61 %**	Bostadens omgivning/närområde	**43 %**
Natur- och friluftsliv	**49 %**	Bostaden	**39 %**
Familj	**37 %**	Natur- och friluftsliv	**30 %**
Boendekostnader	**35 %**	Boendekostnader	**30 %**
Hälso- och sjukvård	**27 %**	Vänner	**29 %**
Vänner	**19 %**	Kommunikationer	**17 %**
Kulturutbud	**14 %**	Kulturutbud	**15 %**
Kommunikationer	**14 %**	Hälso- och sjukvård	**14 %**
Nöjesutbud	**11 %**	Shoppingutbud	**13 %**
Skatt	**10 %**	Nöjesutbud	**12 %**
Shoppingutbud	**9 %**	Arbete	**5 %**
Arbete	**6 %**	Skatt	**4 %**
Förskola & skola	**3 %**	Karriärmöjligheter	**1 %**
Karriärmöjligheter	**1 %**	Studier	**0 %**
Studier	**0 %**	Förskola & skola	**0 %**

Flyttare 60+ år, natur och friluftsliv och närhet till familj

För flyttare över 60 år finns det inga avgörande skillnader mellan när- och fjärrflyttare. Skillnaderna är även små mellan in- och utflyttare. Betydelsen av arbete eller karriärmöjligheter är obefintlig. Flyttbeslut underbyggs istället i huvudsak av natur- och friliftsliv, närhet till familj och boendekostnader. Bostaden som sådan och dess omgivning/närområde tillskrivs också en stor betydelse.

Uppsamling

- Bostaden och bostadens omgivning/närområde i en allmän mening är behov för alla flyttare. Likaså spelar familj och arbete en stor roll, vilket speglar att boendeattraktivitet är ett samspel mellan flera faktorer.
- Mellan in- och utflyttare finns det skillnader som tyder på att olika krav och preferenser ligger bakom deras flyttbeslut. Inflyttare tillskriver natur- och friluftsliv, närhet till familj och boendekostnader en stor betydelse. För utflyttare har istället arbete, studier och karriärmöjligheter en betydande påverkan. Dessa skillnader mellan in- och utflyttare löper som ett tvärsnitt genom olika demografiska grupper av flyttare.
- För unga vuxna är studier och karriärmöjligheter de starkaste drivkrafterna till flytt. Andra krav eller starka preferenser är arbete, boendekostnader och nöjesutbud. Närhet till vänner är viktigare än närhet till familj och släkt.
- För flyttare 27-39 år är arbete, familj och karriärmöjligheter viktigt för flyttbeslutet, givet en flyttsträcka över sex mil. De tillskriver även betydelse till vänner, kommunikationer, natur- och friluftsliv, nöjes- och kulturutbud.
- Det finns markanta olikheter mellan in- och utflyttare 27-39 år gamla. Natur- och friluftsliv är ett krav för inflyttare, men är inte särskilt betydelsefullt för de som flyttar från Halland. För utflyttare spelar istället karriärmöjligheter en central roll, vilket inte inflyttare kopplar sitt flyttbeslut i en lika stor utsträckning.
- För flyttare över 60 år finns det inga avgörande skillnader mellan när- och fjärrflyttare. Skillnaderna är även små mellan in- och utflyttare. Flyttbeslut underbyggs i huvudsak av natur- och friliftsliv, närhet till familj och boendekostnader.

Skillnader kontrollerat för ålder och flyttdistans

I detta avsnitt skattas skillnader mellan in- och utflyttare. Precis som i kapitlet om flyttmotiv kontrolleras för ålder och flyttdistans.[29] Rangordningen från föregående avsnitt ger tillsammans med skattningen en grund för att diskutera relativa styrkor och svagheter i Hallands boendeattraktivitet.

Analysen bekräftar resultatet från tidigare avsnitt. In- och utflyttare flyttar till del av olika anledningar. Deras krav och preferenser skiljer sig åt. Något som visar på relativa styrkor och svagheter i Hallands boendeattraktivitet.

I tabell 5, bilaga 4 redovisas resultaten. Ett värde över ett(1) pekar på att flyttfaktorn har en större betydelse för inflyttare i jämförelse med utflyttare. Ett värde under ett(1) visar tvärtom på en mindre betydelse. Flera statistiskt signifikanta skillnader mellan in- och utflyttare finns. Det innebär att observerade skillnader inte kan förklaras av slumpmässiga variationer i datamaterialet. Men signifikans är inte alltid liktydigt med analytiskt intressant. När skillnader värderas behöver hänsyn tas till hur viktig flyttfaktorn är för flyttbeslutet sammantaget. Att inflyttare tillskriver landstings- och kommunalskatten en större betydelse än utflyttare ska inte tolkas som att en relativt lägre skattenivå driver på en inflyttning till Halland. Föregående avsnitt visade att skatter har en obetydlig betydelse för såväl in- som utflyttare.

Arbete

Nära nog genomgående tillskriver utflyttare arbete och karriärmöjligheter en större betydelse för sitt flyttbeslut än vad inflyttare gör. Slutsatsen är att länets boendeattraktivitet har en relativ svaghet i arbetsmarknad. Detta ska emellertid inte tolkas som att arbetsmarknad saknar betydelse för Hallands inflyttning.

Jobbmöjligheter i Halland har en positiv påverkan på inflyttningen till länet. Både arbete och karriärmöjligheter spelar en betydande roll för inflyttare, särskilt för de under 40 år som flyttar över sex mil. Inflyttningen till länet skulle ha varit mindre om inte länets arbetsmarknad karaktäriserades av låg arbetslöshet och god sysselsättningsutveckling. Alldeles uppenbart formar goda möjligheter till arbete Hallands boendeattraktivitet tillsammans med andra faktorer. Men skillnaderna mellan in- och utflyttare finns ändå där och behöver förstås. Denna studie tolkar olikheterna som att utflyttare i en större utsträckning kopplar sitt flyttbeslut till ett projekt som handlar om att tillvarata jobbmöjligheter. Inflyttares flyttbeslut är i en mindre utsträckning kopplade till sådana värden. Även om Halland har en god arbetsmarknad finner flyttare som vill maximera sin karriär bättre förutsättningar på andra platser. Detta är särskilt tydligt i åldersgruppen 27-39 år. En avslutande kommentar är att en mer avancerad arbetsmarknad skulle bredda länets boendeattraktivitet.

Studier

Resultatet är tydligt för studier, Hallands boendeattraktivitet har en relativ svaghet i utbudet av högre utbildning. Utflyttare 19-26 år gamla är oftare studenter än vad jämngamla inflyttare är. Detta är naturligt då utbudet av högre utbildning i Halland är relativt litet. En effekt av detta är ett negativt flyttnetto för unga vuxna. Eftersom studier ligger bakom en majoritet av unga vuxnas flyttbeslut är en utbyggd högre utbildning en god strategi för att bättre möta vad de unga tycker är viktigt när de flyttar. Analysen pekar också på att om de färdigutbildade ska stanna kvar på orten efter avslutade studier är karriärmöjligheter en konkurrensfördel.

En avslutande kommentar om flyttfaktorn studier är att den intressanta gruppen är enbart 19-26 åringarna. Blott ett fåtal flyttar av studieskäl i övriga åldrar, varför de skillnaderna är analytiskt ointressanta, även om de är statistiskt signifikanta.

Boendemiljö i en bred bemärkelse

Skillnader som relaterar till boendemiljö fördjupar beskrivningen av Hallands boendeattraktivitet. Flyttfaktorn bostadens omgivning/närområde fångar boendemiljöns betydelse i en bred bemärkelse. I föregående avsnitt konstaterades att närområdet är ett behov. Ständigt närvarande i alla flyttbeslut. Samtidigt pekar analysen här på att inflyttare över 27 år tillskriver omgivningen/närområdet en större betydelse än vad utflyttare gör. En tolkning av detta är att en fungerande boendemiljö visserligen är ett behov för alla. Men inflyttare över 27 år lägger in aspekter av boendemiljön som krav i en större utsträckning än utflyttarna. Dessa skillnader kvarstår när analysen kontrollerar för olika hushållstyper. Inflyttare är något mer boendemiljöorienterade än de som flyttar från Halland.

Unga vuxna och olika aspekter av boendemiljön

Utflyttare 19-26 år fäster en större betydelse vid nöjes-, kultur och shoppingutbud än jämngamla inflyttare. Skillnaderna är robusta. Men de behöver värderas i ljuset av att exempelvis nöjesutbud är något som unga vuxna generellt tycker är viktigt för deras flyttbeslut. Nöjesutbud är betydelsefullt även för unga inflyttare. Att unga vuxna som flyt-

29 Se tabell 5, bilaga 4.

tar från länet värderar dessa faktorer högre reflekterar olikheter i boendemiljöer mellan Halland och till de platser flyttlassen går, företrädesvis större städer med lärosäten.

Sett genom modellen för boendeattraktivitet har unga utflyttare en kravprofil där nöjes-, kultur- och shoppingutbud betonas i en något högre utsträckning. Ett större och mer diversifierat utbud inom nöje, kultur och shopping skulle bredda Hallands boendeattraktivitet.

Stor skillnad för natur- och friluftsliv talande
Natur- och friluftsliv är en utmärkande flyttfaktor. Inflyttare tillskriver sådana värden en avsevärd betydelse. Skillnaden är stor i jämförelse med utflyttare, så stor att natur- och friluftsliv måste betraktas som avgörande för Hallands boendeattraktivitet. En boendemiljö som erbjuder natur- och friluftsvärden är en relativ styrka.

Andra skillnader är att inflyttare i flera åldersgrupper tillskriver kvalitén på förskola/skola och hälso- och sjukvården en större betydelse än vad utflyttare gör. Visserligen flyttfaktorer som för gemene flyttare inte betyder särskilt mycket. Men en grupp inflyttare avviker, 27-39 åringar som flyttar under sex mil. Dessa betonar kvalitén på förskola/skola och hälso- och sjukvården i en rejält mycket högre utsträckning än övriga flyttare. Till stor del är detta barnfamiljer som flyttar från Göteborg/Mölndal till Kungsbacka. Inflyttande 27-39 åringar, oavsett flyttdistans, tillskriver förskola/skola en större betydelse än utflyttare. Något som indikerar att länet har en relativ styrka i att erbjuda en barnfamiljvänlig boendemiljö.

Boendemiljö sammanfattat
Analysen har identifierat några genomgående skillnader i hur boendemiljön påverkar flyttbeslut för in- och utflyttare. Tydligt är den stora betydelse som inflyttare fäster vid natur- och friluftsliv. Tidigare har andra genomgående skillnader identifierats. Utflyttare tillskriver som regel arbete, karriärmöjligheter och studier en större betydelse än vad inflyttare gör. Viktigt är att inte tolka detta som att in- och utflyttare är varandras motsatser. Det vore en missvisande beskrivning som skulle ignorera de likheter som finns mellan flyttare. Men skillnaderna formar ett mönster som speglar olikheter i livsstil eller livsfaser mellan in- och utflyttare. De kopplar sina flyttbeslut delvis till olika värden.

Bostad
I de flesta fall värderar inflyttare faktorer som relaterar till bostaden högre än vad utflyttare gör. En skillnad som bör tolkas med viss försiktighet. Tidigare avsnitt visade att tillgången till en bostad är ett behov för flyttare. Alltså avgörande för att en flytt ska bli av överhuvudtaget. Resultatet här pekar likväl på en skillnad mellan in- och utflyttare. Skillnaden ska förstås som att inflyttare sätter bostaden i centrum av sina flyttbeslut i en högre utsträckning än vad utflyttare gör. Bostadsflyttar handlar ofta om en livssituation som ställer nya krav på bostaden, såsom ett växande eller krympande hushåll. Bakomliggande kan också vara ett fritidshus som omvandlas till ett permanentboende.[30] Sådana flyttar är vanligare bland inflyttare. Det är också mer förekommande att inflyttare söker en villa/radhus i jämförelse med utflyttare, vilket påverkar i vilken utsträckning bostaden som sådan har betydelse i flyttbeslutet.

Analysen av flyttmotiv i föregående kapitel drog slutsatsen att kontrollerat för ålder och flyttdistans förefaller bostad vara ungefär lika viktigt för in- och utflyttare. Analysen av flyttfaktorer ger inte samma bild. Istället framkommer det här att inflyttare som regel tillskriver bostaden en större betydelse än vad utflyttare gör.

Sociala orsaker
För socialt relaterade flyttfaktorer är skillnaderna små. Närhet till familj och släkt håller inflyttare högre medan närhet till vänner betyder mer för utflyttare. Att unga vuxna som flyttar till Halland tillskriver familj en större betydelse kan förklaras av färre studenter bland inflyttarna. Studieflyttare tillskriver sociala faktorer en mindre betydelse än övriga flyttare. Som regel är emellertid sociala relationer en dimension i de flesta flyttbeslut.

30 Dessa exempel är typiska svar som kodades in som bostadsrelaterade flyttmotiv i fråga ett och två i frågeblanketten, se bilaga 1 - Frågeblankett och informationsbrev.

Uppsamling

- Genomgående tillskriver utflyttare arbete och karriärmöjligheter en större betydelse än vad inflyttare gör. Detta leder till slutsatsen att länets boendeattraktivitet har en relativ svaghet i arbetsmarknad.
- Hallands boendeattraktivitet har en också relativ svaghet i utbud av högre utbildning. En effekt av detta är ett negativt flyttnetto för unga vuxna.
- Analysen pekar på att inflyttare över 27 år tillskriver bostadens omgivning/närområde en större betydelse än vad utflyttare gör. En tolkning av detta är att inflyttare över 27 år lägger in aspekter av boendemiljön som krav i en större utsträckning än vad utflyttare gör.
- Utflyttare under 27 år fäster en större betydelse vid nöjes-, kultur och shoppingutbud än jämngamla inflyttare. Skillnaderna ska värderas i ljuset av att nöjesutbud är något som unga vuxna generellt tycker är viktigt, även inflyttare.
- Natur- och friluftsliv är en utmärkande flyttfaktor i den mening att inflyttare tillskriver den en betydligt större betydelse än vad utflyttare gör. En boendemiljö som erbjuder natur- och friluftsvärden är en relativ styrka i Hallands boendeattraktivitet.
- I de flesta fall värderar inflyttare faktorer som relaterar till bostaden högre än vad utflyttare gör. Skillnaden ska förstås som att inflyttare sätter bostaden i centrum av sina flyttbeslut i en högre utsträckning än vad utflyttare gör.

Sökfaktorer, vad flyttare vill bo nära

I detta kapitel analyseras sökfaktorer, vad flyttare vill bo nära. Två frågeställningar diskuteras i kapitlet; det som olika grupper söker i sin boendemiljö och vilka relativa styrkor och svagheter som kännetecknar Hallands boendeattraktivitet.

I frågeblanketten fick flyttarna ta ställning till arton sökfaktorer, vilka på olika sätt fångar vad de vill att deras närområde ska ha för karaktär. Detta kompletterar föregående kapitel om flyttmotiv och flyttfaktorer. Behov, krav och preferenser i modellen för boendeattraktivitet kan med hjälp av sökfaktorerna diskuteras med ett större djup.[31]

Analysen av sökfaktorer disponeras i fyra avsnitt. I det inledande avsnittet studeras hur olika variabler påverkar vad man vill bo nära. Därefter analyseras vad olika grupper av flyttare tycker är viktigt att de bo nära. Efterföljande avsnitt skattar skillnader mellan in- och utflyttare, vilket följs av en analys av vilken typ av bostad (upplåtelseform) flyttare söker.

TABELL 15 – STUDIENS SÖKFAKTORER
Jag sökte efter en bostad...
I ett område med få eller inga grannar
I en lantlig omgivning
I en tätbebyggd omgivning
I ett centralt läge, i en stad.
Nära havet
Nära skog, vatten och naturupplevelser
I ett tryggt och lugnt område
I ett område med gott rykte
I ett barnvänligt område
Nära goda frilufts- och träningsmöjligheter utomhus
Nära bra caféer, resturanger och uteliv
Nära bra shopping
Nära museum, bibliotek, teater eller konsertlokal
Nära till mat- och livsmedelsaffär
Nära förskola/skola
Nära hälso- och sjukvård
Nära kollektivtrafik
Nära min arbetsplats

Vad säger analysen av sökfaktorer?

- I boendemiljön byggs boendeattraktivitet i ett samspel mellan olika värden, exempelvis tillgänglighet, trygghet, lantlighet och urbanitet.
- Flyttare i allmänhet söker efter ett bostadsområde som uppfattas som tryggt och lugnt och har ett gott rykte. Sett genom modellen för boendeattraktivitet utgör dessa sökfaktorer behov, sådant som behöver tillgodoses för att en plats ska vara attraktiv överhuvudtaget.
- Ålder och hushållstyp är de variabler med störst påverkan på vad flyttare söker i sin boendemiljö.
- Unga vuxna har en urban profil. Flyttare i dessa åldrar söker som regel efter en bostad i ett centralt läge nära livsmedelsaffär, arbetsplats och kollektivtrafik. De vill också bo nära uteliv och shopping. Likheterna är stora mellan in- och utflyttare i dessa åldrar.
- Det finns skillnader mellan hur in- och utflyttare 27-39 år prioriterar. Skillnader som pekar på olikheter i livsstilar eller faser i livet. Inflyttare söker i en större utsträckning efter ett barnvänligt område med närhet till natur och hav. Utflyttare prioriterar mer en bostad i ett centralt läge med närhet till kollektivtrafik och arbetsplats.
- Länet relativa styrkor finns i en boendemiljö som erbjuder kustmiljöer, naturvärden, barnvänlighet och trygghet. Relativa svagheter finns i urbana värden. Dessa slutsatser underbyggs av genomgående skillnader mellan vad in- och utflyttare söker i sin boendemiljö. Skillnader som löper som ett tvärsnitt genom olika demografiska grupper av flyttare.
- Många inflyttare söker först och främst efter en egen villa/radhus. Skillnaden är stor i jämförelse med utflyttare. Hyresrätt är något som både in- och utflyttare söker. Fler utflyttare söker däremot en bostadsrätt.

31 För en beskrivning av modellen för boendeattraktivitet, se kapitel Introduktion, Modell för boendeattraktivitet s.13.

Vad påverkar sökfaktorer?

I detta avsnitt analyseras hur sex olika variabler påverkar sökfaktorer, vad flyttare vill bo nära. Variablerna är kön, ålder, flyttdistans, utbildningsnivå, inkomst och hushållstyp. Kunskap om vad olika grupper av flyttare söker i sin nära boendemiljö är centralt för ett fruktbart samtal om hur Hallands boendeattraktivitet kan utvecklas. Ska boendeattraktiviteten relativt en viss grupp utvecklas behövs kunskap om vad den gruppen ser som attraktivt.

Resultatet från bakomliggande regressionsanalyser redovisas i tabell 1 och 2 i bilaga 5. Värdena i tabellerna är skattningar av sannolikheten att en grupp vill bo nära en sökfaktor i jämförelse med den grupp som utgör referenskategori. Ett värde över ett(1) innebär att de i en större utsträckning vill bo nära det som sökfaktorn representerar. Ett värde under ett(1) pekar på att de söker det i en mindre utsträckning. Som exempel kan hur ålder påverkar inflyttares önskan att bo nära havet användas. Värdet för inflyttare i åldrarna 27-39 år är 1.77, vilket pekar på att dessa i en högre utsträckning än referenskategorin unga vuxna söker en bostad nära havet.

Det finns inte några avgörande skillnader i samband mellan in- och utflyttare. Ovan nämnda variabler påverkar i allt väsentligt bägge grupper på ett liknande sätt. Ålder orsakar störst variationer. Hushållstyp spelar också en roll. Flyttdistans har däremot inte samma genomgående effekter här som i analysen av flyttmotiv eller flyttfaktorer.

Ålder

19-26 åringar särskiljer sig med en urban sökprofil. I jämförelse med äldre flyttare vill de i en större utsträckning bo i ett centralt läge med närhet till caféer, resturanger, uteliv, arbetsplats och shopping. Unga tycker att en bostad nära skog, natur och friluftsliv är mindre viktigt i jämförelse med äldre.

Föregående kapitel pekade på att unga vuxna flyttar av andra anledningar än övriga grupper. Flyttfaktorerna arbete, karriärmöjligheter, studier och nöjesutbud har en relativt stor betydelse för deras flyttbeslut. Syr man samman analysen av sök- och flyttfaktorer kan det konstateras att utbudet av högre utbildning, karriärmöjligheter och urbana värden är viktigare drivkrafter för flyttare 19-26 år gamla än det är för äldre flyttare.

Vad man vill bo nära förändras med ålder. Flyttare 27-59 år ser närhet till hav, skog, natur och friluftsliv som viktigare än vad unga vuxna gör. I jämförelse med yngre är intresset överlag mindre för en bostad i ett centralt läge nära caféer, resturanger och uteliv. Analysen pekar vidare på att flyttare i dessa åldrar söker ett lantligt läge med ett fåtal eller inga grannar i en större omfattning än vad yngre flyttare gör. Detta ska förstås utifrån att unga vuxna tillskriver sådana sökfaktorer en minimal betydelse. Unga flyttare söker nästan enbart ett centralt läge. Äldre söker ett lantligt läge i en visserligen något större utsträckning, men de som gör det utgör fortfarande en liten grupp. Hur flyttare rangordnar sökfaktorer sinsemellan analyseras i nästa avsnitt.

I några avseenden särskiljer sig flyttare över 60 år. I jämförelse med yngre flyttare betonar dessa att en bostad nära kultur och hälso- och sjukvård är viktigt. Äldre inflyttare lägger också en extra stor vikt vid att bo nära havet. Det ska tilläggas att flyttare över 60 år är en liten grupp.

Hushåll

Barnfamiljer har en sökprofil som särskiljer sig från andra hushåll, precis som även framkom i analysen av flyttfaktorer. Hushåll med barn söker efter en bostad i ett barnvänligt område som är tryggt med närhet till förskola/skola i en större utsträckning än andra hushållstyper. Barnfamiljer värderar också att bo nära hälso- och sjukvård samt kollektivtrafik mer än andra hushåll. Sammantaget betyder offentligt finansierad service mycket för barnfamiljer.

Singelhushåll har en profil som liknar de unga vuxna. Naturligt då drygt hälften av flyttarna i undersökningen som lever i singelhushåll är mellan 19-26 år gamla. Singelhushåll söker ett centralt läge med närhet till arbetsplats. De värderar inte en bostad nära skog, natur, hav eller ett områdes rykte i samma utsträckning som andra hushåll gör.

Flyttdistans

Flyttdistansens effekt på ett centralt läge skiljer sig åt för in- och utflyttare.[32] Inflyttare som flyttar under sex mil söker ett centralt läge i en mindre utsträckning än de som flyttar en längre sträcka. För utflyttare är skillnaderna små. Anledningen är att majoriteten av inflyttarna som flyttar under sex mil flyttar från Göteborg/Mölndal till Kungsbacka. En flytt inom samma arbetsmarknadsregion mellan två skilda typer av boendemiljöer. Dessa flyttar från ett centralt läge till något annat och söker ett lantligt läge i en högre utsträckning än inflyttare som flyttar en längre sträcka.

Flyttdistans har inte den betydelsen för sökfaktorer som den har för flyttmotiv och flyttfaktorer.

32 Se bilaga 5, tabell 1 och 2

Uppsamling

- Ålder och hushållstyp har störst påverkan på sök-faktorer. Det finns inte några avgörande skillnader i samband mellan in- och utflyttare.
- 19-26 åringar särskiljer sig med en urban sökprofil. I jämförelse med äldre vill unga flyttare i en större utsträckning bo i ett centralt läge med närhet till caféer, resturanger, uteliv, arbetsplats och shopping.
- Syr man samman analysen av sök- och flyttfaktorer kan det konstateras att utbudet av högre utbildning, karriärmöjligheter och urbana värden är viktigare drivkrafter för flyttare 19-26 år gamla än det är för äldre flyttare.
- Flyttare 27-59 år ser närhet till hav, skog, natur och friluftsliv som viktigare än vad unga vuxna gör. I jämförelse med yngre är intresset överlag mindre för en bostad nära caféer, resturanger och uteliv i ett centralt läge.
- Flyttare över 60 år betonar en bostad nära kultur och hälso- och sjukvård i en högre utsträckning än yngre flyttare. Seniora inflyttare lägger också en extra stor vikt vid att bo nära havet.
- Hushåll med barn söker efter en bostad i ett barnvänligt område som är tryggt med närhet till förskola/skola mer än andra hushållstyper. Barnfamiljer vill också i en större utsträckning bo nära hälso- och sjukvård samt kollektiv-trafik. Offentligt finansierad service betyder mer för barnfamiljer än vad det gör för andra hushåll.

Rangordning av sökfaktorer

Detta avsnitt analyserar hur flyttare prioriterar avseende vad de vill bo nära. Sökfaktorer rangordnas och värderas utifrån begreppen behov, krav och preferens i modellen för boendeattraktivitet.[33] Inledningsvis rangordnas sökfaktorer för in- och utflyttare. Därefter bryts in- och utflyttare ned i fyra åldersgrupper. Analysen diskuterar även vilken betydelse hushållstyp har.

Rangordning in- och utflyttare

Flyttare i allmänhet söker efter ett bostadsområde som uppfattas som tryggt och lugnt och har ett gott rykte. Sett genom modellen för boendeattraktivitet utgör dessa sökfaktorer behov, sådant som behöver tillgodoses för att en plats ska vara attraktiv överhuvudtaget. Som regel söker flyttare också ett centralt läge med närhet till livsmedelsaffär och kollektivtrafik.

Däremot söker flyttare i allmänhet inte en bostad i ett ensligt eller lantligt läge. En bostad med närhet till kultur är inte eller något som prioriteras. Att flyttare inte söker ett lantligt läge eller närhet till kulturinstitutioner behöver inte betyda att lantliga värden eller kultur är något man är ointresserad av. Men det är inte något som behöver finnas i direkt anslutning till ens bostad. Dessutom är bostäder i lantliga lägen relativt ovanliga i jämförelse med bostäder som ligger i tätorter, vilket påverkar utfallet i tabell 14.

Skillnader finns mellan hur in- och utflyttare rangordnar sökfaktorer. Utflyttare söker i en större utsträckning efter en bostad i ett centralt läge med närhet till arbetsplats, kollektivtrafik, samt nöjes- och shoppingutbud. Inflyttare, å andra sidan, söker mer efter ett boende med närhet till skog, natur och hav än vad utflyttare gör. Dessa är betydelsefulla värden för länets boendeattraktivitet. Men de kan inte översättas till att inflyttare vill bo i ett lantligt läge, vilket är en sökfaktor som kommer relativt långt ned i rangordningen. Även om inflyttare söker en lantligt belägen bostad i en högre utsträckning än vad utflyttare gör är det inte det relevanta i sammanhanget. En central skillnad mellan in- och utflyttare är att inflyttare vill ha en bostad med hög tillgänglighet till naturvärden och kustmiljöer.

TABELL 16

Rangordning av sökfaktorer efter hur många procent som anser att det ”stämmer helt” eller ”stämmer till stor del” att de sökte en bostad i...

FLYTTARE		INFLYTTARE		UTFLYTTARE	
Tryggt och lugnt område	57 %	Tryggt och lugnt område	63 %	Tryggt och lugnt område	54 %
Område med gott rykte	50 %	Område med gott rykte	52 %	Centralt läge	46 %
Centralt läge	43 %	Nära natur	41 %	Område med gott rykte	42 %
Nära livsmedelsaffär	41 %	Nära havet	39 %	Nära kollektivtrafik	32 %
Nära kollektivtrafik	41 %	Nära livsmedelsaffär	39 %	Nära livsmedelsaffär	32 %
Nära natur	35 %	Centralt läge	36 %	Nära arbetsplats	31 %
Nära arbetsplats	32 %	Nära kollektivtrafik	35 %	Tätbebyggd omgivning	25 %
Tätbebyggd omgivning	31 %	Nära friluft- & träningsmöjligheter	33 %	Nära friluft- & träningsmöjligheter	20 %
Nära friluft- & träningsmöjligheter	31 %	Barnvänligt område	31 %	Nära uteliv	19 %
Nära havet	30 %	Tätbebyggd omgivning	26 %	Nära natur	18 %
Barnvänligt område	26 %	Nära arbetsplats	25 %	Shopping	16 %
Nära uteliv	25 %	Nära förskola/skola	25 %	Barnvänligt område	12 %
Nära förskola/skola	23 %	Nära hälso- och sjukvård	24 %	Nära förskola/skola	10 %
Nära shopping	21 %	Nära uteliv	21 %	Nära havet	8 %
Nära hälso- och sjukvård	21 %	Lantligt läge	20 %	Nära kultur	7 %
Lantligt läge	17 %	Nära shopping	18 %	Nära hälso- och sjukvård	3 %
Nära kultur	16 %	Nära kultur	14 %	Lantligt läge	4 %
Få grannar	9 %	Få grannar	10 %	Få grannar	4 %

33 Sökfaktorerna har rangordnats efter hur stor andel som svarat att det ”Stämmer helt” eller ”Stämmer till stor del” att de sökte efter en bostad kopplat till sökfaktorn. Se bilaga 1, fråga nummer åtta.

Flyttare 19-26 år, en urban profil

Unga vuxna har en urban profil. Flyttare i dessa åldrar söker som regel efter en bostad i ett centralt läge nära livsmedelsaffär, arbetsplats och kollektivtrafik. De vill också bo med närhet till uteliv, shopping och friluftsliv/träningsmöjligheter utomhus.

Likheterna är stora mellan in- och utflyttare i dessa åldrar. I allt väsentligt vill de bo nära urbana värden. Men vissa skillnader finns. Inflyttare prioriterar närhet till hav, natur och skog högre än vad utflyttare gör. Detta visar att det finns variationer inom gruppen unga vuxna flyttare. Tyngpunkten i deras sökprofil är definitivt urban, men det är inte en helt homogen grupp. Unga utflyttare betonar starkare ett centralt läge, närhet till kollektivtrafik, arbetsplats och uteliv än vad inflyttare gör, även om exempelvis arbetsplats inte rangordnas högre. Detta indikerar att deras sökprofil är något mer homogen än vad de unga inflyttarnas är. Sett genom modellen för boendeattraktivitet finns det en viss förskjutning mellan unga in- och utflyttares krav och preferenser på boendemiljön.

En ytterligare kommentar rör trygghet i bostadsområdet och gott rykte. Unga vuxna betonar dessa sökfaktorer i en något mindre utsträckning än vad äldre flyttare gör.

Utflyttningen av unga vuxna är större än inflyttningen. Det tyder på relativa svagheter i Hallands boendeattraktivitet relativt denna grupp. Analysen pekar på orsaker till detta. Från analysen av flyttfaktorer hämtas att länet har relativa svagheter i studie- och karriärmöjligheter. Från sökfaktorer visar resultatet på relativa svagheter i urbana värden. Dessa relativa svagheter finns företrädesvis gentemot storstäderna och städer med större lärosäten.

In- och utflyttare 27-39 år, markanta skillnader

Det finns skillnader mellan hur in- och utflyttare i dessa åldrar prioriterar. Skillnader som pekar på olikheter i livsstilar eller faser i livet. Inflyttare söker i en större utsträckning efter ett barnvänligt område med närhet till natur och hav. Utflyttare prioriterar mer en bostad i ett centralt läge med närhet till kollektivtrafik och arbetsplats. Detta speglar genomgående skillnader mellan in- och utfl yttare som löper som ett tvärsnitt genom olika demografiska grupper. Skillnader som antyder relativa styrkor och svagheter i länets boendeattraktivitet.

Skillnader behöver värderas med viss försiktighet. Sökfaktorer som inflyttare håller högt är inte något som utflyttare helt förkastar. En bostad i närheten av naturvärden är ett krav för många inflyttare i dessa åldrar. För utflyttare är så-

TABELL 17

Rangordning av sökfaktorer efter hur många procent som anser att det ”stämmer helt” eller ”stämmer till stor del” att de sökte en bostad i...

IN- OCH UTFLYTTARE 19-26 ÅR

INFLYTTARE		UTFLYTTARE	
Centralt läge	50 %	Centralt läge	63 %
Tryggt och lugnt område	48 %	Kollektivtrafik	50 %
Livsmedelsaffärer	44 %	Gott rykte	48 %
Gott rykte	43 %	Livsmedelsaffärer	47 %
Arbetsplats	35 %	Tryggt och lugnt område	45 %
Tätbebyggd omgivning	31 %	Tätbebyggd omgivning	45 %
Nära kollektivtrafik	29 %	Nära arbetsplatsen	44 %
Nära uteliv	27 %	Uteliv	35 %
Nära natur	25 %	Shopping	28 %
Nära havet	25 %	Nära friluft- och träningsmöjligheter	25 %
Shopping	22 %	Nära förskola/skola	20 %
Nära friluft- och träningsmöjligheter	21 %	Natur	19 %
Nära förskola/skola	20 %	Nära kultur	17 %
Nära hälso- och sjukvård	17 %	Nära havet	15 %
Nära kultur	15 %	Nära hälso- och sjukvård	13 %
Barnvänligt område	12 %	Barnvänligt område	12 %
Lantligt läge	9 %	Lantligt läge	7 %
Få grannar	4 %	Få grannar	4 %

dana värden viktiga, men de betonar dem inte lika starkt som inflyttare gör. I relation till modellen för boendeattraktivitet kan de betraktas som preferenser. Det vill säga något som de uppfattar som positivt, men som inte är avgörande för att en flytt ska bli av. På samma sätt kan ett centralt läge förstås för inflyttare.

Skillnader finns. Men in- och utflyttare är inte väsensskilda. Tydligt är att boendeattraktivitet byggs i ett samspel mellan många faktorer i boendemiljön. Ju mer varierad boendemiljö en region kan erbjuda, desto fler krav och preferenser kan tillgodoses.

En ytterligare anmärkning är att 27-39 åringar söker i jämförelse med unga vuxna ett centralt läge i en mindre utsträckning. Att bo nära naturvärden är däremot något som har blivit mer viktigt med stigande ålder.

27-39 åringar i olika hushåll

Hushållstyp påverkar vad i boendemiljön som flyttare vill bo nära. Singelhushåll har exempelvis en i allmänhet urban sökprofil. De vill bo i ett centralt läge med närhet till sin arbetsplats. Hushåll med barn har en annorlunda profil. De söker en bostad nära förskola/skola i ett barnvänligt område mer än vad andra hushåll gör. Och i jämförelse med andra hushåll söker de ett centralt läge i en mindre utsträckning. Många flyttare i åldrarna 27-39 år har barn i hushållet. Inte minst inflyttare. Till del kan denna olikhet i sammansättning förklara skillnaderna mellan in- och utflyttares profiler, se tabell 18.

När in- och utflyttande barnfamiljer jämförs framkommer likheter och karaktäristiska skillnader. Skillnader som speglar de mellan in- och utflyttare generellt. Hushåll med barn som flyttar ut söker ett centralt läge och närhet till uteliv i en större utsträckning än de som flyttar in till länet. Inflyttande barnfamiljer söker närhet till hav i en större utsträckning än vad utflyttare i samma åldrar gör. Detta visar på genomgående skillnader mellan in- och utflyttare som löper som ett tvärsnitt genom olika demografiska och socio-ekonomiska grupper av flyttare. Skillnader som pekar på att natur, skog och kustmiljöer är relativa styrkor i länets boendemiljö. Och att relativa svagheter finns i de urbana värdena.

40-59 år

Förutom ett tryggt bostadsområde med gott rykte söker flyttare i åldrarna 40-59 år en bostad nära natur och friluftsliv/träningsmöjligheter utomhus. Andra sökfaktorer som kommer högt upp är ett barnvänligt område. Det

TABELL 18

Rangordning av sökfaktorer efter hur många procent som anser att det ”stämmer helt” eller ”stämmer till stor del” att de sökte en bostad i...

IN- OCH UTFLYTTARE 27-39 ÅR

INFLYTTARE		UTFLYTTARE	
Tryggt och lugnt	67 %	Tryggt och lugnt	55 %
Gott rykte	56 %	Gott rykte	48 %
Barnvänligt område	50 %	Centralt läge	44 %
Nära natur	46 %	Nära kollektivtrafik	44 %
Nära havet	42 %	Nära livsmedelsaffär	38 %
Nära kollektivtrafik	40 %	Nära arbetsplatsen	38 %
Nära frilufts- och träningsmöjligheter	38 %	Nära natur	35 %
Centralt läge	37 %	Tätbebyggd omgivning	34 %
Nära förskola/skola	37 %	Nära frilufts- och träningsmöjligheter	33 %
Nära livsmedelsaffär	36 %	Barnvänligt område	31 %
Nära arbetsplatsen	30 %	Nära uteliv	25 %
Tätbebyggd omgivning	27 %	Nära förskola/skola	24 %
Lantligt läge	24 %	Nära havet	20 %
Nära hälso- och sjukvård	23 %	Nära kultur	19 %
Nära uteliv	17 %	Nära shopping	18 %
Nära shopping	15 %	Nära hälso- och sjukvård	18 %
Få grannar	12 %	Lantligt läge	17 %
Kultur	11 %	Få grannar	10 %

TABELL 19			
Rangordning av sökfaktorer efter hur många procent som anser att det ”stämmer helt” eller ”stämmer till stor del” att de sökte en bostad i...			
IN- OCH UTFLYTTARE 40-59 ÅR			
INFLYTTARE		**UTFLYTTARE**	
Tryggt och lugnt	**69 %**	Tryggt och lugnt	**58 %**
Gott rykte	**53 %**	Gott rykte	**50 %**
Natur	**48 %**	Natur	**44 %**
Nära havet	**42 %**	Kollektivtrafik	**43 %**
FriluftTräning	**40 %**	Livsmedelsaffärer	**42 %**
Barnvänligt	**35 %**	Arbetsplats	**38 %**
Kollektivtrafik	**28 %**	FriluftTräning	**36 %**
Lantligt läge	**27 %**	Centralt läge	**33 %**
Livsmedelsaffärer	**27 %**	Barnvänligt	**32 %**
Nära förskola/skola	**24 %**	Tätbebyggd omgivning	**31 %**
Centralt läge	**21 %**	Nära havet	**30 %**
HoS	**19 %**	HoS	**28 %**
Arbetsplats	**19 %**	Shopping	**28 %**
Tätbebyggd omgivning	**17 %**	Uteliv	**26 %**
Shopping	**16 %**	Lantligt läge	**25 %**
Få grannar	**15 %**	Nära förskola/skola	**22 %**
Uteliv	**15 %**	Kultur	**21 %**
Kultur	**10 %**	Få grannar	**15 %**

TABELL 20			
Rangordning av sökfaktorer efter hur många procent som anser att det ”stämmer helt” eller ”stämmer till stor del” att de sökte en bostad i...			
IN- OCH UTFLYTTARE 60+ ÅR			
INFLYTTARE		**UTFLYTTARE**	
Tryggt och lugnt	**71 %**	Tryggt och lugnt	**49 %**
Gott rykte	**60 %**	Kollektivtrafik	**44 %**
Nära havet	**57 %**	Nära livsmedelsaffär	**43 %**
Nära livsmedelsaffär	**48 %**	Gott rykte	**41 %**
Nära natur	**48 %**	Nära natur	**39 %**
HoS	**45 %**	FriluftTräning	**33 %**
Kollektivtrafik	**42 %**	Centralt läge	**27 %**
FriluftTräning	**36 %**	HoS	**26 %**
Centralt läge	**28 %**	Nära havet	**24 %**
Uteliv	**24 %**	Kultur	**23 %**
Shopping	**24 %**	Uteliv	**22 %**
Kultur	**22 %**	Tätbebyggd omgivning	**22 %**
Tätbebyggd omgivning	**22 %**	Shopping	**22 %**
Lantligt läge	**18 %**	Lantligt läge	**17 %**
Barnvänligt	**13 %**	Barnvänligt	**11 %**
Få grannar	**7 %**	Arbetsplats	**10 %**
Nära förskola/skola	**5 %**	Få grannar	**8 %**
Arbetsplats	**5 %**	Nära förskola/skola	**4 %**

speglar att, precis som i åldrarna 27-39 år, finns det en del barnfamiljer bland dessa flyttare. Hushåll med barn värderar ett barnvänligt område med närhet till förskola/skola högre än andra hushåll. En förändring i jämförelse med yngre flyttare är att ett lantligt läge liksom närhet till hälso- och sjukvård är relativt viktigare.

Skillnader finns mellan in- och utflyttare. En bostad nära havet är en högre prioritet för inflyttare, vilka även tillskriver en större betydelse till ett tryggt och lugnt bostadsområde. Utflyttare söker i större utsträckning ett boende i ett centralt läge med närhet till arbetsplats och kollektivtrafik.

60+ åringar

För flyttare över 60 år är centrala krav en bostad nära livsmedelsaffär, kollektivtrafik och natur. Andra saker de värderar är närhet till hälso- och sjukvård, friluftsliv/träningsmöjligheter, uteliv och ett centralt läge.

Analysen pekar på små skillnader mellan in- och utflyttare över 60 år. Undantaget är synen på en bostad vid havet. Inflyttare söker ett boende nära havet i en betydligt högre utsträckning än vad utflyttare gör. 60-åringar som flyttar till Halland har en något mer urban sökprofil än inflyttare i 40-59 års ålder. De prioriterar ett centralt läge och närhet till uteliv högre.

Uppsamling

- Den stora merparten av flyttare söker efter ett bostadsområde som uppfattas som tryggt och lugnt och har ett gott rykte. Sett genom modellen för boendeattraktivitet utgör dessa sökfaktorer behov.
- Skillnader finns mellan hur in- och utflyttare rangordnar sökfaktorer. Utflyttare söker i en större utsträckning efter en bostad i ett centralt läge med närhet till arbetsplats, kollektivtrafik, nöjes- och shoppingutbud. Inflyttare, å andra sidan, söker mer efter ett boende med närhet till skog, natur och hav än vad utflyttare gör. Unga vuxna har en urban profil. Flyttare i dessa åldrar söker som regel efter en bostad i ett centralt läge nära livsmedelsaffär, arbetsplats och kollektivtrafik. De vill också bo med närhet till uteliv, shopping och friluftsliv/träningsmöjligheter utomhus.
  Det finns skillnader mellan hur in- och utflyttare 27-39 år prioriterar. Inflyttare söker i en större utsträckning efter ett barnvänligt område med närhet till natur och hav. Utflyttare prioriterar mer en bostad i ett centralt läge med närhet till kollektivtrafik och arbetsplats. Förutom ett tryggt bostadsområde med gott rykte söker flyttare i åldrarna 40-59 år en bostad nära natur och friluftsliv/träningsmöjligheter utomhus. Andra sökfaktorer som kommer högt upp är ett barnvänligt område.
- För flyttare över 60 år är centrala krav en bostad nära livsmedelsaffär, kollektivtrafik och natur. Andra saker de värderar är närhet till hälso- och sjukvård, friluftsliv/träningsmöjligheter, uteliv och ett centralt läge.

Skillnader kontrollerat för ålder

Med en övergripande uppfattning om vad in- och utflyttare vill bo nära skattar analysen i detta avsnitt skillnader mellan grupperna samtidigt som ålder kontrolleras för.[34] Rangordningen från föregående avsnitt ger tillsammans med skattningen en grund för att diskutera relativa styrkor och svagheter i Hallands boendeattraktivitet.

Skattningen visar att in- och utflyttare delvis söker olika boendemiljöer. Det finns skillnader i deras krav och preferenser, vilket pekar på relativa styrkor och svagheter i Hallands boendeattraktivitet. En sådan diskussion behöver emellertid föras med viss varsamhet. Ordet relativt är centralt. En relativ svaghet, exempelvis uttryckt som att utflyttare i en större utsträckning söker en bostad med närhet till uteliv, betyder inte att inflyttare tycker närhet till uteliv är oviktigt. Det betyder att de i en jämförelsevis mindre utsträckning söker sådana värden i sin nära boendemiljö.

Resultatet redovisas i tabell 3 i bilaga 5. Ett värde över ett(1) pekar på att inflyttare tycker att sökfaktorn har en större betydelse än vad utflyttare gör. Ett värde under ett(1) visar på motsatsen. Resultatet visar flera statistiskt signifikanta skillnader mellan in- och utflyttare, vilket innebär att observerade skillnader inte kan förklaras av slumpmässiga variationer i datamaterialet. Men signifikans är inte alltid liktydigt med analytiskt intressant. När skillnader värderas behöver hänsyn tas till hur stor eller liten betydelse sökfaktorn har sammantaget. Exempelvis söker inflyttare 19-26 år gamla en bostad i ett lantligt läge i en större omfattning än vad utflyttare i samma åldrar gör. Det innebär inte att ett lantligt läge är viktigt för att attrahera den gruppen till Halland. Föregående avsnitt visade att ett lantligt läge har en högst marginell betydelse för unga flyttare.

Havet, en dragare för Halland

Att bo nära till havet är den mest slående skillnaden mellan in- och utflyttare. Inflyttare söker en bostad nära havet i en betydligt högre utsträckning än utflyttare. Detta gäller för flyttare i alla åldrar, men skillnaden är särskilt påtagligt mellan in- och utflyttare över 60 år. Havet är en central del av Hallands boendeattraktivitet.

Kustmiljöerna är en relativ styrka i Hallands boendeattraktivitet. Hur kusten används för att bygga boendeattraktivitet är en central aspekt av samhällsplaneringen i länet. Ett utvecklingsarbete som tar utgångpunkt i befintliga styrkor inbegriper rimligtvis en strategi för hur kusten än bättre kan användas för att bygga boendeattraktivitet.

Små, men typiska, skillnader mellan unga in- och utflyttare

Föregående avsnitt slog fast att 19-26 åringar har en urban profil. De söker en bostad i ett centralt läge med närhet till caféer, resturanger, uteliv, arbetsplats och shopping. Detta gäller såväl in- som utflyttare. Skattningen av skillnader visar ändå på en del olikheter. Dessa kan ses som förskjutningar i krav och preferenser mellan in- och utflyttare, vilket reflekterar karaktären på Hallands boendeattraktivitet.

Unga inflyttare söker närhet till natur och hav i en större utsträckning än vad utflyttare gör. Utflyttare söker, å andra sidan, efter en bostad i ett centralt läge, nära arbetsplatsen och kollektivtrafik i en större utsträckning än vad inflyttare gör. Betydelsen av detta ska inte överskattas. Ett centralt läge är den högst prioriterade sökfaktorn också bland unga inflyttare. En bostad nära arbetsplats och kollektivtrafik är också högt rankat. Sammanfattningsvis är unga vuxna urbana. Men utflyttare är lite mer urbana än inflyttare.

27-39 åringar flyttar till och från Halland av olika skäl

I föregående avsnitt konstaterades markanta skillnader mellan vad in- och utflyttare i åldrarna 27-39 år vill bo nära. In- och utflyttare kopplar sina flyttar till olika livsstilar eller faser i livet. Något som i sin tur är en reflektion på relativa styrkor och svagheter i länets boendeattraktivitet. Skattningen här bekräftar det resultatet. Inflyttare i dessa åldrar söker närhet till hav, natur och förskola/skola mer än de som flyttar ifrån Halland. De fäster också en större betydelse vid att området de flyttar till är tryggt och barnvänligt. Utflyttare söker i en större omfattning en bostad i ett centralt läge.

Delvis kan dessa skillnader förklaras med att det bland inflyttare finns fler barnfamiljer. Dessa värderar närhet till förskola/skola högt, de vill bo i ett barnvänligt område och prioriterar ned ett centralt läge. Men olikheter i sammansättning är inte hela förklaringen. När in- och utflyttande barnfamiljer jämförs framkommer visserligen stora likheter, men också karaktäristiska skillnader. Hushåll med barn som flyttar ut söker en bostad i ett centralt läge och närhet till uteliv i en större utsträckning än de som flyttar till länet. Inflyttande barnfamiljer söker närhet till hav i en större utsträckning än vad utflyttare gör.

Det finns genomgående skillnader mellan in- och utflyttare som löper som ett tvärsnitt genom olika demografiska grupper. Dessa skillnader indikerar att länet har relativa styrkor i en boendemiljö som erbjuder naturvärden, barnvänlighet och trygghet. Medan det finns relativa svagheter

34 Se tabell 3, se bilaga 5 - Tabeller, sökfaktorer.

i urbana värden. Här får man trampa försiktigt. Att urbana värden är en relativ svaghet innebär inte att de halländska städerna inte är en del av länets boendeattraktivitet. Men studiens resultat är tydligt. Fler flyttar ifrån Halland och söker urbana miljöer än som flyttar till länet. Sådana värden kan andra platser erbjuda på ett bättre sätt. Till del speglar detta resultat olika livsstilar eller faser i livet mellan in- och utflyttare.

En ytterligare kommentar till tabell 3 i bilaga 5 är att den skattade skillnaden mellan in- och utflyttare 27-39 år för sökfaktorn ett centralt läge är lika stor som den för unga vuxna. När den skillnaden värderas är det viktigt att vara medveten om gruppernas prioriteringsordning. För unga vuxna är ett centralt läge den högst rankade sökfaktorn, det gäller både in- och utflyttare. För inflyttare 27-39 år kommer andra sökfaktorer före ett centralt läge i rangordning, och utflyttare rangordnar ett centralt läge högre än vad inflyttare gör.

Välbekanta skillnader mellan in- och utflyttare 40-59 år gamla

Skillnaderna mellan in- och utflyttare i åldrarna 40-59 år är välbekanta. Inflyttare söker en bostad nära havet, skog och natur i en högre utsträckning än utflyttare. Ett centralt läge med närhet till kollektivtrafik, arbetsplats, kulturutbud och shopping är viktigare för utflyttare.

Skattningen av skillnader mellan in- och utflyttare för 40-59-åringar visar två avvikande utfall. Det första är att inflyttare värderar hälso- och sjukvård mindre än utflyttare. Skillnaden är statistiskt signifikant men denna studie gör bedömningen att detta är ett utfall som man inte bör dra några slutsatser utifrån. Analysens huvudsakliga slutsats är att hälso- och sjukvård inte betyder särskilt mycket för flyttmönster. Undantaget flyttare över 60 år och till viss del hushåll med barn. Om analysen ska säga något utöver detta är det snarare att inflyttare tillskriver hälso- och sjukvården en något större betydelse, både som flyttfaktor och sökfaktor, än vad utflyttare gör.

Den andra avikelsen är att inflyttare söker närhet till livsmedelsaffärer i en mindre utsträckning än vad utflyttare gör. Möjligen är det en konsekvens av att ett lantligt läge är något som inflyttare i dessa åldrar ser som viktigare än vad flyttare i övriga åldrar gör. Detta indikerar att det finns större undergrupper i dessa åldrar som söker en lantlig boendemiljö.

Havet, stor skillnad mellan in- och utflyttare över 60 år

Den mest påtagliga skillnaden mellan in- och utflyttare över 60 år är hur närhet till havet värderas. Inflyttare söker en bostad nära hav i en väldigt mycket större utsträckning än vad utflyttare gör. Inflyttare söker också efter närhet till hälso- och sjukvård, skog, natur och friluftsliv i en högre grad.

Uppsamling

- Det finns genomgående skillnader mellan vad in- och utflyttare söker i sin boendemiljö som löper som ett tvärsnitt genom olika demografiska grupper av flyttare. Detta pekar på relativa styrkor och svagheter i Hallands boendeattraktivitet. Dessa skillnader ska värderas i ljuset av likheter.
- Havet utgör den mest slående skillnaden mellan in- och utflyttare. Inflyttare söker en bostad nära havet i en betydligt högre utsträckning än utflyttare. Kustmiljöerna är en relativ styrka i Hallands boendeattraktivitet.
- För 19-26 åringar finns små, men typiska, skillnader mellan in- och utflyttare. Unga inflyttare söker en bostad med närhet till natur, skog och hav i en större utsträckning. Utflyttare söker i en relativt högre grad efter ett centralt läge med närhet till arbetsplats och kollektivtrafik.
- Skillnader mellan in- och utflyttare 27-59 år pekar på att de kopplar sina flyttar till olika livsstilar eller faser i livet. Inflyttare i dessa åldrar söker närhet till hav, natur, förskola/skola mer än de som flyttar från Halland. De fäster också en större betydelse vid att området de flyttar till är tryggt och barnvänligt. Utflyttare söker en bostad i ett centralt läge i en större omfattning.
- Den mest påtagliga skillnaden mellan in- och utflyttare över 60 år är att inflyttare söker en bostad nära hav i en väldigt mycket större utsträckning.
- Länet har en relativ styrka i en boendemiljö som erbjuder kustmiljöer, naturvärden, barnvänlighet och trygghet. En relativ svaghet finns i urbana värden.

Vad söker flyttare för bostad?

Som avslutning på kapitlet undersöks vilken typ av bostad (upplåtelseform) som in- och utflyttare söker.[35] Påfallande är att många inflyttare först och främst söker efter en egen villa/radhus. Skillnaden är stor i jämförelse med utflyttare. Detta återspeglar att inflyttare är äldre och oftare bor i hushåll med barn. Det knyter också an till länets boendeattraktivitets relativa styrkor, där ett tryggt barnvänligt bostadsområde med närhet till natur- och friluftsliv skapar bilder om lugna villaförorter.

Hyresrätt är något som både in- och utflyttare söker. Ungefär en tredjedel av alla flyttare söker först och främst en hyresrätt när de flyttar. Andelen utflyttare är något större än andelen inflyttare i detta avseende. Fler utflyttare söker även en bostadsrätt. Att fler flyttar från Halland av studieskäl slår igenom även här.

Ålder påverkar vilken typ av bostad flyttare söker efter. Sambanden är intuitiva. Studentlägenheter är en angelägenhet för unga vuxna. I åldrarna 19-26 år söker flyttare väldigt sällan efter en villa eller en bostadsrätt, se tabell 4, bilaga 5.

Efterfrågan på hyresrätt påverkas däremot inte av ålder på samma sätt som villa, hyresrätt eller studentlägenhet. Variationerna är generellt små för hyresrätter. Detta ska tolkas som att för de flesta flyttare är en hyresrätt ett alternativ. Ett undantag är höginkomsttagare, vilka inte söker en hyresrätt i en särskilt hög utsträckning.

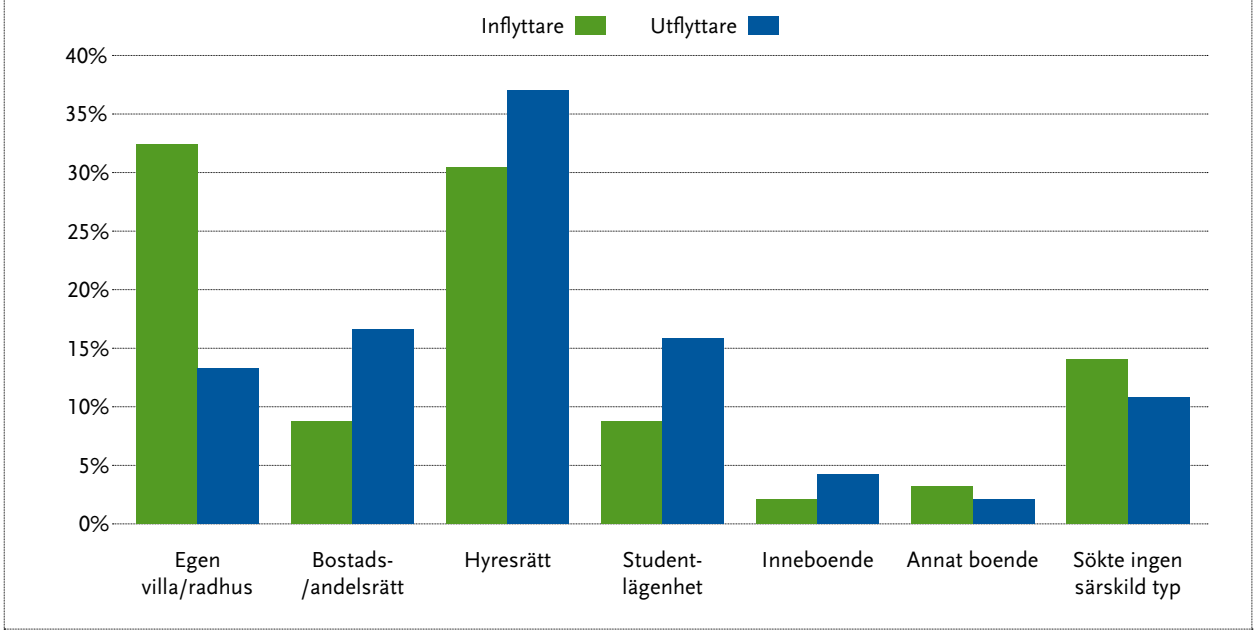
Precis som i flera andra avseenden särskiljer sig hushåll med barn. Barnfamiljer söker efter en egen villa/radhus i en större utsträckning än andra hushåll. För singelhushåll är en villa/radhus sällan ett alternativ. Denna grupp är istället överrepresenterad för studentlägenheter.

Tidigare i studien påvisades att bostaden ökar i betydelse för flyttbeslutet om flyttsträckan är kort. Dessa närflyttare söker först och främst efter en villa/radhus i en betydligt större utsträckning än de som flyttar över en längre sträcka.

Uppsamling

- Fler inflyttare än utflyttare söker efter en villa/radhus.
- Ungefär en tredjedel av flyttarna söker först och främst en hyresrätt när de flyttar.
- Studentlägenheter är en angelägenhet för unga vuxna. I åldrarna 19-26 år söker flyttare väldigt sällan efter en villa eller en bostadsrätt.
- Barnfamiljer söker efter en egen villa/radhus i en större utsträckning än andra hushåll. För singelhushåll är en villa/radhus sällan ett alternativ. Denna grupp är istället överrepresenterad för studentlägenheter.

FIGUR 13 – ANDEL IN- OCH UTFLYTTARE EFTER VILKEN TYP AV BOSTAD DE SÖKER

35 Se Bilaga 1 – Frågeblankett och informationsbrev, fråga nummer 7

Flyttares anknytning

I Region Hallands tidigare flyttstudie konstaterades att många inflyttare har en anknytning till länet.[36] I denna studie ställdes en fråga till flyttarna om de hade någon tidigare anknytning till deras nuvarande boendekommun.[37] Detta kapitel redovisar anknytningen för in- och utflyttare till och från Hallands län. I kapitlet visas även kommunala variationer i anknytning.

Majoriteten av flyttare har någon anknytning

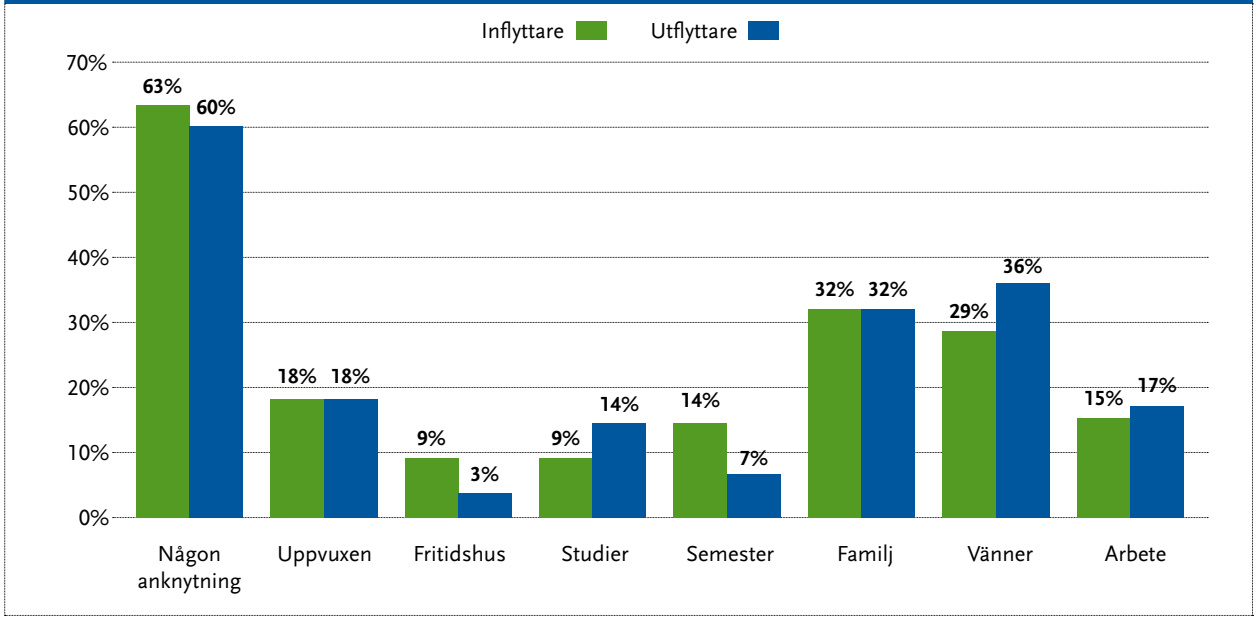
Sex av tio flyttare har någon form av anknytning till den kommunen de flyttar till. I det finns det ingen skillnad mellan in- och utflyttare. Anknytningen kan vara av olika karaktär. Vanligast är en social anknytning, uttryckt som att familj eller vänner finns i inflyttningskommunen. En femtedel av flyttarna är återvändare i den mening att de växt upp i den kommun dit de flyttat. Inte heller där skiljer sig in- och utflyttare åt. Skillnader i anknytning finns avseende fritidshus, semester och vänner.

Ålder och anknytning

Vissa variationer i anknytning finns efter ålder. I en något högre utsträckning har äldre flyttare en anknytning till den kommun de flyttar till i jämförelse med yngre. Skillnaderna är emellertid inte stora. Mellan in- och utflyttare skiljer sig inte graden av anknytning åt på ett nämnvärt sätt för någon åldersgrupp.

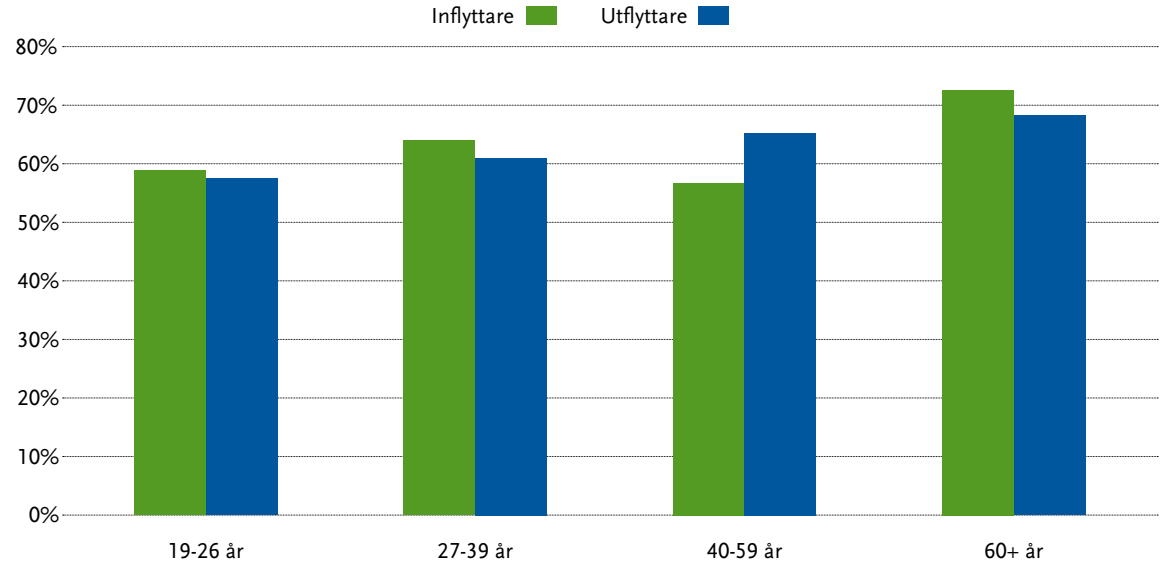
Större åldersvariationer finns för enskilda anknytningar. För inflyttare är anknytning uppvuxen vanligare bland yngre. Medan anknytning fritidshus är mer förekommande för äldre inflyttare.

FIGUR 14 – ANDEL IN- OCH UTFLYTTARE MED ANKNYTNING TILL DERAS BOENDEKOMMUN

36 Region Halland (2006)
37 Se bilaga 1 - Frågeblankett och informationsbrev, fråga nummer 5.

FIGUR 15 – ANDEL IN- OCH UTFLYTTARE MED NÅGON ANKNYTNING TILL DERAS NUVARANDE BOENDEKOMMUN

Referenser

Referenser

Byström, Jan & Byström, Jonas (2011) Grundkurs i statistik

Field, Andy (2013) Discovering Statistics Using IMB SPSS Statistics

Niedomysl, Thomas & Malmberg, Bo (2009) Do Open-ended Survey Questions on Migration Motive Create Coder Variability Problems?

Niedomysl, Thomas (2006) Migration and Place Attractiveness

Niedomysl, Thomas (2011) How Migration Motives Change over Migration Distance: Evidence on Variation across Socio-economic and Demographic Groups

Region Halland (2006) Att flytta till Halland – Motiv, förväntningar och hur det blev

Region Halland (2015) Inrikes flyttningar i Halland och de halländska kommunerna.

SCB (2016a) Teknisk Rapport Flyttstudie Halland – En beskrivning av genomförande och metoder

SCB (2016b) Utrikes föddas etablering i arbets- och samhällsliv. Integration: Rapport 9

Tillväxtanalys (2014) Varför är vissa platser mer attraktiva för boende än andra? – en forskningsöversikt om de faktorer som skapar boendeattraktivitet, 2014:13

Bilaga 1 – Frågeblankett och informationsbrev

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Region Halland

April 2016

Till dig som nyligen flyttat till eller från Hallands län, vi behöver din hjälp!

Statistiska centralbyrån (SCB) och Region Halland vill bjuda in dig att delta i en undersökning om orsakerna bakom din flytt till eller från Halland. Årligen flyttar ungefär 9 000 personer till Halland. Samtidigt flyttar runt 8 000 ut. För att kunna utveckla Halland vill vi öka vår kunskap om motiven till dessa flyttningar.
SCB har hand om utskick, insamling och sammanställning av svar på uppdrag av Region Halland.

Dina svar är viktiga

Att delta i undersökningen är frivilligt. Genom att svara på frågor om varför du flyttat till eller från Halland bidrar du med värdefull kunskap som kommer att användas i planeringen av bostadsområden, infrastruktur, kollektivtrafik och annan samhällsservice i Halland.

Du är en av 8 000 personer som har blivit utvalda från befolkningsregistret för att du har flyttat till eller från Hallands län under 2015. Undersökningen riktar sig till dig som enskild person. Om flera personer från samma hushåll får frågeblanketten vill vi att ni ändå svarar enskilt.

Du gör så här

Gå gärna in på www.insamling.scb.se för att besvara frågorna.
Dina inloggningsuppgifter är:

Användarnamn:	
Lösenord:	

Det går bra att logga in flera gånger och spara emellan. Om du istället väljer att besvara pappersblanketten skickar du in den i det portofria svarskuvertet. Vi ber dig besvara frågorna så snart som möjligt.

Stort tack på förhand för din medverkan!

Med vänlig hälsning

Jörgen Preuss
Biträdande regiondirektör
Region Halland

Håkan Schultz
Enhetschef, Enkätenheten
SCB

Mer information finns på nästa sida

Kontakta oss gärna:

Frågor om att lämna uppgifter
Statistiska centralbyrån
Telefon: 019-17 69 30, e-post: enkat@scb.se
701 89 Örebro
www.scb.se

Frågor om undersökningens innehåll
Region Halland, Henrik Bengtsson
035- 17 98 49, henrik.bengtsson@regionhalland.se
Box 517, 301 80 Halmstad
www.regionhalland.se

Statistiska centralbyrån
Statistics Sweden

Region Halland

Till dig som nyligen flyttat till eller från Hallands län – vi behöver din hjälp!

Hjälp oss att underlätta bearbetningen av dina svar

Enkäten läses maskinellt. När du besvarar enkäten ber vi dig därför att:

- Använda bläckpenna
- Skriva tydliga siffror, så här: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
- Markera dina svar med kryss, så här: ☒
- Om du svarat fel täck hela rutan med det felaktiga krysset, så här: ■

Frågor om ditt beslut att flytta till eller från Hallands län

1. Vilken var den viktigaste orsaken till att du flyttade?

2. Fanns det även andra viktiga orsaker till att du flyttade?

☐ Nej
☐ Ja, vilka?

3. Sett till helheten, hur nöjd eller missnöjd är du i efterhand med att du flyttade?

Mycket nöjd			Varken nöjd eller missnöjd			Mycket missnöjd
1	2	3	4	5	6	7
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

4. Jämfört med före flytten, anser du att följande har förändrats till det bättre eller till det sämre?

	Mycket bättre	Något bättre	Varken bättre eller sämre	Något sämre	Mycket sämre	Ingen uppfattning/ Vet inte
Din arbetssituation	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Dina karriärmöjligheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Din bostad	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ditt närområde	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ditt sociala nätverk	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Din livskvalitet	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. Har du någon tidigare anknytning till din nuvarande boendekommun?
Du kan markera flera alternativ.

- ☐ Jag har ingen tidigare anknytning
- ☐ Jag är uppvuxen här
- ☐ Jag har sommarstuga/fritidshus här
- ☐ Jag har studerat här
- ☐ Jag har semestrat här
- ☐ Jag har familj/släkt här
- ☐ Jag har vänner här
- ☐ Jag har tidigare arbetat här

6. Hur stor eller liten betydelse hade följande saker för ditt beslut att flytta till den plats där du nu bor?

	Helt avgörande	Stor betydelse	Ganska stor betydelse	Ganska liten betydelse	Liten betydelse	Ingen betydelse
Arbete	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Karriärmöjligheter	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Studier	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kommunikationer (vägnät och kollektivtrafik)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bostaden	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bostadens omgivning/ närområde	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Boendekostnader	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kvalitén på förskola och skola	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kvalitén på hälso- och sjukvården	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Landstings- och kommunal- skatten	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Natur- och friluftslivet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Nöjesutbudet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kulturutbudet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Shoppingutbudet	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Närhet till familj och släkt	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Närhet till vänner	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Frågor om vad du sökte för bostad och boendemiljö

7. Vilken typ av bostad sökte du först och främst?

- ☐ Egen villa/radhus
- ☐ Bostads-/andelsrätt
- ☐ Hyresrätt
- ☐ Studentlägenhet
- ☐ Inneboende
- ☐ Annat boende
- ☐ Jag sökte ingen särskild typ av bostad

8. Hur väl stämmer följande påståenden?

Jag sökte efter en bostad …

	Stämmer helt	Stämmer till stor del	Stämmer till viss del	Stämmer inte alls	Ingen uppfattning/ Vet inte
… i ett område med få eller inga grannar	☐	☐	☐	☐	☐
… i en lantlig omgivning	☐	☐	☐	☐	☐
… i en tätbebyggd omgivning	☐	☐	☐	☐	☐
… i ett centralt läge, i en stad	☐	☐	☐	☐	☐
… nära havet	☐	☐	☐	☐	☐
… nära skog, vatten och naturupplevelser	☐	☐	☐	☐	☐
… i ett tryggt och lugnt område	☐	☐	☐	☐	☐
… i ett område med gott rykte	☐	☐	☐	☐	☐
… i ett barnvänligt område	☐	☐	☐	☐	☐
… nära goda friluft- och träningsmöjligheter utomhus	☐	☐	☐	☐	☐
… nära bra caféer, restauranger och uteliv	☐	☐	☐	☐	☐
… nära bra shopping	☐	☐	☐	☐	☐
… nära museum, bibliotek, teater eller konsertlokal	☐	☐	☐	☐	☐
… nära till mat- och livsmedelsaffär	☐	☐	☐	☐	☐
… nära förskola/skola	☐	☐	☐	☐	☐
… nära hälso- och sjukvård	☐	☐	☐	☐	☐
… nära kollektivtrafik	☐	☐	☐	☐	☐
… nära min arbetsplats	☐	☐	☐	☐	☐

Frågor om din bostad och boendemiljö idag

9. Hur bor du idag?
Markera det alternativ som stämmer bäst in på hur du har det under större delen av veckan.

- ☐ Egen villa/radhus
- ☐ Bostads-/andelsrätt
- ☐ Hyresrätt
- ☐ Studentlägenhet
- ☐ Hos föräldrar/målsman
- ☐ Inneboende
- ☐ Annat boende

10. Hur väl stämmer följande påståenden?

Min bostad idag ligger i ett område som…

	Stämmer helt	Stämmer till stor del	Stämmer till viss del	Stämmer inte alls	Ingen uppfattning/ Vet inte
… kännetecknas av att jag har få eller inga grannar	☐	☐	☐	☐	☐
… är lantligt	☐	☐	☐	☐	☐
… är tätbebyggt	☐	☐	☐	☐	☐
… är centralt	☐	☐	☐	☐	☐
… är nära havet	☐	☐	☐	☐	☐
… är nära skog, vatten och naturupplevelser	☐	☐	☐	☐	☐
… är tryggt och lugnt	☐	☐	☐	☐	☐
… har gott rykte	☐	☐	☐	☐	☐
… är barnvänligt	☐	☐	☐	☐	☐
… har nära till goda frilufts- och träningsmöjligheter utomhus	☐	☐	☐	☐	☐
… har nära till bra caféer, restauranger eller uteliv	☐	☐	☐	☐	☐
… har nära till bra shopping	☐	☐	☐	☐	☐
… har nära till museum, bibliotek, teater eller konsertlokal	☐	☐	☐	☐	☐
… har nära till mat- och livsmedelsaffär	☐	☐	☐	☐	☐
… har nära till bra förskola/skola	☐	☐	☐	☐	☐
… har nära till god hälso- och sjukvård	☐	☐	☐	☐	☐
… har nära till kollektivtrafik	☐	☐	☐	☐	☐
… har nära till min arbetsplats	☐	☐	☐	☐	☐

Bakgrundsfrågor

11. Vilket år är du född?

År: 1 9 _ _

12. Är du man eller kvinna?

☐ Man
☐ Kvinna

13. Med vem eller vilka delar du bostad?
Markera de alternativ som stämmer bäst in på hur du har det under större delen av veckan.

☐ Jag bor själv
☐ Föräldrar/syskon
☐ Make/maka/sambo/partner
☐ Andra vuxna
☐ Barn

} *Gå till fråga 15*

14. Om du delar bostad med barn, hur många barn bor du tillsammans med som är i dessa åldrar?
Under större delen av veckan.

_ barn i åldrarna 0-6 år
_ barn i åldrarna 7-12 år
_ barn i åldrarna 13-17 år
_ barn i åldrarna 18 år eller äldre

15. Vilken är din huvudsakliga sysselsättning <u>just nu</u>?
Markera endast ett alternativ. Om flera alternativ är aktuella, markera det som stämmer bäst.

☐ Anställd
☐ Egen företagare/lantbrukare
☐ Studerande
☐ Arbetssökande eller i arbetsmarknadspolitisk åtgärd
☐ Föräldraledig eller tjänstledig
☐ Långtidssjukskriven (mer än tre månader)
☐ Har sjuk- eller aktivitetsersättning (tidigare kallat förtidspension, sjukpension eller sjukbidrag)
☐ Pensionär (ålders-, avtalspensionär, sjuk och förtidspensionär)
☐ Hemmafru/hemmaman (ej pensionär)
☐ Annat, skriv i rutan:

16. Vilken var din huvudsakliga sysselsättning före flytten?
Markera endast ett alternativ. Om flera alternativ är aktuella, markera det som stämmer bäst.

- ☐ Anställd
- ☐ Egen företagare/lantbrukare
- ☐ Studerande
- ☐ Arbetssökande eller i arbetsmarknadspolitisk åtgärd
- ☐ Föräldraledig eller tjänstledig
- ☐ Långtidssjukskriven (mer än tre månader)
- ☐ Har sjuk- eller aktivitetsersättning (tidigare kallat förtidspension, sjukpension eller sjukbidrag)
- ☐ Pensionär (ålders-, avtalspensionär, sjuk och förtidspensionär)
- ☐ Hemmafru/hemmaman (ej pensionär)
- ☐ Annat, skriv i rutan:

17. Hur bodde du före flytten?
Markera det alternativ som stämmer bäst in på hur du hade det under större delen av veckan.

- ☐ Egen villa/radhus
- ☐ Bostads-/andelsrätt
- ☐ Hyresrätt
- ☐ Studentlägenhet
- ☐ Hos föräldrar/målsman
- ☐ Inneboende
- ☐ Annat boende

18. Bytte du arbete i samband med din flytt?

- ☐ Ja
- ☐ Nej
- ☐ Inte aktuellt/arbetar inte

19. a) Hur lång restid har du till din nuvarande arbetsplats?
Räkna enbart med den tid det tar från ”dörr till dörr”. Räkna inte med eventuell övrig tid för att exempelvis lämna barn på förskola/skola eller göra ärenden.

☐☐☐ Min

☐ Arbetar ej → *Gå till fråga 20a*

b) På vilket sätt tar du dig huvudsakligen till ditt nuvarande arbete?
Avser en vanlig, genomsnittlig dag.

- ☐ Till fots
- ☐ Med cykel/moped
- ☐ Med bil/MC
- ☐ Med kollektivtrafik
- ☐ Arbetar hemma
- ☐ Annat sätt, nämligen:

20. **a) <u>Före flytten</u>, hur lång restid hade du till din arbetsplats?**
Räkna enbart med den tid det tog från ”dörr till dörr”. Räkna inte med eventuell övrig tid för att exempelvis lämna barn på förskola/skola eller göra ärenden.

☐☐☐ Min

☐ Arbetar ej → *Du behöver inte besvara nästa fråga. Tack för din medverkan!*

b) Före flytten, på vilket sätt tog du dig huvudsakligen till ditt arbete?
Avser en vanlig, genomsnittlig dag.

☐ Till fots
☐ Med cykel/moped
☐ Med bil/MC
☐ Med kollektivtrafik
☐ Arbetar hemma

☐ Annat sätt, nämligen: ____

Tack för att du svarade på enkäten!

KLIMAT NEUTRALT FÖRETAG
Tryckt hos ett klimatneutralt företag Edita Bobergs AB
MIX Papper från ansvarsfulla källor FSC® C102746
SCB16012_01 Mars 2016

Bilaga 2 – Statistiska modeller, val av metoder och variabler

I analysen av flyttmotiv, flyttfaktorer och sökfaktorer har i huvudsak två statistiska metoder använts, logistisk regressionsanalys och ordinal regressionsanalys. Val av metod baserades dels på att studien ville analysera kausaliteten mellan olika utfall i flyttmotiv, flyttfaktorer och sökfaktorer och olika egenskaper hos flyttaren. Dels på skalnivån på de variabler som analyseras i studien.

Logistisk regression används när en statistisk modell har en kategorisk beroende variabel, vilket är den variabel vars utfall ska förklaras. Ordinal regression används när den beroende variabeln istället är ordinal. En kategorisk skalnivå innebär att de siffror som representerar variabelns kategorier inte har en inbördes ordning och har siffervärden utan numerisk innebörd. Ett sådant exempel är flyttmotiv, vilken har sex kategorier – arbete, boendemiljö, bostad, sociala orsaker, studier samt övrigt. Dessa kategorier är också kodade med en siffra, vilka saknar numerisk innebörd i den meningen att bostad(3) inte på något sätt är högre/bättre/större än arbete(1).

På en ordinal skalnivå har kategoriernas siffervärden ett numeriskt innehåll. Det finns en inbördes rangordning. Ett exempel är fråga sex i frågeblanketten, vars svarsalternativ börjar med ”Helt avgörande”, och går vidare med ”Stor betydelse”, ”Ganska stor betydelse”, ”Ganska liten betydelse” och så vidare. Kännetecknande för ordinalskalan är att det inte går att avgöra om avståndet mellan kategorierna är lika stort. Avståndet mellan ”Helt avgörande” och ”Stor betydelse” kan inte antas vara samma som mellan ”Stor betydelse” och ”Ganska stor betydelse”. Skalan har inte ekvidistans. Ekvidistans har däremot det tredje skalnivån, intervallskalor. Ett exempel är centimeter. Avståndet mellan fem och fyra centimeter är lika stort som avståndet mellan fyra och tre centimeter. Här är det meningsfullt att tala om skillnader mellan siffervärden.[38] Denna studie gör inga analyser av variabler med intervalldata.

Val av oberoende variabler

I de statistiska modeller som denna studie använt för att förklara olika utfall i flyttmotiv, flyttfaktorer och sökfaktorer har sex oberoende variabler använts. Dessa är; kön, ålder, flyttdistans, utbildningsnivå, inkomst samt hushållstyp. Valet av dessa baseras på vad tidigare forskning och studier kommit fram till varit betydelsefullt för varför människor flyttar.[39]

Logistisk regressionsanalys

För att analysera flyttmotiv har binär logistisk regression använts. Resultaten redovisas i bilaga tre. Binär logistisk regression beräknar sannolikheten att ett av två utfall inträffar.[40] Flyttmotiv är emellertid en variabel med sex utfall – arbete, boendemiljö, bostad, sociala orsaker, studier samt övrigt. Eftersom binär logistisk regression endast hanterar två utfall konstruerades sex så kallade dummy-variabler, ett för respektive flyttmotiv. En dummy-variabel kännetecknas av att den har två utfall. För dummy-variabeln arbete kodades alla som angett arbete som flyttmotiv med värdet ett (1). Resten fick värdet noll (0). För dummy-variabeln boendemiljö kodades alla som angett boendemiljö som flyttmotiv med värdet ett (1). Resten fick värdet (0), och så vidare.

Dummy-varianterna av flyttmotiv är beroende variabel. Det innebär att sex analyser genomfördes. En för respektive flyttmotiv. I en logistisk regression förklaras utfallet i den beroende variabeln av en eller flera oberoende variabeler. I studien används sex oberoende variabeler. Dessa är; kön, ålder, flyttdistans, utbildningsnivå, inkomst samt hushållstyp.

Resultaten i en logistisk regression uttrycks en oddskvot. Om oddskvoten är tre kan detta tolkas som att oddset för att en händelse i en grupp skall inträffa är tre gånger större än oddset för att händelsen inträffar i referensgruppen. I denna studies resonemang används för enkelhets skull sannolikheten istället för oddskvoten. Det är inte exakt samma sak, men att prata om sannolikhet istället för oddskvoter påverkar inte analysens resultat.[41]

38 Byström (2011)
39 Bland annat Niedomysl (2011) och Region Halland (2006)
40 Field (2013)
41 Ett liknande resonemang finns i SCB (2016b)

Ordinal regressionsanalys

I kapitlen om flyttfaktorer och sökfaktorer används ordinal regressionsanalys. Resultaten redovisas i bilaga 4 och 5. En ordinal regressionsanalys används när den variabeln vars utfall ska förklaras har skalnivån ordinalskala.

Denna studie använder sexton flyttfaktorer och arton sökfaktorer. Varje faktor har satts in som beroende variabel, den variabel vars utfall som ska förklaras, i en ordinal regressionsanalys. Sex variabler oberoende variabler förklarar utfallet. Dessa är; kön, ålder, flyttdistans, utbildningsnivå, inkomst samt hushållstyp. Precis som i logistisk regression redovisas resultatet i en oddskvot.

Bilaga 3 – Tabeller, flyttmotiv

TABELL 1 – VAD PÅVERKAR FLYTTMOTIV?

Logistisk regressionsanalys. Hur olika variabler påverkar sannolikheten att flytta av en specifik anledning/flyttmotiv. Endast signifikanta skillnader redovisas, *p< 0.05; och **p < 0.01

	Arbete		Boendemiljö		Bostad		Sociala orsaker		Studier		Övrigt	
	Infl.	**Utfl.**	**Infl.**	**Utfl.**	**Infl.**	**Utfl.**	**Infl.**	**Utfl.**	**Infl.**	**Utfl.**	**Infl.**	**Utfl.**
Kön (Ref man)												
Kvinna	0,63**	0,75**	0,78**	1,81**	1,30**		1,51**	1,62**	1,73**	0,83**	0,63**	
Ålder (Ref 19-26 år)												
60+ år	0,24**	0,12**	6,78**	2,56**	6,95**	4,84**	1,33*	5,02**				4,79**
40-59 år	2,30**	2,22**	4,69**	2,01**	3,16**	2,50**		2,90*		0,04	0,42**	1,58*
27-39 år	2,47**	2,35**	2,85**	1,80**	2,49**	2,65**	1,36**	2,20**	0,13**	0,18**	0,67**	0,56**
Flyttdistans (Ref under 6 mil)												
Över 15 mil	3,87**	1,63**	0,42**	0,45**	0,196**	0,20**	1,57**		4,79**	3,10**		
6-15 mil	4,98**	2,13**	0,49**	0,57**	0,32**	0,32**	1,28**	0,76**	2,99**	2,29**		
Utbildning (Ref låg utb.)												
Hög utbildningsnivå	1,61**	1,73**		0,52**	1,18*	0,56**	0,84*	0,78**	0,72**			
Inkomst (Ref låg inkomst)												
Hög inkomst		1,25**	1,68**					1,81**	0,51**	0,37**	0,69**	0,41**
Mellaninkomst	1,2*		1,50**		0,51**		1,40**	1,42**			0,67**	0,49**
Hushåll (Ref övriga hushåll)												
Singelhushåll	1,49**	0,85*		0,69**	0,50**		0,37**	0,47**	4,79**	2,68**	0,76*	0,76*
Hushåll med barn	0,69**		1,90**						0,24**	0,36**	0,48**	1,56**

TABELL 2 – SKILLNADER MELLAN IN- OCH UTFLYTTARE							
Logistisk regressionsanalys. Inflyttares sannolikhet att i jämförelse med utflyttare flytta av en viss anledning/flyttmotiv efter ålder och flyttdistans. Endast signifikanta skillnader redovisas. * p < 0,05 och **p <0,01							
		Arbete	**Boendemiljö**	**Bostad**	**Sociala orsaker**	**Studier**	**Övrigt**
19-26 år	Under sex mil	0,55*			2,67**	0,30**	2,17**
	6-15 mil			1,81*	2,12**	0,44**	2,77**
	Över 15 mil				2,56**	0,53**	
27-39 år	Under sex mil	0,39**	4,28**	1,67**	0,45**	0,20**	
	6-15 mil	0,76**	1,79*		1,94**	0,20**	2,33*
	Över 15 mil		2,45**	0,64*	2,11**	0,31**	
40-59 år	Under sex mil	0,32**	6,22**	1,55*	0,43**		
	6-15 mil		3,48**				0,44*
	Över 15 mil	0,66**	3,48**				0,38**
60+ år	Under sex mil	0,06**	2,67**				0,33**
	6-15 mil		3,45**		0,42**		
	Över 15 mil		8,36**	3,3**	0,39**		0,50**

Bilaga 4 – Tabeller, flyttfaktorer

TABELL 1 – ARBETE OCH STUDIER						
Ordinal regressionsanalys. Hur olika variabler påverkar sannolikheten att tillskriva faktorer som relaterar till arbete och studier en mindre eller större betydelse. Endast signifikanta skillnader redovisas. * p < 0,05 och **p <0,01						
	Inflyttare			**Utflyttare**		
	Arbete	**Karriär-möjligheter**	**Studier**	**Arbete**	**Karriär-möjligheter**	**Studier**
Kön (Ref man)						
Kvinna	0,75**	0,78**		0,83**	0,86**	
Ålder (Ref 19-26 år)						
60+	0,14**	0,07**	0,04**	0,14**	0,04**	0,03**
40-59 år	1,27**	0,63**	0,18**	1,35**	0,52**	0,09**
27-39 år	1,44**	0,87*	0,27**	1,79**		0,19**
Flyttdistans (Ref under sex mil)						
Över 15 mil	2,33**	2,63**	2,31**	1,24**	1,88**	2,82**
6-15 mil	2,60**	2,32**	1,41**	1,69**	1,93**	2,69**
Utbildning (Ref låg utbildning)						
Hög utbildning	1,55**	1,26**	0,63**	1,54**	1,34**	
Låg utbildning						
Inkomst (Ref låg inkomst)						
Hög inkomst		0,80**	0,58**		1,24**	0,26**
Mellaninkomst			0,60**			0,69**
Hushållstyp (Ref övriga hushåll)						
Singelhushåll		1,42**	2,97**	0,80**	1,16**	2,62**
Hushåll med barn			1,95**			

TABELL 2 – BOENDEMILJÖ									
Ordinal regressionsanalys. Hur olika variabler påverkar inflyttare och utflyttares sannolikhet att tillskriva faktorer som relaterar till boendemiljö en mindre eller större betydelse. Endast signifikanta skillnader redovisas. * p < 0,05 och **p <0,01									
Inflyttare									
	Närområdet	**Kommuni-kationer**	**Skola**	**HoS**	**Skatt**	**Natur- och friluftsliv**	**Nöje**	**Kultur**	**Shopping**
Kön (Ref man)									
Kvinna	1,28**			1,18**		1,17**	1,15**	1,34**	1,29**
Ålder (Ref 19-26 år)									
60+	2,65**		0,09**	2,07**	1,54**	2,50**	0,70**	1,81**	1,23**
40-59 år	1,70**		0,56**	1,24**	1,12*	2,32**	0,76**	1,42**	
27-39 år	1,51**	1,21**		1,16*		2,32**	0,82**	1,32**	
Flyttdistans (Ref under sex mil)									
Över 15 mil	0,42**	0,73**	0,61**	0,69**	0,72**	0,66**		1,25**	0,73**
6-15 mil	0,56**	0,63**	0,58**	0,69**	0,73**	0,86*	1,15*	1,23**	0,75**
Utbildning (Ref låg utbildning)									
Hög utbildning	0,91*	1,25**		0,71**	0,66**	0,81**	0,80**		0,85**
Inkomst (Ref låg inkomst)									
Hög inkomst	1,97**		1,22**		1,17*	1,57**			
Mellaninkomst	1,24**	0,78**		0,85*					
Hushållstyp (Ref övriga hushåll)									
Singelhushåll			0,71**	0,77**		0,86*	1,33**	0,87*	0,86**
Hushåll med barn	1,39**	1,53**	6,59**	1,85**	1,23**		1,17*	1,16*	1,31**
Utflyttare									
	Närområdet	**Kommuni-kationer**	**Skola**	**HoS**	**Skatt**	**Natur- och friluftsliv**	**Nöje**	**Kultur**	**Shopping**
Kön (Ref man)									
Kvinna	1,43**	1,27**	0,85*	1,19**	1,13*	1,16**	1,27**	1,29**	1,49**
Ålder (Ref 19-26 år)									
60+	2,52**		0,13**	2,39**	2,54**	3,07**	0,49**		
40-59 år	1,73**		0,73**	2,19**	2,27**	2,90**	0,67**	1,46**	1,20*
27-39 år		0,86**		1,25**	1,54**	1,47**	0,76**	1,20**	0,88*
Flyttdistans (Ref under sex mil)									
Över 15 mil	0,41**	0,35**					0,63**	0,66**	0,68**
6-15 mil	0,63**	0,57**	1,25*						
Utbildning (Ref låg utbildning)									
Hög utbildning		1,18**	0,79**	0,65**	0,64**	0,84**		1,11*	0,85**
Inkomst (Ref låg inkomst)									
Hög inkomst		0,69**	0,66**	0,61**	0,58**			0,85*	
Mellaninkomst			0,70**	0,84**	0,77**	1,12*	1,16**		1,22**
Hushållstyp (Ref övriga hushåll)									
Singelhushåll	0,84**		0,66**	0,65**	0,67**	0,76**			0,86**
Hushåll med barn	1,20*	1,23**	5,61**	1,71**	1,76**	1,23*			

TABELL 3 – BOSTAD				
Ordinal regressionsanalys. Hur olika variabler påverkar inflyttare och utflyttares sannolikhet att tillskriva faktorer som relaterar till bostad en mindre eller större betydelse. Endast signifikanta skillnader redovisas. * p < 0,05 och **p <0,01				
	Inflyttare		**Utflyttare**	
	Bostad	**Bokostnader**	**Bostad**	**Bokostnader**
Kön (Ref man)				
Kvinna	1,21**	1,16**	1,14**	1,26**
Ålder (Ref 19-26 år)				
60+	2,36**	1,70**	2,13**	1,66**
40-59 år	1,65**	1,55**	1,78**	1,79**
27-39 år	1,44**	1,34**		
Flyttdistans (Ref under sex mil)				
Över 15 mil	0,40**	0,69**	0,34**	0,59**
6-15 mil	0,45**	0,61**	0,59**	0,79**
Utbildning (Ref låg utbildning)				
Hög utbildning	0,84**	0,83**	0,89*	0,83**
Inkomst (Ref låg inkomst)				
Hög inkomst		0,77**	0,77**	0,85*
Mellaninkomst		0,88*	0,80**	
Hushållstyp (Ref övriga hushåll)				
Singelhushåll	0,83**		0,89*	0,86**
Hushåll med barn	1,36**	1,29**	1,65**	

TABELL 4 – SOCIALA ORSAKER				
Ordinal regressionsanalys. Hur olika variabler påverkar inflyttare och utflyttares sannolikhet att tillskriva faktorer som relaterar till sociala orsaker en mindre eller större betydelse. Endast signifikanta skillnader redovisas. * p < 0,05 och **p <0,01				
	Inflyttare		**Utflyttare**	
	Familj	**Vänner**	**Familj**	**Vänner**
Kön (Ref man)				
Kvinna	1,19**		1,38**	1,42**
Ålder (Ref 19-26 år)				
60+	1,68**		3,19**	1,29**
40-59 år		0,69*	1,49**	
27-39 år	1,77**	1,18*	1,33**	
Flyttdistans (Ref under sex mil)				
Över 15 mil	1,22**	0,81**	0,84**	0,62**
6-15 mil			1,20**	
Utbildning (Ref låg utbildning)				
Hög utbildning	1,36**	1,22**	1,24**	1,39**
Inkomst (Ref låg inkomst)				
Hög inkomst	0,84*			
Mellaninkomst		1,21**		
Hushållstyp (Ref övriga hushåll)				
Singelhushåll	0,76**	1,26**	0,67**	0,83**
Hushåll med barn	1,13*		1,18*	

TABELL 5 – SKILLNADER MELLAN IN- OCH UTFLYTTARE

Ordinal regressionsanalys. Inflyttares sannolikhet att tillskriva flyttfaktorer en större eller mindre betydelse än utflyttare. Kontrollerat för ålder och flyttdistans. Endast signifikanta skillnader redovisas. * p < 0,05 och **p <0,01

		Arbete	Karriär-möjligheter	Studier	Närområdet	Kommunika-tioner	Förskola/ skola	Hälso- och sjukvård	Skatt
19-26 år	Under 6 mil	0,47**	0,29**	0,25**		0,36**		1,89**	1,97**
	6-15 mil	0,78**	0,68**	0,36**		0,51**		1,51**	1,56**
	Över 15 mil		0,66**	0,54**			1,25*	1,44**	1,70**
27-39 år	Under 6 mil	0,48**	0,50**	1,90**	3,43**		5,37**	3,93**	1,78**
	6-15 mil	0,57**	0,34**	0,38**	1,36**	0,67**	1,47**	1,31**	1,34*
	Över 15 mil	0,65**	0,47**	0,54**	1,85**	1,56**	1,62**	1,58**	
40-59 år	Under 6 mil	0,47**	0,49**		1,60**	0,66**	2,01**	1,33**	1,77**
	6-15 mil	0,53**	0,62**	1,68*	1,85**			1,94**	1,84**
	Över 15 mil				1,30*				
60+ år	Under 6 mil	0,28**				0,46**		1,77**	1,70*
	6-15 mil				1,51*			1,74**	
	Över 15 mil				2,54**	1,56**	2,4*	2,01**	2,11**
		Natur- och friluftsliv	**Nöje**	**Kultur**	**Shopping**	**Bostaden**	**Boende-kostnader**	**Familj och släkt**	**Vänner**
19-26 år	Under 6 mil	2,52**	0,43**	0,38**	0,679**			1,31*	
	6-15 mil	1,97**	0,67**	0,61**	0,64**				
	Över 15 mil	1,48**	0,82*	0,78**		1,75**	1,69**	1,53**	
27-39 år	Under 6 mil	3,22**			1,78**	2,36**	2,05**		
	6-15 mil	2,45**	0,49**		0,50**	1,35**		1,56**	
	Över 15 mil	2,93**				1,77**	1,55**	2,14**	1,27**
40-59 år	Under 6 mil	2,17**	0,41**	0,33**	0,59**	1,70**			0,60**
	6-15 mil	2,83**				1,69**	1,70**		0,65*
	Över 15 mil		1,31*						0,65**
60+ år	Under 6 mil								
	6-15 mil	1,99**				1,77**		0,45**	0,57**
	Över 15 mil	2,39**		1,40*		2,59**	1,72**	0,66**	0,71*

Bilaga 5 – Tabeller, sökfaktorer

TABELL 1 – VAD PÅVERKAR VAD INFLYTTARE VILL BO NÄRA?

Ordinal regressionsanalys. Hur olika variabler påverkar sannolikheten att inflyttare tillskriver respektive sökfaktor en mindre eller större betydelse. Endast signifikanta skillnader redovisas * p < 0,05 och **p <0,01

	Skog och natur	Få grannar	Lantligt läge	Tätbebyggt område	Centralt läge	Havet	Tryggt och lugnt	Rykte	Barn-vänligt
Kön (Ref man)									
Kvinna	1,39**	0,76**		1,17**	1,17**	1,26**	1,40**	1,28**	
Ålder (Ref 19-26 år)									
60+	2,57**	1,96**	2,26**	0,53**	0,42**	3,89**	1,73**	1,33**	
40-59 år	2,48**	3,52**	3,38**	0,40**	0,32**	1,78**	1,60**		
27-39 år	2,13**	2,58**	2,69**	0,65**	0,54**	1,77**	1,44**		2,14**
Flyttdistans (Ref under sex mil)									
Över 15 mil	0,84*	0,72**	0,76**	1,45**	2,03**		0,66**	0,78**	0,68**
6-15 mil	0,81**	0,77**	0,58**	1,53**	2,15**	1,21**	0,84**		0,67**
Inkomst (Ref låg inkomst)									
Hög inkomst		0,58**	0,71**	1,17*	0,84**	1,52**	1,24**	1,84**	1,31**
Mellan inkomst		0,56**	0,78**	1,32**				1,29**	
Utbildning (Ref låg utbildning)									
Hög utbildning		0,74**	0,66**	1,49**	1,49**		0,87**		0,84**
Hushåll (Ref övriga hushåll)									
Singelhushåll	0,59**	0,78*	0,53**	1,44**	1,98**	0,78**	0,61**	0,80**	0,36**
Hushåll med barn	0,77**	0,80**		1,17*	0,85*	0,76**	1,57**	1,37**	5,61**
	Friluftsliv	**Nöjen**	**Shopping**	**Kultur**	**Livsmedel**	**Skola**	**Hälso- och sjukvård**	**Kollektiv-trafik**	**Arbets-plats**
Kön (Ref man)									
Kvinna		1,36**	1,69**	1,43**	1,29**		1,24**	1,16**	
Ålder (Ref 19-26 år)									
60+	1,75**	0,80*		3,03**	1,42**	0,16**	4,84**	1,80**	0,16**
40-59 år	1,88**	0,42**	0,59**		0,48**	0,39**	1,20*	0,80*	0,60**
27-39 år	1,69**	0,55**	0,60**	1,18*	0,71**	0,78**	1,29**		0,77**
Flyttdistans (Ref under sex mil)									
Över 15 mil		1,45**		1,71**	1,27**			0,88*	1,58**
6-15 mil	0,80**	1,65**		1,53**	1,15*			0,73**	1,45**
Inkomst (Ref låg inkomst)									
Hög inkomst				0,69**	0,78**		0,74**	0,77**	0,67**
Mellan inkomst	0,85*	1,21**		0,81**	0,82**			1,26**	
Utbildning (Ref låg utbildning)									
Hög utbildning			0,71**			0,74**	0,70**	1,15**	1,31**
Hushåll (Ref övriga hushåll)									
Singelhushåll	0,85*	1,20**			1,25**			0,85**	1,36**
Hushåll med barn	0,84*	0,62**			1,33**	7,66**	1,55**	1,69**	

TABELL 2 – VAD PÅVERKAR VAD UTFLYTTARE VILL BO NÄRA?

Ordinal regressionsanalys. Hur olika variabler påverkar sannolikheten att utflyttare tillskriver respektive sökfaktor en mindre eller större betydelse. Endast signifikanta skillnader redovisas * p < 0,05 och **p <0,01

	Skog och natur	Få grannar	Lantligt läge	Tätbebyggt område	Centralt läge	Havet	Tryggt och lugnt	Rykte	Barn-vänligt
Kön (Ref man)									
Kvinna	1,34**		1,169*		1,13*	1,16**	1,46**	1,31**	1,34**
Ålder (Ref 19-26 år)									
60+	2,60**	3,43**	3,73**	0,43**	0,27**	1,52**	1,55**		1,40**
40-59 år	2,85**	4,87**	3,99**	0,55**	0,26**	1,88**	1,75**		1,55**
27-39 år	2,03**	4,04**	3,10**	0,58**	0,42**	1,29**	1,38**		1,76**
Flyttdistans (Ref under sex mil)									
Över 15 mil		0,76**		1,37**		0,78**	1,23**		
6-15 mil		0,73**	0,76**	1,56**	1,26**	1,27**	1,45**		0,78**
Inkomst (Ref låg inkomst)									
Hög inkomst	1,61**	0,75**				1,26**	1,21*	1,35**	
Mellan inkomst	1,56**	0,70**		1,20**		1,24**	1,26**	1,45**	
Utbildning (Ref låg utbildning)									
Hög utbildning	0,80**	0,39**	0,56**	1,14*	1,36**				0,58**
Hushåll (Ref övriga hushåll)									
Singelhushåll	0,74**	0,64**	0,54**	1,35**	1,49**	0,62**		0,81**	0,44**
Hushåll med barn		0,61**		1,36**		0,75**	1,47**		6,64**
	Friluftsliv	**Nöjen**	**Shopping**	**Kultur**	**Livsmedel**	**Skola**	**Hälso- och sjukvård**	**Kollektiv-trafik**	**Arbets-plats**
Kön (Ref man)									
Kvinna	1,28**	1,54**	1,60**	1,63**	1,53**	0,82**	1,29**	1,39**	0,90*
Ålder (Ref 19-26 år)									
60+	1,77**	0,56**		2,08**	1,23*	0,36**	3,99**	1,39**	0,22**
40-59 år	1,73**	0,73**	1,22*	1,81**		0,78*	2,49**		0,74**
27-39 år	1,36**	0,62**	0,72**	1,33**	0,76**		1,49**	0,83**	0,80**
Flyttdistans (Ref under sex mil)									
Över 15 mil		0,70**	0,71**	0,74**		1,53**		0,70**	0,64**
6-15 mil		0,75**		0,74**	1,20*				0,66**
Inkomst (Ref låg inkomst)									
Hög inkomst				0,65**	0,68**	0,54**	0,67**	0,63**	
Mellan inkomst			1,22**		0,80**	0,80**			0,82**
Utbildning (Ref låg utbildning)									
Hög utbildning			0,73**		0,87**	0,60**	0,62**		1,21**
Hushåll (Ref övriga hushåll)									
Singelhushåll	0,79**						0,74**		1,23**
Hushåll med barn	1,41**	0,73**	0,74**		1,35**	7,02**	2,14**	1,45**	

TABELL 3 – SKILLNADER MELLAN IN- OCH UTFLYTTARE				
Ordinal regressionsanalys. Inflyttares sannolikhet att tillskriva sökfaktorer en större eller mindre betydelse än utflyttare. Kontrollerat för ålder. Endast signifikanta skillnader redovisas *p < 0,05 och **p <0,01				
	19-26 år	**27-39 år**	**40-59 år**	**60+ år**
Få grannar	1,56**			
Lantligt läge	1,90**	1,60**	1,39**	
Tätbebyggt område	0,66**	0,74**	0,43**	0,75**
Centralt läge	0,68**	0,66**	0,55**	0,78*
Havet	2,20**	3,14**	2,22**	5,51**
Skog och natur	1,47**	1,51**	1,24*	1,41**
Tryggt och lugnt	1,29**	1,78**	1,75*'	1,86**
Gott rykte		1,45**	1,30**	1,98**
Barnvänligt område	1,38**	2,58**	1,30**	
Friluftsliv		0,79**	0,53**	1,34*
Resturanger				
Shopping		0,85*	0,53**	
Kultur		0,69**	0,46**	
Mat- och livsmedel			0,50**	
Förskola/skola	1,38**	1,92**		
HoS	1,48**	1,29**	0,65**	1,92**
Kollektivtrafik	0,52**	0,81**	0,61**	0,79**
Arbetsplats	0,77**	0,57*'	0,40**	0,41**

TABELL 4 – TYP AV BOSTAD							
Inflyttare							
	Egen villa/ radhus	**Bostads-/ andelsrätt**	**Hyresrätt**	**Student-lägenhet**	**Inne-boende**	**Annat boende**	**Ingen särskild typ**
Kön (Ref man)							
Kvinna						1,54**	
Ålder (Ref 19-26 år)							
60+	3,97**	4,05**		0			0,75*
40-59 år	4,02**	1,99**		0,14**	0,20**	1,89**	
27-39 år	2,65**	2,04**	1,67**	0,16**	0,28**		
Flyttdistans (Ref under sex mil)							
Över 15 mil	0,28**		1,52**	4,31**	4,38**		2,05**
6-15 mil	0,40**		1,78**	1,98**	2,89**		1,99**
Inkomst (Ref låg inkomst)							
Hög inkomst	3,82**	1,84**	0,42**			1,69*	0,52**
Mellaninkomst	1,6**	1,67**			0,24**	1,69*	0,74**
Utbildning (Ref låg utbildning)							
Hög utbildning		1,35**	1,13*	0,48**	1,56*		0,67**
Hushållstyp (Ref övriga hushåll)							
Singelhushåll	0,38**		1,53**	8,17**	0,33**		0,27**
Hushåll med barn	2,83**	0,46**			0,21**	0,12**	0,29**
Utflyttare							
	Egen villa/ radhus	**Bostads-/ andelsrätt**	**Hyresrätt**	**Student-lägenhet**	**Inne-boende**	**Annat boende**	**Ingen särskild typ**
Kön (Ref man)							
Kvinna					1,52**	1,77**	
Ålder (Ref 19-26 år)							
60+	7,00**				0,42*		1,45*
40-59 år	5,49**	0,71**		0,046**			1,46*
27-39 år	2,64**	0,66**	1,68**	0,18**	1,99**	1,87**	1,58**
Flyttdistans (Ref under sex mil)							
Över 15 mil		0,50**		3,51**	7,92**		
6-15 mil	0,56**	0,52**	1,28**	2,64**	6,23**		
Inkomst (Ref låg inkomst)							
Hög inkomst	2,41**	3,38**	0,59**	0,29**	0,43**		0,40**
Mellaninkomst		1,34**	1,26**	0,72**	0,66**		0,75**
Utbildning (Ref låg utbildning)							
Hög utbildning		1,72**			0,57**		0,62**
Hushållstyp (Ref övriga hushåll)							
Singelhushåll	0,30**	1,27**	1,29**	3,41**	0,18**	0,39**	0,34**
Hushåll med barn	2,01**	0,73*	1,28**	0,10**	0,49**	0,55*	0,32**

Region Halland, Box 517, 301 80 Halmstad • regionen@regionhalland.se • www.regionhalland.se

PRODUKTION: Region Halland, Kommunikationsservice. TRYCK: Reproservice 0617

Om du vill beställa fler exemplar av denna trycksak, kontakta Broschyrbeställningen
tfn 035-13 48 00 eller beställ via www.regionhalland.se/broschyrer

BÄSTA LIVSPLATSEN
Region Halland